

Aizkraukles novada Pļaviņu pilsētas,
Aiviekstes pagasta, Klintaines pagasta
un Vietalvas pagasta teritorijas
plānojums
6.0 redakcija

Vides pārskats

Pasūtītājs: Aizkraukles novada pašvaldība

Izstrādātājs: SIA Baltkonsults

2022.gads

Saīsinājums	Nosaukums
AP	Attīstības programma
AS	Akciju sabiedrība
CSDD	Ceļu satiksmes drošības direkcija
CSP	LR Centrālā statistikas pārvalde
D	dienvidi
DA	dienvidaustumi
DR	dienvidrīetumi
DUS	degvielas uzpildes stacija
EK	Eiropas Komisija
EUR	Eiro
GRS	Gāzes regulēšanas stacija
ha	Hektārs
IK	Individuālais komersants
km	Kilometrs
km ²	Kvadrātkilometrs
ĶSP	Ķīmiskais skābekļa patēriņš
LAD	Lauku atbalsta dienests
LIZ	Lauksaimniecībā izmantojamās zemes
LR	Latvijas Republika
LVC	VAS "Latvijas Valsts ceļi"
LVĢMC	Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
LVM	Latvijas Valsts meži
MK	Ministru Kabinets
m ²	Kvadrātmeters
m ³	Kubikmetrs
NACE	Ekonomiskās darbības veidu klasifikators
NAI	Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO	Nevalstiska organizācija
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
PRPP	Plūdu riska pārvaldības plāns
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
R	rietumi
RVP	Reģionālā vides pārvalde
s	Sekunde
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
TAI	Teritorijas attīstības indekss
TEN-T	Vienotais Eiropas transporta tīkls
TIC	Tūrisma informācijas centrs
TP	Teritorijas plānojums
ŪAS	Ūdens attīrīšanas stacija
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VPVB	Vides pārraudzības valsts birojs
vjl	virs jūras līmeņa

Saīsinājums	Nosaukums
VSIA	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību
VVD	Valsts vides dienests
VZD	Valsts zemes dienests
Z	Ziemeļi
ZA	ziemeļaustrumi
ZPR	Zemgales plānošanas reģions
ZR	ziemeļrietumi
ZS	Zemnieku saimniecība

Saturs

1 .	Ievads.....	7
1.1	Vides pārskata projekta sagatavošana	7
1.2	Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanas nepieciešamība	9
1.3	Sabiedrības līdzdalība	9
2 .	Plānošanas dokumenta saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	10
3 .	Plānošanas dokumenta satura izklāsts.....	10
3.1	Iepriekšējo plānošanas dokumentu īstenošanas izvērtējums.....	12
3.1.1	Būvniecība	12
3.1.2	Lokālpļānojumi.....	13
3.1.3	Detālpļānojumi	13
3.2	Apdzīvojuma struktūras attīstība	13
3.3	Teritorijas plānotā izmantošana.....	13
3.3.1	Savrupmāju apbūves teritorija.....	15
3.3.2	Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija	15
3.3.3	Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija.....	15
3.3.4	Publiskās apbūves teritorijas	16
3.3.5	Jaukta centra apbūves teritorija	16
3.3.6	Rūpnieciskās apbūves teritorija	16
3.3.7	Transporta infrastruktūras teritorija.....	17
3.3.8	Tehniskās apbūves teritorija	17
3.3.9	Dabas un apstādījumu teritorija.....	17
3.3.10	Mežu teritorija	17
3.3.11	Lauksaimniecības teritorija.....	17
3.3.12	Ūdeņu teritorija	18
3.3.13	Citas teritorijas	18
3.4	Kultūras pieminekļu aizsardzība	18
3.5	Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	18
3.6	Teritorijas ar īpašiem noteikumiem.....	18
4 .	Esošā vides stāvokļa apraksts	19
4.1	Īss vispārīgs raksturojums.....	19
4.2	Teritorijas apdzīvojums un uzņēmējdarbība	23
4.3	Transporta infrastruktūra.....	25
4.4	Objekti un teritorijas, kas rada ietekmes uz vides kvalitāti.....	26
4.4.1	Lauksaimnieciskā ražošana.....	27
4.4.2	Ražošana (A vai B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas)	27
4.4.3	Lauksaimnieciskā teritorijas izmantošana	28
4.4.4	Mežsaimnieciskā izmantošana.....	28

4.5	Sadzīves notekūdeņu apsaimniekošana	29
4.6	Gaisa kvalitāte	32
4.7	Atkritumu apsaimniekošana	32
4.8	Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas	33
4.9	Dabas resursi un to izmantošana	34
4.9.1	Ūdens lietošanas atļaujas	34
4.10	Pazemes ūdeņu izmantošana	35
4.10.1	Derīgo izrakteņu izmantošana	40
4.10.1.1	Smilts, smilts- grants.....	40
4.10.1.2	Dolomīts.....	42
4.10.1.3	Māls	42
4.10.1.4	Sapropelis un kūdra	42
5.	Situācijas raksturojums vides aizsardzībai būtiskās teritorijās.....	43
5.1	Virszemes ūdensobjekti	43
5.1.1	Virszemes ūdensteces.....	43
5.1.2	Virszemes ūdenstilpes.....	45
5.1.3	Applūstošas teritorijas	47
5.1.4	Virszemes ūdensobjektu kvalitāte.....	48
5.2	Dabas aizsardzība	52
5.2.1	Dabas liegums Vesetas palienes purvs	52
5.2.2	Dabas liegums "Klintaine"	53
5.2.3	Dendroloģiskais stādījums "Kalsnavas dendrārijs"	55
5.2.4	Ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis "Klintaines saugultne un krasta kritenes"	55
5.2.5	Aizsargājami koki	56
5.3	Kultūrvēsturiskais mantojums	59
6.	Raksturojums atbilstoši teritorijas plānojumā noteiktajiem risinājumiem.....	60
6.1	Pilsētas un ciemi	60
6.2	Lauku teritorija	61
6.2.1	Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)	61
6.2.2	Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R1).....	61
6.2.3	Transporta infrastruktūras teritorijas.....	62
6.2.4	Citas teritorijas	62
7.	Iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots	62
8.	Ar plānošanas dokumentu saistītas vides problēmas	63
9.	Starptautiskie un nacionālie vides aizsardzības mērķi, Teritorijas plānojuma atbilstība starptautiskajiem vides aizsardzības mērķiem.....	64
10.	Nacionālie vides aizsardzības mērķi.....	66
11.	Teritorijas plānojuma īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums.....	69
11.1	Atbilstība normatīvo aktu prasībām	69

11.2	Tiešo ietekmju vispārīgs raksturojums.....	69
11.2.1	Apbūve	69
11.2.2	Derīgo izrakteņu ieguve.....	70
11.2.3	Mežsaimnieciskā un lauksaimnieciskā izmantošana.....	70
11.3	Netiešās ietekmes	71
11.4	Īslaicīgas, vidēji ilgās un ilglaicīgas ietekmes	71
11.5	Pozitīvās un negatīvās ietekmes	72
11.6	Teritorijas plānojuma īstenošanas un citu darbību savstarpējās un kopīgās ietekmes .	72
11.6.1	Tiešās ietekmes	73
11.6.2	Netiešās ietekmes.....	73
11.6.3	Īslaicīgās vidēji ilgās un ilglaicīgās ietekmes.....	73
11.6.4	Pastāvīgās ietekmes.....	73
11.7	Risinājumi ietekmes uz vidi samazināšanai	73
11.8	Alternatīvu pamatojums.....	74
11.8.1	Nulles scenārijs.....	74
11.8.2	Teritorijas plānojuma alternatīvie scenāriji.....	75
11.9	Iespējamie kompensēšanas mehānismi, ja tādi nosakāmi saskaņā ar Likumu „Par īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām”	75
11.10	Iespējamās pārrobežu ietekmes	76
12.	Monitorings	76
12.1	Teritorijas plānojuma īstenošanas monitorings	76

1. Ievads

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra (SIVN) bijušā Pļaviņu novada, pašreiz Aizkraukles novada Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes pagasta, Vietalvas pagasta un Klintaines pagasta administratīvā teritorija (turpmāk tekstā saukts arī - Plānojuma teritorija) plānošanas dokumentam - Aizkraukles novada Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes pagasta, Klintaines pagasta un Vietalvas pagasta teritorijas plānojums (turpmāk tekstā saukts arī - Plānošanas dokuments vai teritorijas plānojums) veikta, lai izvērtētu Plānojuma teritorijas turpmākās attīstības plānošanā pieņemto lēmumu atbilstību ilgtspējīgas attīstības interesēm, ievērojot ekonomiskos, vides, dabas aizsardzības un sociālos aspektus.

Nepieciešamība veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu vietējā līmeņa plānošanas dokumentam - Aizkraukles novada Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes pagasta, Vietalvas pagasta un Klintaines pagasta teritorijas plānojumam - noteikta ar Vides pārraudzības valsts biroja 14.09.2018. lēmumu Nr. 4-02/62 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”.

Aizkraukles novada Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes pagasta, Vietalvas pagasta un Klintaines pagasta teritorijas plānojums nosaka vietējā līmeņa plānošanas stratēģiju novada teritorijas attīstībai un ir viens no pašvaldības rīcībā esošajiem instrumentiem, kas veicina ilgtspējīgu Plānojuma teritorijas sociāli ekonomisko attīstību. SIVN laikā sastādītais Vides pārskata projekts /Vides pārskats identificē un izvērtē Plānošanas dokumenta īstenošanas laikā iespējamās tiešās un netiešās pārmaiņas vides kvalitātē, kas pozitīvi vai negatīvi ietekmē vai var ietekmēt cilvēka veselību un drošību, sociāli ekonomiskās attīstības procesu, teritorijas dabas resursus, kultūras vērtības. Izvērtējuma rezultāti apkopoti Vides pārskata projektā un Vides pārskatā (turpmāk tekstā kopā un katrs atsevišķi saukti arī - Vides pārskats), kas apraksta un izvērtē teritorijas plānojuma un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas ietekmi uz vidi kopumā, ievērojot Plānošanas dokumentu mērķus, paredzēto realizācijas vietu un darbības jomu.

1.1 Vides pārskata projekta sagatavošana

Vides pārskata projekts satur informāciju par Plānošanas dokumenta risinājumiem, esošo vides stāvokli, objektiem un teritorijām, kas rada ietekmes uz vides stāvokli, situācijas raksturojumu vides aizsardzībai būtiskās teritorijās, pārskatu par izmaiņām, ja Plānošanas dokuments netiktu īstenots, ar plānošanas dokumentiem saistītās vides problēmas, pārskatu par starptautiskiem un nacionāliem vides aizsardzības mērķiem, ietekmju būtiskuma novērtējumu, kā arī ietekmju mazināšanas pasākumus, ja tādi būtu piemērojami.

Vides pārskata projekta sagatavošanā tika izmantota informācija, kas norādīta valsts un pašvaldību institūciju izsniegtajos nosacījumos teritorijas plānojuma izstrādei, bijušā Pļaviņu novada domes rīcībā esošā informācija, Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūras (LĢIA) Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra (LVĢMC), Valsts vides dienesta Madonas reģionālās vides pārvaldes, Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes (NKMP), Dabas aizsardzības pārvaldes (DAP) un citu, dažādu institūciju interneta vietnēs pieejamā informācija un bijušā Pļaviņu novada pagastu teritorijas plānojumu teritorijas plānojumos un vides pārskatos sniegtā informācija.

Vides pārskata projektā tika iekļauta informācija par plānošanas dokumenta risinājumiem, atbilstoši Plānošanas dokumenta sējumos „Paskaidrojuma raksts”, „Teritorijas izmantošanas un

apbūves noteikumi” rakstveida un grafiskajā daļā sniegtajai informācijai par teritorijas pašreizējo un turpmāko izmantošanu.

Vides pārskata projekta izstrādes laikā tika:

- izskatīti teritorijas plānojuma 1.redakcijas izstrādei izsniegtie nosacījumi, lai iegūtu vispusīgu informāciju par esošo situāciju un noskaidrotu visas iespējamās vides problēmas, kam jāpievērš uzmanība;
- izskatīti novada teritorijā ietilpstošo pagastu teritoriju plānojumi (Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojums 2006. –2018. gadam, Aiviekstes pagasta teritorijas plānojums 2009.-2021. gadam, Klintaines pagasta teritorijas plānojums 2008. -2020. gadam un Vietalvas pagasta teritorijas plānojums 2008.–2020. gadam) un to vides pārskati, lai apkopotu, analizētu un detalizēti sniegtu informāciju par vides stāvokli novada teritorijā;
- apkopoti dati no LĢIA, LVĢMC, Valsts vides dienesta, Dabas aizsardzības pārvaldes, Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes publiskajās datu bāzēs pieejamās informācijas un veikta to analīze;
- apkopota un sagatavota informācija par bijušā Pļaviņu novada teritoriju un tā vides stāvokli uz vides pārskata sagatavošanas brīdi.

Vides pārskatā ir iekļauta informācija, kuru iespējams nodrošināt, ņemot vērā:

- pašreizējo zināšanu līmeni un novērtēšanas metodes;
- to, ka plānošanas dokuments ir vietējā plānošanas līmeņa dokuments;
- Plānošanas dokumentu izstrādes pakāpi;
- detalizācijas pakāpi, līdz kādai ir lietderīgi vērtēt ietekmi uz vidi attiecīgajā plānošanas stadijā, lai novērstu novērtējuma dublēšanos.

Vienlaicīgi Vides pārskata projektā tiek sniegts informatīvs ziņojums par:

- Vides pārskata sagatavošanas procedūru un tajā iesaistītajām institūcijām;
- plānotajiem pasākumiem, kas nodrošinās sabiedrības līdzdalību Vides pārskata sagatavošanā;
- plānošanas dokumentu saistību ar citiem plānošanas dokumentiem, tā mērķiem un galvenajiem risinājumiem apdzīvojuma struktūras attīstībai un teritorijas plānotajai un atļautajai izmantošanai;
- esošā vides stāvokļa aprakstu: teritorijas raksturojumu, piesārņojuma pārvaldību un ietekmēm, fizikāli ģeogrāfisko raksturojumu, dabas resursiem un to izmantošanu;
- situācijas raksturojumu vides aizsardzībai būtiskās teritorijās: virszemes ūdensobjektos, applūstošās teritorijās, upju sateces baseinos, īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, dabas pieminekļos, mikroliegumos, kultūras pieminekļu teritorijās;
- iespējamo izmaiņu, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots, raksturojums;
- vides problēmām, kas saistītas ar plānošanas dokumenta īstenošanu.

Tāpat sniegta informācija par plānošanas dokumenta atbilstību nacionālajiem un starptautiskajiem vides aizsardzības mērķiem.

Pēc informatīvā apkopojuma izvērtētas plānošanas dokumenta īstenošanas rezultātā sagaidāmās ietekmes, apzināti un izvērtēti iespējamie risinājumi, lai novērstu, vai samazinātu plānošanas dokumenta ietekmi uz vidi, iespējamo ietekmi samazinošie kompensējošie pasākumi, kas būtu nosakāmi saskaņā ar likumu „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”.

Atbilstoši prognozējamām plānošanas dokumenta ietekmēm, tiek paredzēti pasākumi monitoringa nodrošināšanai tā realizācijas laikā.

1.2 Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanas nepieciešamība

SIVN veikšanas nepieciešamību un kārtību nosaka Latvijas Republikas 1998. gada 13. novembra likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un 2004. gada 23. marta Ministru kabineta noteikumi Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”.

Aizkraukles novada Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes pagasta, Klintaines pagasta un Vietalvas pagasta teritorijas plānojuma izstrāde tika uzsākta ar Pļaviņu novada domes 25.01.2018. sēdes lēmumu „Par Pļaviņu novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu” (protokols Nr.1; 27§), ņemot vērā „Teritorijas attīstības plānošanas likumā”, 14.10.2014. MK noteikumos Nr.628 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” un 13.04.2013. MK noteikumos Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” noteikto.

Ņemot vērā likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un 23.02.2004. MK noteikumos Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” noteikto, bijusī Pļaviņu novada dome veica sākotnējās konsultācijas ar Valsts vides dienesta Madonas reģionālo vides pārvaldi, Veselības inspekciju un Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālo administrāciju.

Saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja 14.09.2018. lēmumu Nr. 4-02/62 Aizkraukles novada Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes pagasta, Klintaines pagasta un Vietalvas pagasta teritorijas plānojumam tika piemērota stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra.

1.3 Sabiedrības līdzdalība

Vides pārskata projekts nodots sabiedriskajai apspriešanai vienlaicīgi ar plānošanas dokumentu aktuālo redakciju. Katras plānošanas dokumenta aktuālās redakcijas sabiedriskās (publiskās) apspriešanas laikā tiek organizētas sabiedriskās apspriešanas sanāksmes, kurā var piedalīties jebkurš interesents. Vides pārskata projekts tiek publicēts pašvaldības internetvietnē un <https://tapis.gov.lv/>, kur jebkuram interesentam iespējams iepazīties ar tajā publicēto informāciju.

Sabiedriskās apspriešanas laikā vides pārskata projekts iesniegts izskatīšanai šādām institūcijām:

- Valsts Vides dienesta Madonas reģionālajai vides pārvaldei;
- Veselības inspekcijai;
- Dabas aizsardzības pārvaldei.

Vienlaicīgi ar Plānošanas dokumenta aktuālo redakciju un Vides pārskata projektu iepazīstas visas institūcijas, kurām tika izsūtīts pieprasījums sniegt atzinumu par plānošanas dokumenta aktuālo redakciju.

Vides pārskata projekts papildināts pēc katras plānošanas dokumenta aktuālās redakcijas sabiedriskās apspriešanas, ņemot vērā bijušā Pļaviņu novada un Aizkraukles novada domes pieņemto lēmumu par pilnveidojumiem Plānošanas dokumenta aktuālajā redakcijā un Vides pārskata projektā, kas tiek sagatavots atbilstoši sabiedriskās apspriešanas laikā saņemto rakstveida atzinumu un ierosinājumu izvērtējumam.

Vides pārskats sagatavots pēc Vides pārraudzības valsts biroja 22.10.2019. atzinumā Nr. 4-03/17 „Par Pļaviņu novada teritorijas plānojuma 2019.-2030.gadam Vides pārskatu” saņemšanas, ņemot vērā tajā norādīto.

2. Plānošanas dokumenta saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

Plānošanas dokuments tiek izstrādāts, ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktās prasības, Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2030. gadam, Nacionālo attīstības plānu¹, Zemgales plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentus - "Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015 - 2030"², "Attīstības programma 2016-2030. gadam".

„Pļaviņu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035.gadam” ir galvenais pašvaldības attīstības politikas un ilgtermiņa plānošanas dokuments. Stratēģija definē, kas nosaka ilgtermiņa attīstības redzējumu, stratēģiskos mērķus, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīvu. Citus ar novada attīstību saistītos plānošanas dokumentus - attīstības programmu, teritorijas plānojumu, lokālplānojumus un detālplānojumus izstrādā saskaņā ar pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģiju.

3. Plānošanas dokumenta satura izklāsts

Plānošanas dokuments ir izstrādāts 12 gadus ilgam periodam. Teritorijas plānojums nosaka prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, ko detalizēti parāda teritorijas plānojuma sastāvā esošie dokumenti - teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un funkcionālais zonējums, kā arī citus teritorijas izmantošanas nosacījumus.

Plānošanas dokumenta izstrādes mērķis ir veikt teritorijas plānojuma izstrādi atbilstoši spēkā esošajam teritorijas attīstības plānošanas normatīvajam regulējumam, pārskatīt iepriekšējo plānojumu, kā arī saskaņot teritorijas atļauto izmantošanu ar faktisko situāciju un attīstības priekšlikumiem, kas atbilst Pļaviņu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013.-2035.gadam pamatnostādnēm un Aizkraukles novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021. - 2034. gadam pamatnostādnēm, kā arī Pļaviņu novada attīstības programmas 2012.-2018.gadam un Aizkraukles novada attīstības programmas 2021. – 2028. gadam vidēja termiņa mērķiem.

Atbilstoši darba uzdevumā norādītajam, Plānošanas dokumenta izstrādes uzdevumi ir šādi:

- 1) izvērtēt Pļaviņu novada teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu atbilstību MK 2013. gada 30.aprīļa noteikumiem Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”, kā arī citiem spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un veikt nepieciešamās korekcijas;
- 2) izvērtēt Pļaviņu novada teritorijas plānojuma grafiskās daļas atbilstību MK 2013.gada 30.aprīļa noteikumiem Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” un sakārtot tos ar šo noteikumu prasībām;
- 3) izvērtēt Pļaviņu novada teritorijas plānojuma grafiskās daļas atbilstību MK 2014.gada 8.jūlija noteikumu Nr.392 „Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmas noteikumi” 19.punkta prasībām. Pēc nepieciešamības piesaistīt ārējo izpildītāju grafiskās daļas izstrādei, lai nodrošinātu atribūtu ievadi un to integritāti teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā TAPIS;
- 4) veikt nepieciešamos tehniska rakstura aktualizācijas darbus teritorijas plānojuma grafiskajā daļā, saskaņojot teritorijas atļauto izmantošanu ar faktisko situāciju un attīstības priekšlikumiem, kas atbilst Pļaviņu novada attīstības stratēģijas 2030.gadam pamatnostādnēm un Pļaviņu novada attīstības programmas 2011.-2018.gadam vidēja termiņa mērķiem un rīcības virzieniem;

¹ <https://www.zemgale.lv/attistibas-planosana/planosanas-dokumenti/category/33-nacionala-limena-planosanas-dokumenti>

² <https://www.zemgale.lv/attistibas-planosana/planosanas-dokumenti/category/34-zpr-ilgtspējīgas-attistības-stratēģija-2015-2030>

- 5) izvērtēt teritorijas plānojuma ietverto spēkā esošā detālplānojuma atbilstību normatīvo aktu prasībām, realizācijas termiņiem un iespējām, atbilstoši spēkā esošajā teritorijas plānojumā kopīgi risināmos jautājumus, nosakot tiem nepieciešamās teritorijas;
- 6) nodrošināt sabiedrības līdzdalību teritorijas plānojuma izstrādes procesā, atbilstoši normatīvajiem aktiem;
- 7) informēt Vides pārraudzības valsts biroju par teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu un nepieciešamības gadījumā veikt stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējumu.

Teritorijas plānojums sastāv no četrām daļām - Paskaidrojuma raksta, Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem, Grafiskās daļas un Pārskata par teritorijas plānojuma izstrādi. Teritorijas plānojumam nav izstrādāti alternatīvi risinājumi. Tajā sniegta šāda rakstura informācija:

1. Paskaidrojuma raksts ietver spēkā esošo Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma 2006. –2018. gadam, Aiviekstes pagasta teritorijas plānojuma 2009.-2021. gadam, Klintaines pagasta teritorijas plānojuma 2008. -2020. gadam un Vietalvas pagasta teritorijas plānojuma 2008.–2020. gadam īstenošanas izvērtējumu, kā arī Teritorijas plānojuma risinājumu aprakstu un tā atbilstību bijušā Pļaviņu novada un Aizkraukles novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai un Attīstības programmai;
2. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kas kopā ar grafisko daļu tiks pieņemti kā pašvaldības saistošie noteikumi, nosaka prasības katra funkcionālā zonējuma iespējamo teritorijas izmantošanu un prasības zemes vienību apbūvei katrā funkcionālajā zonā, apbūves parametrus un citas prasības, kas saistošas visiem nekustamo īpašumu (zeme, ēkas, būves) īpašniekiem vai valdītājiem.

Grafisko daļu veido novada karte, kur attēlots funkcionālais zonējums, aizsargjoslas, dažādi infrastruktūras objekti un teritorijas. Karte sastādīta, izmantojot Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras (LĢIA) 2014.-2015.gadā sagatavotās topogrāfiskās kartes mērogā 1:10000 un 2015.gada ortofotokartes, kā arī Valsts zemes dienesta (VZD) uzturētās Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datus. Teritorijas plānojuma grafisko daļu veido sekojošas kartes:

- Plānojuma teritorijas funkcionālais zonējums;
- Pļaviņu pilsētas funkcionālais zonējums;
- Aiviekstes pagasta funkcionālais zonējums;
- Klintaines pagasta funkcionālais zonējums;
- Vietalvas pagasta funkcionālais zonējums;
- Plānojuma teritorijā ietilpstošo ciemu Īvānu, Skujaiņu, Stukmaņu, Vietalvas, Odzianas, Ķūģu, Rīteru, Klintaines un Kriškalnu ciemu funkcionālais zonējums.

Kartes sagatavotas, izmantojot aktuālāko Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras topogrāfisko karti ar mēroga noteiktību 1:10 000 un ortofotokartes. Karte "Plānojuma teritorijas funkcionālais zonējums" sagatavota izdrukai mērogā 1:15 000, bet Pļaviņu pilsētas un iepriekš minēto ciemu kartes – mērogā 1:5000.

Paskaidrojuma rakstā norādīts, ka kartēs attēlota šāda informācija:

- Novada (plānojuma teritorijas), pilsētas, pagastu, ciemu un zemes vienību robežas;
- funkcionālās zonas, t.sk., valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnes atradne "Veseta" robežas;
- potenciāli piesārņotās vietas;
- aizsargjoslas un apgrūtinājumi;
- autoceļi un ielas;
- inženiertehniskie tīkli un to objekti (vidējā sprieguma un augstsprieguma elektrolīnijas ar transformatoriem, maģistrālais gāzes vads "Rīga – Daugavpils", centralizētās ūdens ņemšanas vietas un notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, hidranti, aizsargdambis, mobilo sakaru torņi, valsts nozīmes ģeodēziskā tīkla punkti u.tml.);

- īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, tai skaitā NATURA2000 teritoriju - dabas liegumu "Vesetas palienes purvs" un "Klintaine" - robežas;
 - aizsargājami koki un potenciāli aizsargājami koki;
 - mikroliegumu teritorijas un to buferzonas;
 - Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu teritorija;
 - Valsts aizsardzības objekta "Militārais objekts Juču šautuve" robežas;
 - atpūtas vietas;
 - norāde īpašumiem, par kuriem saņemti iesniegumi no iedzīvotājiem, un to kārtas Nr.
3. Pārskatā par teritorijas plānojuma izstrādi ir apkopoti visi ar teritorijas plānojumu saistīti dokumenti un materiāli.

Plānošanas dokuments paredz, ka teritorija tiek izmantota savrupmāju, mazstāvu dzīvojamās, daudzstāvu dzīvojamās, publiskās, jauktas centra, rūpnieciskās apbūves vajadzībām, transporta infrastruktūras, tehniskās apbūves, dabas un apstādījumu teritorijas, mežu, lauksaimniecības un ūdeņu teritorijas vajadzībām. Tiek noteiktas teritorijas ar īpašiem noteikumiem, valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnes teritorija, valsts aizsardzības objekta „Militārais objekts Juču šautuve” teritorija, potenciāli piesārņotas vietas, valsts nozīmes ūdensnoteku, ĪADT (dabas liegumu un dabas pieminekļu), mikroliegumu teritorijas, kultūras pieminekļu teritorijas, aizsargjoslas (vides un dabas resursu, ekspluatācijas, sanitārās, drošības) un applūstošas teritorijas ar 10% applūduma varbūtību.

Vienlaikus tiek paredzēts, ka iepriekšējos plānošanas dokumentos noteiktās ciemu robežas tiek pārskatītas un koriģētas, ņemot vērā sociāli – ekonomiskos apsvērumus, vairākumā gadījumu - samazinātas vai likvidētas.

Tā kā plānošanas dokumenta Paskaidrojuma raksts nesatur vides informāciju, vides pārskatā tika konsolidēta visaptveroša informācija par vides jautājumiem.

3.1 Iepriekšējo plānošanas dokumentu īstenošanas izvērtējums

3.1.1 Būvniecība

Plānošanas dokumenta Paskaidrojuma rakstā tiek konstatēts, ka laikā no 2010. gada līdz 2017. gadam bijušā Pļaviņu novadā ir izsniegtas 222 būvatļaujas un ekspluatācijā pieņemti 122 objekti. Kopumā pēdējo 10 gadu laikā novada teritorijā ir realizēti būvprojekti publisko un ražošanas objektu būvniecībā, teritoriju labiekārtošanā, ēku renovācijā. Ir atjaunots un pārbūvēts pretplūdu dambis un tam piegulošā promenāde gar Daugavu, kapličas, tirgus paviljons, renovētas Klintaines un Aiviekstes pagastu pārvalžu ēkas, veikta Pļaviņu pilsētas kultūras nama pārbūve, Pļaviņu ģimnāzijas renovācija, atklātā peldbaseina atjaunošana, attīstīta maizes ceptuve un kafejnīca "Liepkalnos" un labiekārtota tās apkārtnē. Izbūvētas attīrīšanas iekārtas Pļaviņu pilsētā, Rīteros, atjaunota ūdenssaimniecības infrastruktūra vairākās apdzīvotās vietās. Izveidoti arī jauni rūpniecības uzņēmumi – SIA "Krauss" kokapstrādes uzņēmums, grants un dolomīta karjers "Plikais purvs", modernizēts kokapstrādes uzņēmums Rīteros, labiekārtota un pilnveidota viesu māja "Avoti" Klintaines pagastā. Vēžu krācēs Aiviekstes upē izbūvētas 2 hidroelektrostacijas. Attīstītas arī lauksaimnieciskās ražošanas būves – lopu novietnes, graudu glabātuves. Notikusi autoceļu pārbūve, tai skaitā akciju sabiedrība "Latvijas valsts meži" teritorijās veikusi meža ceļu pārbūvi, atjaunojusi meliorācijas sistēmu. Aktīva bijusi arī inženiertīklu būvniecība, t.sk. gaisvadu elektrolīniju demontāža un kabeļu sistēmas izveide.

Teritorijas plānojumu īstenošanas laikā nav notikusi būtiska dzīvojamās apbūves attīstība – ir uzceltas atsevišķas savrupmājas, piemēram, Skujaiņu un Vietalvas ciemos, arī atsevišķas dzīvojamās ēkas ārpus ciemiem, taču nav notikusi mazstāvu un daudzstāvu daudzdzīvokļu ēku būvniecība.

Paskaidrojuma rakstā nav sniegtas norādes par laika periodā no 2010.gada līdz 2017.gadam izstrādātajiem lokālplānojumiem un/vai detālplānojumiem, tāpēc tiek pieņemts, ka šāda veida plānošanas dokumenti nav izstrādāti.

3.1.2 Lokālplānojumi

Lokālplānojumi pārskata periodā nav izstrādāti.

3.1.3 Detālplānojumi

Detālplānojumi pārskata periodā nav izstrādāti.

3.2 Apdzīvojuma struktūras attīstība

Bijušā Pļaviņu novada apdzīvojuma plānotā struktūra ir noteikta Pļaviņu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2013.-2035.gadam un paredz, ka novada nozīmes centrs ir Pļaviņu pilsēta, vietējas nozīmes centri - Stukmaņi un Vietalva, pirmā līmeņa centri- Odziena, Ķūģi, Rīteri, Krievciems, Kriškalni, Maiļupsala.

Plānošanas dokumenta Paskaidrojuma rakstā sniegta informācija par pašreizējām apdzīvoto vietu robežām un risinājumiem atsevišķu apdzīvoto vietu (ciemu) robežu izmaiņām, samazinot tālāk tekstā minēto ciemu teritoriju.

Plānošanas dokuments paredz šādus risinājumus apdzīvoto vietu robežām:

1. grafiski tiek noteiktas Vietalvas, Odzienas, Rīteru, Stukmaņu, Ķūģu, Kriškalnu, Skujaiņu un Īvānu ciemu robežas;
2. grafiski tiek noteikta Pļaviņu pilsētas robeža;
3. ciema robežas tiek likvidētas Maiļupsalai un Krievciemam, ņemot vērā šo apdzīvoto vietu apbūves struktūru un iedzīvotāju skaitu;
4. tiek izmainītas un samazinātas ciemu robežas, paredzot, ka blīvas apbūves teritorija, kas iepriekš tika plānota kā izmantojama apbūves vajadzībām Īvānu, Skujaiņu, Kriškalnu, Ķūģu, Rīteru, Stukmaņu, Odzienas, Vietalvas ciemos, tiek samazināta.

3.3 Teritorijas plānotā izmantošana

Aizkraukles novada Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes pagasta, Klintaines pagasta un Vietalvas pagasta teritorijas plānojums paredz saglabāt esošo telpisko struktūru Plānojuma teritorijā, kurā aptuveni 36% teritorijas aizņem mežu masīvi, 57% teritorijas veido atvērta, blīvi neapbūvēta telpu un salīdzinoši mazas teritorijas aizņems blīvas apbūves teritorijas. Tiek saglabātas mitrāju- purvu, mitrzemju un virszemes ūdeņu teritorijas. Tiek plānots, ka saistībā ar ūdeņu teritorijām (Daugavu iespējams izmantot rekreācijas nolūkiem) sauszemē iespējams attīstīt ostas teritorijas. Atvērtā, blīvi neapbūvēta telpa galvenokārt tiks izmantota lauksaimniecības vajadzībām, kuras daļa ir viensētu apbūve. Tiek noteiktas teritorijas, kurās iespējama ražošanas objektu izbūve un derīgo izrakteņu ieguve. Tiek noteiktas teritorijas, kurās tiek izbūvēta transporta infrastruktūra.

Teritorijas plānojumā, atbilstoši grafiskajā daļā noteiktajām teritorijām, tiek paredzēts, ka īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, kultūras pieminekļu izmantošana jānodrošina atbilstoši normatīvajiem aktiem.

Tiek noteiktas aizsargjoslu teritorijas atbilstoši normatīvo aktos noteiktajam.

Plānošanas dokuments paredz, ka, atbilstoši MK 2013.gada 13.aprīļa noteikumu Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" prasībām, visā Teritorijas plānojuma teritorijā tiek noteiktas 12 funkcionālās zonas:

- Savrupmāju apbūves teritorija (DZS);
- Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM);

- Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzD);
- Jaukta centra apbūves teritorija (JC);
- Publiskās apbūves teritorijas (P);
- Rūpniecības apbūves teritorija (R);
- Transporta infrastruktūras teritorija (TR);
- Tehniskā apbūves teritorija (TA);
- Dabas un apstādījumu teritorija (DA);
- Mežu teritorija (M);
- Lauksaimniecības teritorija (L);
- Ūdeņu teritorija (Ū).

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi (TIAN) nosaka prasības visas teritorijas izmantošanai, vispārīgas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei katrā funkcionālajā zonā, prasības teritorijās ar īpašiem noteikumiem, teritorijas plānojuma īstenošanas kārtību un citus nosacījumus/ prasības.

TIAN nosaka, ka visā teritorijā atļautā izmantošana ir inženierkomunikāciju tīklu un objektu izbūve, esošas transporta infrastruktūras būvju pārbūve, velosipēdu un autostāvvietu ierīkošana, teritorijas inženiertehniskā sagatavošana atļautās izmantošanas veikšanai, piekļuves nodrošināšana zemes vienībām, kam nav piekļuves, apstādījumu ierīkošana un infrastruktūras objektu izbūve, kas nepieciešama cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

TIAN nosaka, ka visā teritorijā aizliegtā izmantošana ir:

- objektu ierīkošana, kas atstāj būtisku ietekmi un var apgrūtināt vai apdraudēt sabiedrisko drošību un cilvēku veselību ar ugunsbīstamību, troksni, smaku, pārmērīgu dūmu daudzumu;
- aizliegts uzkrāt kaudzēs vai laukumos atkritumus, metāllūžņus un būvgružus, izņemot šim nolūkam īpaši aprīkotas vietas;
- savākt un/ vai glabāt nelietojamus transportlīdzekļus, izņemot šim nolūkam īpaši aprīkotas vietas;
- neattīrītu sadzīves notekūdeņu iepludināšana ūdenstilpēs, meliorācijas grāvjos, upēs un iesūcināšana gruntī;
- dzīvošana transporta līdzekļos vai to daļās, saliekamās konstrukcijās, kas nav projektētas kā dzīvojamās ēkas vai telpas ilgstošai lietošanai;
- izmantot zemes vienību, ēkas un būves pirms nav novērsts esošais vides piesārņojums;
- ekspluatēt avārijas stāvoklī esošas ēkas un būves;
- izmantot teritoriju veidos, kas pārkāpj normatīvo aktu prasības.

TIAN nosaka vispārīgas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei :

- prasības transporta infrastruktūras izveidošanai: noteikumus jaunu ielu un ceļu būvniecībai un transportlīdzekļu novietnēm, ceļu, ielu iedalījumam, ielu sarkanām līnijām un redzamības nodrošinājumam krustojumos;
- prasības inženiertehniskās apgādes tīkliem un objektiem: ūdensapgādei un notekūdeņu novadīšanai, ģeodēziskā tīkla punktiem, meliorācijai, elektroapgādei, gāzes vadiem, elektroniskiem sakaru tīkliem;
- prasības apbūvei;
- prasības teritorijas labiekārtojumam;
- prasības vides risku samazināšanai kā izpētes veikšana piesārņotās vietās un nepieciešamība veikt teritorijas sanāciju vai rekultivāciju. Attiecībā uz applūstošām teritorijām tiek noteikts, ka tādas precizējamās lokālplānojumos vai detālplānojumos un to, ka šādās teritorijās nav pieļaujams paredzēt ēku un būvju būvniecību, pretplūdu aizsargdambju būvniecību , izņemot esošas apbūves aizsardzības vajadzībām, un teritorijas uzbēršanu;

- prasības jaunu zemes vienību veidošanai, sadalīšanai, apvienošanai un robežu pārkārtošanai;
- prasību kopumu kultūras mantojuma – nekustamo kultūras pieminekļu un tiem piegulošo teritoriju aizsardzībai un saglabāšanai;
- prasības īpaši aizsargājamām dabas teritorijām kā norādes uz dabas liegumu, mikroliegumu, dabas pieminekļu teritoriju aizsardzību, teritorijās, kurās tiek izstrādāts detālplānojums un ainavu plāns vai dabas teritorijās jāveic dabas vērtību inventarizācija, prasības aizsargājamo teritoriju apsaimniekošanai atbilstoši normatīvo aktu prasībām;
- prasības derīgo izrakteņu iegūšanai : kā aizliegums veikt derīgo izrakteņu iegūvi ciemu teritorijās un norāde, ka A/S „Latvijas valsts meži” valdījumā esošajos īpašumos atļauta derīgo izrakteņu iegūve atbilstoši normatīvo aktos noteiktajam arī gadījumos, kad attiecīgais funkcionālais zonējums nav norādīts grafiskās daļas kartē;
- prasības vides pieejamības nodrošināšanai;
- aizsargjoslu objektus un to noteikšanas principus, nosacījumus teritorijas izmantošanai aizsargjoslās.

Minimālā jaunizveidojamā zemes gabala platība 2000 m² ir noteikta savrupmāju apbūves teritorijām un jaukta centra apbūves teritorijām, mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijām un lauksaimniecības teritorijām ciemos – 5000 m². Lauksaimniecības teritorijām ārpus ciemiem un meža teritorijām minimālā jaunizveidojamā zemes gabala platība ir noteikta 2 hektāri (izņemot ĪADT, kuru izmantošanu regulē dabas aizsardzības jomas normatīvie akti).

Maksimālais apbūves blīvums (turpmāk - apbūves blīvums) ir noteikts funkcionālajām zonai, izņemot dabas un apstādījumu, tehniskās apbūves un rūpniecības apbūves teritorijas ar apzīmējumu R2, kas ir derīgo izrakteņu teritorijas. Vismazākais apbūves blīvums ir noteikts lauksaimniecības teritorijām, un tas sastāda 10%, jo tās nav primāri paredzētas kā apbūves teritorijas. Savrupmāju apbūves teritorijām apbūves blīvums ir noteikts 30% apmērā, kas nav maz, jo minimālā jaunizveidojamā zemes gabala platība ir 3000m². Jaukta centra apbūves teritorijām, Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijām un Publiskās apbūves teritorijām apbūves blīvums noteikts 60%. Vislielākais apbūves blīvums noteikts rūpniecības apbūves teritorijām - 70%.

3.3.1 Savrupmāju apbūves teritorija.

Savrupmāju apbūves teritorijas (DzS) tiek noteiktas Pļaviņās, Vietalvā, Odzienā, Rīteros, Stukmaņos, Kriškalnos, Skujaiņos, Ķūgos, Īvānos un paredz, ka zemes vienībās iespējama savrupmāju, vasarnīcu, dārza māju, tūrisma un atpūtas iestāžu, izglītības un zinātnes iestāžu, veselības aizsardzības, sociālās aprūpes, dzīvnieku aprūpes iestāžu apbūve un publiskā ārtelpa.

TIAN paredz, ka zemes vienībā atļauts būvēt ēkas ar maksimālo stāvu skaitu 3, tai skaitā jumta stāvu, un augstumu līdz 12 m.

3.3.2 Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija

Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas tiek noteiktas Vietalvā, Odzienā, Ķūgos, Pļaviņās, Stukmaņos, Rīteros un paredz, ka iespējama savrupmāju, rindu māju, daudzdzīvokļu , biroju, tūrisma un atpūtas, kultūras , sporta, izglītības un zinātnes iestāžu, veselības aizsardzības, sociālās aprūpes, dzīvnieku aprūpes iestāžu, reliģisko organizāciju iestāžu, tirdzniecības un pakalpojumu objektu apbūve un publiskā ārtelpa.

TIAN paredz, ka zemes vienībā atļauts būvēt ēkas ar maksimālo stāvu skaitu 3, tai skaitā jumta stāvu, un augstumu līdz jumta dzegai 15 m.

3.3.3 Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija

Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas tiek noteiktas Pļaviņās un paredz, ka iespējama rindu un daudzdzīvokļu māju apbūve, biroju ēku, tūrisma un atpūtas iestāžu, kultūras iestāžu, sporta ,

izglītības un zinātnes iestāžu veselības aizsardzības, dzīvnieku aprūpes iestāžu, reliģisko organizāciju ēku, tirdzniecības un pakalpojumu objektu apbūve un publiskā ārtelpa.

TIAN paredz, ka zemes vienībā atļauts būvēt ēkas ar maksimālo stāvu skaitu 5 un augstumu līdz 16 m.

3.3.4 Publiskās apbūves teritorijas .

Publiskās apbūves teritorijas tiek noteiktas atsevišķās teritorijas visā novadā - Odzienes pamatskolas teritorijai, kempinga „Daugavas radzes” teritorijai, teritorijai starp Stukmaņiem un Daugavu (maizes ceptuve „Liepkalni”) un teritorijām Odzienes, Vietalvas, Kriškalnu, Rīteru, Stukmaņu ciemos un Pļaviņu pilsētā un paredz, ka iespējama biroju ēku, tirdzniecības un pakalpojumu, tūrisma un atpūtas iestāžu, kultūras iestāžu, sporta ēku un būvju, aizsardzības un drošības iestāžu, izglītības un zinātnes iestāžu, veselības aizsardzības, sociālās aprūpes, dzīvnieku aprūpes, reliģisko organizāciju ēku apbūve un publiskā ārtelpa.

TIAN paredz, ka zemes vienībā atļauts būvēt ēkas ar maksimālo stāvu skaitu 3, tai skaitā jumta stāvu, un augstumu līdz 15 m.

3.3.5 Jaukta centra apbūves teritorija

Jaukta centra apbūves teritorija (JC) tiek noteikta Pļaviņās, Stukmaņos, Rīteros, Odzienā, Vietalvā un paredz, ka iespējama savrupmāju, rindu māju, daudzdzīvokļu māju apbūve, biroju ēku, tirdzniecības un pakalpojumu, tūrisma un atpūtas iestāžu, kultūras iestāžu, sporta ēku un būvju, aizsardzības un drošības iestāžu, izglītības un zinātnes iestāžu, veselības aizsardzības, sociālās aprūpes ēku apbūve un publiska ārtelpa.

TIAN paredz, ka zemes vienībā atļauts būvēt ēkas ar maksimālo stāvu skaitu 3, tai skaitā jumta stāvu, un augstumu līdz 15 m.

Jaukta centra apbūves teritorija (JC1) tiek noteikta valsts aizsardzībā esošo kultūras pieminekļu teritorijās un to aizsardzības zonās/ aizsargjoslās un paredz, ka iespējama biroju ēku, tirdzniecības un/ vai pakalpojumu objektu, tūrisma un atpūtas iestāžu, kultūras iestāžu, sporta ēku un būvju, izglītības un zinātnes iestāžu, veselības aizsardzības iestāžu, sociālās aprūpes iestāžu apbūve un publiskā ārtelpa.

Paredzēts, ka zemes vienībā atļauts būvēt ēkas ar maksimālo stāvu skaitu 2 un augstumu līdz 10 m.

JC1 apbūves teritorijā tiek noteikti īpaši nosacījumi apbūves augstumam un stāvu skaitam, kas jānosaka individuāli, saskaņojot ar Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi.

3.3.6 Rūpnieciskās apbūves teritorija

Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R) tiek paredzētas gan Pļaviņās un ciemu teritorijās, gan ārpus blīvas apbūves teritorijām. Teritorijas galvenie izmantošanas veidi: derīgo izrakteņu ieguvei, vieglās rūpniecības, smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu, lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu, atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūvei, inženiertehniskai, transporta lineārai un apkalpojošai infrastruktūrai, noliktavu apbūvei, energoapgādes uzņēmumu apbūvei, kā arī biroju ēku, tirdzniecības vai pakalpojumu objektu, aizsardzības un drošības iestāžu apbūvei.

TIAN paredz, ka zemes vienībā atļauts būvēt ēkas ar maksimālo stāvu skaitu 3 un augstumu līdz 15 m.

Rūpnieciskās apbūves teritorija (R1) tiek paredzēta derīgo izrakteņu ieguvei un ar tās darbībai nepieciešamās apbūves un infrastruktūras izbūvi, vieglās rūpniecības, smagās rūpniecības ,

pirmapstrādes uzņēmumu, atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu, inženiertehniskās, transporta lineārās un apkalpojošās infrastruktūras, noliktavu apbūves, energoapgādes uzņēmumu apbūves, biroju ēku, tirdzniecības vai pakalpojumu objektu, aizsardzības un drošības iestāžu apbūves vajadzībām.

TIAN paredz, ka zemes vienībā atļauts būvēt ēkas ar maksimālo stāvu skaitu 3, tai skaitā jumta stāvu, un augstumu līdz 16 m.

3.3.7 Transporta infrastruktūras teritorija

Transporta infrastruktūras teritorija (TR) tiek paredzēta visā novada teritorijā inženiertehniskās infrastruktūras, transporta lineārās un apkalpojošās infrastruktūras, un lidostu un ostu apbūves vajadzībām.

3.3.8 Tehniskās apbūves teritorija

Tehniskās apbūves teritorija (TA) tiek noteikta Rīteros, Stukmaņos, Pļaviņās, Odzienā, Vietalvā un paredzēta transporta apkalpojošās infrastruktūras, atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes, inženiertehniskās infrastruktūras, transporta lineārās infrastruktūras, noliktavu apbūves, lidostu un ostu apbūves un energoapgādes uzņēmumu apbūves vajadzībām. Apbūves augstums - līdz 17 m.

3.3.9 Dabas un apstādījumu teritorija

Dabas un apstādījumu teritorija (DA) tiek noteikta, lai nodrošinātu rekreācijas, sporta, tūrisma, kvalitatīvas dabas un kultūrvides u.tml. funkciju īstenošanu dabas vai daļēji pārveidotās dabas teritorijās un paredz, ka teritorija izmantojama kā mežs īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, labiekārtota publiskā ārtelpa, publiskā ārtelpa bez labiekārtojuma. Iespējama dārza māju apbūve, tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve, kultūras iestāžu, sporta ēku un būvju apbūve, tirdzniecības un pakalpojumu objektu apbūve. Apbūves augstums līdz 12 m.

Dabas un apstādījumu teritorija (DA1) tiek noteikta kapsētām, un saistīta ar kapsētu ierīkošanu un uzturēšanu. Atļauta apbūve līdz 1 stāvam.

Dabas un apstādījumu teritorija (DA2) tiek noteikta atsevišķu kultūras pieminekļu teritoriju apsaimniekošanai - Gostiņu skants teritorijā, Robežakmens teritorijā, Oliņkalnam.

Dabas un apstādījumu teritorija (DA3) tiek noteikta atsevišķu kultūras pieminekļu teritoriju apsaimniekošanai - Stukmaņu un Odzianas muižu teritorijās.

3.3.10 Mežu teritorija

Mežu teritorija (M) tiek noteikta mežsaimnieciskai izmantošanai, mežiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un kā labiekārtota publiskā ārtelpa, kur iespējama viensētu apbūve, tūrisma un atpūtas iestāžu, sporta ēku un būvju apbūve, derīgo izrakteņu ieguve, tirdzniecības un pakalpojumu objektu apbūve.

Militāram objektam „Juču šautuve” teritoriju atļauts izmantot valsts aizsardzības objekta apbūves vajadzībām.

TIAN paredz, ka zemes vienībā atļauts būvēt ēkas ar augstumu līdz 12 m, minimālā jaunizveidojamā zemes gabala platība- 2 ha.

3.3.11 Lauksaimniecības teritorija

Lauksaimniecības teritorija (L) tiek noteikta lauksaimnieciskās darbības veikšanai, kur iespējama viensētu apbūve, lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve, lauksaimnieciska izmantošana, labiekārtota publiskā ārtelpa, publiska ārtelpa bez labiekārtojuma, ūdens telpas publiskā

izmantošana, kā arī vasarnīcu apbūve, dārza māju apbūve, dažāda veida darījumu, publiskās apbūves, ražošanas, infrastruktūras objektu apbūve. Iespējama derīgo izrakteņu ieguve.

TIAN paredz, ka zemes vienībā atļauts būvēt ēkas līdz 2 stāviem ar jumta izbūvi, ar augstumu līdz 12 m, minimālā jaunizveidojamā zemes gabala platība- 2 ha.

3.3.12 Ūdeņu teritorija

Ūdeņu teritorija (Ū) tiek noteikta ūdeņu resursu izmantošanai saimnieciskai darbībai, transportam, rekreācijai un vides aizsardzībai. Teritoriju iespējams izmantot infrastruktūras, energoapgādes uzņēmumu apbūvei, ūdens telpas publiskai izmantošanai, kā arī dzīvojamai apbūvei uz ūdens un derīgo izrakteņu ieguvei.

Teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā attēlotas piekļuves vietas novadā esošiem ūdensobjektiem, kā arī norādītas atpūtas vietas pie publiskajiem ūdeņiem un pārējiem ūdeņiem.

Novadā nav publisko peldvietu.

3.3.13 Citas teritorijas

Netiek noteiktas teritorijas, kurām izstrādājams detālplānojums vai lokālplānojums, vietējas nozīmes kultūrvēsturiskā un dabas teritorijas, ainaviski vērtīgas teritorijas, vietējas nozīmes lauksaimniecības teritorijas, degradētas teritorijas.

Tiek noteiktas šādas citas teritorijas ar īpašiem noteikumiem:

1. TIN1 valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu Stukmaņu muiža un Odzianas muiža teritorijas un individuālo aizsardzības zonu teritorijas;
2. nacionālas nozīmes infrastruktūras attīstība teritorija (TIN 7) autoceļa Pļaviņas- Koknese izbūvei, kas attēlota grafiskās daļas kartēs.

3.4 Kultūras pieminekļu aizsardzība

Grafiski tiek attēlotas visu nekustamo kultūras pieminekļu/to teritoriju atrašanās vietas un tiek noteikta aizsargjosla 500 m rādiusā vai arī individuālā aizsargjosla. Kā teritorija ar īpašiem noteikumiem TIN1 tiek noteikta valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu Stukmaņu muiža un Odzianas muiža teritorijai un individuālo aizsardzības zonu teritorijai. TIAN tiek noteiktas prasības kultūras mantojuma saglabāšanai un to izmantošanai, kā arī aizliegums veikt tādas darbības, kas var iznīcināt kultūras pieminekli vai arī samazināt tā kultūrvēsturisko vērtību.

3.5 Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

Grafiski tiek attēlotas četru īpaši aizsargājamo dabas teritoriju robežas - dabas liegumiem "Vesetas palienes pļavas" un „Klintaine”, dendroloģiskajam stādījumam "Kalsnavas dendrārijs" un ģeoloģiskajam un ģeomorfoloģiskajam piemineklim „Klintaines saugultne un karsta kritenes" (ietilpst dabas liegumā "Klintaine"). To izmantošanu nosaka normatīvajos aktos noteiktās prasības šo teritoriju izmantošanai un apbūvei, tsk. inženiertehnisko būvju būvniecībai.

Grafiski, atbilstoši mēroga noteiktībai tiek attēlotas dabas pieminekļu robežas vai atrašanās vietas. TIAN tiek noteikti nosacījumi šo teritoriju un objektu apsaimniekošanai. Tiek paredzēta prasība, ka pirms detālplānojuma un ainavu plāna izstrādes jāveic dižkoku inventarizācija.

3.6 Teritorijas ar īpašiem noteikumiem.

Teritorijas plānojumā tiek noteiktas teritorijas ar īpašiem noteikumiem - ainaviski vērtīgas teritorijas un nacionālas un vietējas nozīmes infrastruktūras attīstības teritorija (TIN7).

4. Esošā vides stāvokļa apraksts

4.1 Īss vispārīgs raksturojums

Bijušais Pļaviņu novads atrodas Latvijas vidusdaļā. Pēc administratīvā iedalījuma ietilpst Zemgales plānošanas reģionā.

Bijušā Pļaviņu novada administratīvais centrs atrodas Pļaviņu pilsētā. Attālums no Pļaviņu pilsētas līdz Rīgai ir 123 km, līdz Aizkrauklei - 35 km, līdz Jēkabpilij - 21 km, līdz Ērgļiem – aptuveni 32 km.

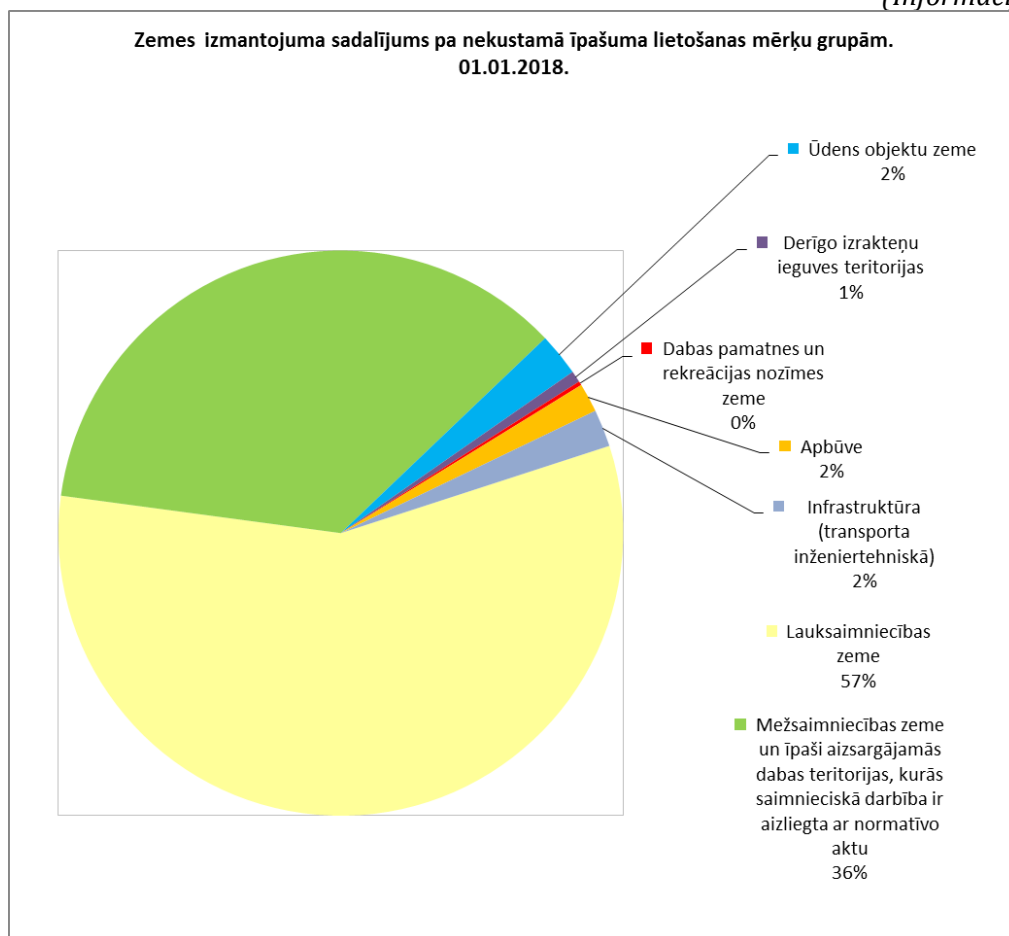
Kopējais iedzīvotāju skaits 2018.gada 1.janvārī bija 5031 iedzīvotāji.

Pļaviņu pilsēta aizņem – 7 km², Aiviekstes pagasts –144,84km², Vietalvas pagasts –130,43 km², Klintaines pagasts – 94,13 km².

No kopējās bijušā Pļaviņu novada teritorijas – 37494.9 ha³ - lauksaimniecībā izmantojamā zeme aizņem 57 % jeb 21 415.9 ha, mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas – 36 % jeb 13 408.8 ha. Ūdens objektu zeme aizņem aptuveni 2% jeb 920.1 ha; derīgo izrakteņu ieguves teritorijas - 1% jeb 244.5 ha. Apbūves teritorijas, ko veido dzīvojamā, komercdarbības objektu, sabiedriskas nozīmes objektu, ražošanas objektu apbūves zeme aizņem 621.5 ha jeb aptuveni 2%, satiksmes infrastruktūras un inženiertehniskās infrastruktūras objektu apbūves zeme aizņem 797 ha jeb 2 % no novada kopplatības. Mazāk kā 1 % aizņem dabas pamatnes un rekreācijas nozīmes zeme - 87 ha, vienam īpašumam 0.1 ha platībā NĪL mērķis nav norādīts.

³ Valsts zemes dienesta dati, 01.01.2017. www.vzd.lv

1. attēls. Pļaviņu novada zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām. (Informācija- VZD⁴)

Bijušais Pļaviņu novads atrodas Vidzemes augstienes Vestienas pauguraines dienvidu daļā, Austrumlatvijas zemienes Aronas paugurlīdzenuma austrumu daļā un Viduslatvijas zemienes Lejasdaugavas senlejas Madlienas nolaidenuma ziemeļrietumu malā. Līdz ar to katrā no novada pagastiem atšķiras zemes virsas raksturs un ainaviskās īpatnības, kā arī priekšnosacījumi teritorijas izmantošanas struktūrai.

⁴ https://www.vzd.gov.lv/files/2017_gada_zemes_parskatsf.pdf

2. attēls. *Bijušā Pļaviņu novada teritorija (©Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūra. www.lgia.lv)*

Pļaviņu pilsēta atrodas novada dienviddaļā, pie Daugavas. Pļaviņas atrodas apgabalā, kur Austrumlatvijas ledāja mēles kušanas ūdeņi pārrāva Sēlijas paugurvalni, izveidojot senleju. Pļaviņu teritorija atrodas šīs senlejas malā, aptuveni 10 kilometrus garā posmā gar Daugavas labo krastu – Viduslatvijas zemienes Lejasdaugavas senlejas galā, pilsētas austrumu daļa jau atrodas Austrumlatvijas zemienes Aronas paugurlīdzenumā, Aiviekstes labajā krastā pie tās ietekas Daugavā.

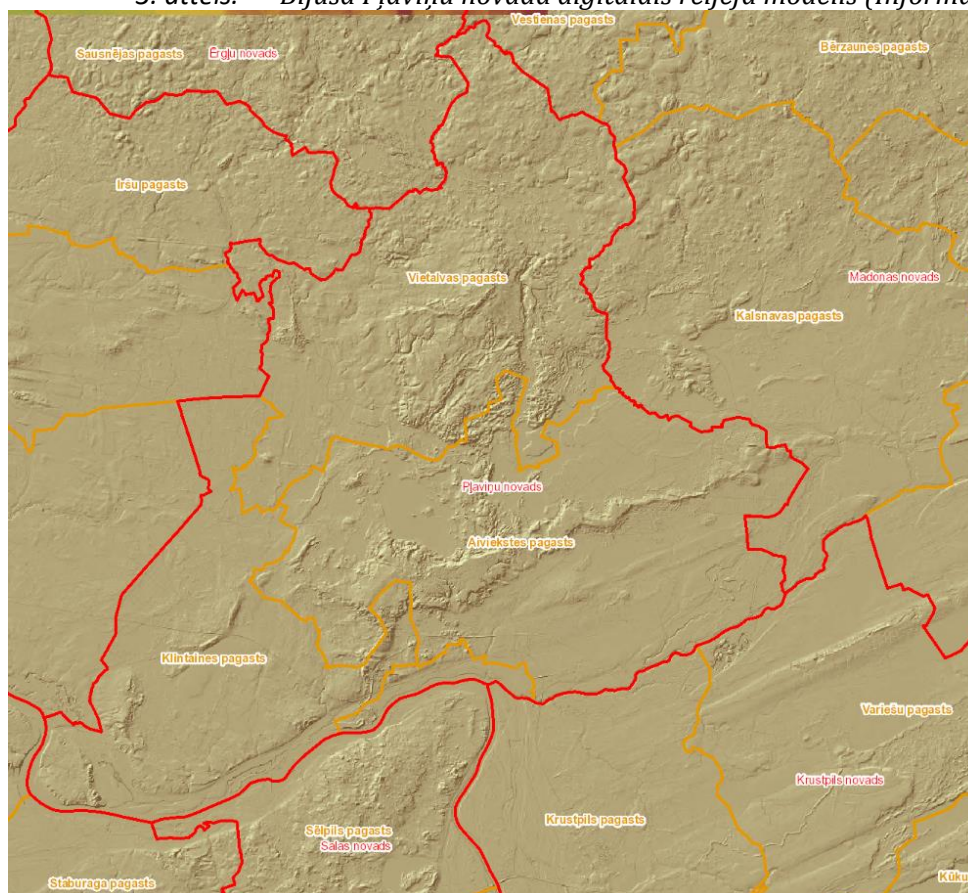
Miesta statusu Pļaviņas ieguva 1922. gadā, pilsētas tiesības ieguvusi 1927. gadā Pilsētas apbūve izvietota apbus centrālajai ielai - Rīgas ielai. Apbūves centrālajā daļā dominē mazstāvu privātmāju apbūve, ir atsevišķas daudzstāvu ēkas. Pļaviņu pilsētu šķērso autoceļa Rīga – Daugavpils (A6) daļa, Pļaviņu – Krustpils un Pļaviņu – Gulbenes dzelzceļa līnijas.

Vietalvas pagasts atrodas Vidzemes augstienes Vestienas pauguraines dienviddaļas malā, kurai raksturīgs sīkpauguru reljefs, kas augstienes augstākajās daļā pāriet vidējpauguru reljefā ar atsevišķiem augstpauguriem, paugurmasīviem un plato veida pauguriem. Zemes virsmas vidējais augstums pagasta dienvidrietumu daļā 92,6 m vjl. Augstākie pauguri – Aizkalnes (211,6 m vjl.),

Birznieku (207,7 m vjl.) un Ragāru (193,4m vjl.) kalns. Pagasta teritorijas ziemeļu daļa atrodas Vestienas paugurainē. Teritorijā gar Vesetas upi mainās zemes virsas raksturs - paugurgrēdas nomaina kēmu terases ar glaciokarsta ieplakām. Pagasta rietumdaļa atrodas Viduslatvijas zemienes Lejasdaugavas senlejas Madlienās nolaidenuma ziemeļrietumu malā. Pagasta austrumdaļā no ziemeļiem uz dienvidiem tek Vesetas upe, rietumdaļā – Pērses upe un tās pietekas.

Aiviekstes pagasts atrodas Austrumlatvijas zemienes Aronas paugurlīdzenuma rietumu malā. Reljefs ir daudzveidīgs – pagasta vidusdaļu aizņem Sēlijas paugurvaļņa turpinājums - Pļaviņu starpmēļu valnis, kura augstums Kurmēnu kalnos sasniedz 159 m vjl., uz austrumiem no Odzes ezera zemes virsas reljefu veido Pudulu sīkpauguru masīvs. Austrumu daļā atrodas Odzes valnis ar Kāršu kalniem, ziemeļaustrumu malā Vesetas – Aronas ieplaka, ziemeļrietumu malā Odzes ieplaka, kuras zemākā vieta ir 89 m vjl. Reljefa pazeminājumi parasti ir pārpurvoti: Odzes ezera apkārtnē un Vesetas baseinā izveidojušies vairāki lieli purvu masīvi. Aiviekstes pagastā atrodas lieli mežu masīvi (mežainums sasniedz 60%). Pagasta dienvidaustrumu robeža iet pa Aivieksti, ziemeļaustrumu un dienvidaustrumu daļā tek Veseta, ziemeļrietumu daļā Pelava un Odze. Teritorijā atrodas vairāki ezeri- lielākais Odzes ezers (269ha), kā arī Dāmenezers, Līdācis, Spīģanas ezers, Apaļais ezers, Neļaubītis, Baltenītis, Līkais ezers, Tulmenītis un Skaidrais ezers. Pagasta teritorijā uz rietumiem no Vietalvas atrodas valsts nozīmes smilts - grants atradne „Veseta”.

3. attēls. Bijušā Pļaviņu novada digitālais reljefa modelis (Informācija: LĢIA)

Aiviekstes pagastu šķērso autoceļš Rīga – Daugavpils (A6) (Pļaviņu pilsētas apvedceļš), 1.šķiras autoceļi Pļaviņas – Madona (P37), Pļaviņas – Ērgļi (P78), 2.šķiras autoceļi Pļaviņas – Vietalva (V944), Pļaviņas – Krievciems (V924), Koknese – Bērzaune (V915), Pļaviņu – Krustpils un Pļaviņu – Gulbenes dzelzceļa līnija.

Pagasta teritorijā atrodas nozīmīgas derīgo izrakteņu - dolomīta, māla, smilts - atradnes.

Klintaines pagasts atrodas Viduslatvijas zemienes Lejasdaugavas senlejas Madlienas nolaidenuma teritoriju veido lēzeni viļņots reljefs ar lēzeni slīpu zemes virsas apvidu, kas pazeminās dienvidu virzienā un izbeidzas pie Daugavas ar stāvu senlejas krastu. Daugavas senleja veido unikālu reljefu, ielejas terasveida pamatkrasti vēl labi redzami pie Stukmaņiem. Abos Daugavas krastos ir labi iekultivētas un auglīgas lauksaimniecības zemes, kas ir kultūrainavas neatņemama sastāvdaļa. No Daugavas senkrasta terases paveras tālas skatu panorāmas uz Daugavas likumiem un mežiem pretējā krastā. It sevišķi krāšņi skati vērojami ap Stukmaņiem gan no Vīna kalna, gan muižas ratnīcas torņa, gan no kādreizējo vējdzirnavu drupām. Pagasta teritorijā atrodas dolomīta atradnes. Klintaines pagastu šķērso autoceļš Rīga – Daugavpils (A6)

4.2 Teritorijas apdzīvojums un uzņēmējdarbība

Bijušā Pļaviņu novada apdzīvojumu raksturo novadā dzīvojošo iedzīvotāju izvietojums un skaits, novada teritorijā esošās apdzīvotās vietas, gan novadā, gan blakus novados esošie pakalpojumu saņemšanas centri, savstarpējās saiknes starp apdzīvotajām vietām un darbavietas, ko nodrošina uzņēmējdarbības attīstība.

2018.gadā Pļaviņu novadā kopā dzīvoja 5031 iedzīvotājs, no tiem Pļaviņu pilsētā dzīvoja 3162 iedzīvotāji. Aptuveni 80 % no visa novada iedzīvotāju skaita dzīvo ciemos un Pļaviņu pilsētā. Vidējais iedzīvotāju blīvums ir 16.7 iedzīvotāji uz 1 km².

Bijušā Pļaviņu novada esošo apdzīvojuma struktūru veido novada centrs Pļaviņu pilsēta, 4 vidējciemi – Kriškalni, Odziena, Stukmaņi un Vietalva, 44 skrajciemi un mazciemi, viensētu grupas un atsevišķas viensētas.⁵

Atbilstoši normatīvo aktos noteiktajam, ciemu robežas ir noteiktas šādiem ciemiem: Stukmaņi, Rīteri, Vietalva, Odziena, Kriškalni, Ķūģi, Maiļupsala, Krievciems, Īvāni, Skujaiņi, Klintaine.

Pašvaldības pārvaldes atrodas Pļaviņās, kur izvietota novada dome un tās administrācija, Stukmaņos, Vietalvā atrodas pagastu pārvaldes. Būvvalde atrodas Aizkrauklē. Plašs sociālo pakalpojumu klāsts pieejams Pļaviņās, kur atrodas sociālās aprūpes centrs, bērnu centrs, bāriņtiesa.

2018.gadā iedzīvotājiem nepieciešamie izglītības pakalpojumi pieejami Pļaviņās, kur atrodas ģimnāzija, mūzikas skola un mākslas skola, pirmsskolas izglītības iestāde; Vietalvā un Kriškalnos, kur atrodas pirmsskolas izglītības iestādes. Kultūras pakalpojumi pieejami Pļaviņās, Stukmaņos, Vietalvā. Pasta pakalpojumi pieejami Pļaviņās, Stukmaņos, Vietalvā. Primārās veselības aprūpes pakalpojumi pieejami Pļaviņās un Vietalvā.

Plānojuma teritorijas fiziski - ģeogrāfiskās īpatnības ietekmējušas to, ka lielākie uzņēmumi izvietoti galvenokārt novada dienviddaļā un koncentrēti ap Pļaviņu pilsētu - šeit atrodas ar derīgo izrakteņu ieguvi un pārstrādi saistīto uzņēmumu teritorijas, rūpnieciskās ražošanas uzņēmumi. Pārējā novada teritorijā bez lauksaimniecības (tradicionālās lauksaimniecības nozares - graudkopība, lopkopība) un mežsaimnieciskajiem uzņēmumiem ir attīstīta ar tūrismu un rekreāciju saistīta uzņēmējdarbība, teritorijas vidusdaļā pastāv ar ziemas sporta veidiem saistīta uzņēmējdarbība (Atpūtas bāzes „Mežezers” „Jaujas” „Cigoriņi” - slēpošanas trases). Autoceļa Rīga - Daugavpils tuvumā ir izvietotas vairāki uzņēmumi, kas piedāvā kafejnīcas/ restorāna

⁵ ©Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūras datu bāze, http://vietvardi.lgia.gov.lv/vv/to_www.sakt?p_mode=1, skatīts 2018.gada decembrī.

pakalpojumus. Novada austrumdaļā atrodas objekti, kuru darbība saistīta ar atjaunojamo energoresursu izmantošanu – mazās hidroelektrostacijas.

Profilējošās uzņēmējdarbības nozares bijušajā Pļaviņu novadā ir kokapstrāde, vieglā rūpniecības un pārtikas produktu ražošana (pārstrāde), būvmateriālu ražošana, tūrisma pakalpojumi, lauksaimniecība un lauksaimnieciskā ražošana, kā arī mežstrāde un mežkopība, būvniecība, elektroenerģijas ražošana, pakalpojumi, mazumtirdzniecība, transporta pakalpojumi.

No septiņiem kokapstrādes uzņēmumiem 4 atrodas Klintaines pagastā, 1 Pļaviņās, 1 Kriškalnos un 1 Aiviekstes pagastā, nodarbojas galvenokārt ar zāgmateriālu ražošanu un apstrādi, kā arī ar palešu izgatavošanu. Pārtikas produktu ražotnes atrodas Odzienā un Aiviekstes pagastā, nodarbojas ar alus ražošanu. Pļaviņās atrodas darba apgērbu ražotne. Uzņēmumi, kuru darbība ir saistīta ar būvmateriālu ieguvu un apstrādi ieņem noteicošo vietu – dolomīta ieguve, kaļķa un ģipša ražošana, akmens apstrāde, grants un smilts ieguve izmanto galvenokārt vietējos izejmateriālus, uzņēmumi atrodas Pļaviņās, Aiviekstes un Klintaines pagastos. No 12 uzņēmumiem, kuri sniedz naksmītnu un ēdināšanas pakalpojumus, 2 atrodas Klintaines pagastā, 4 – Pļaviņās, 4- Aiviekstes pagastā, 1- Odzienā. 24 uzņēmumi nodarbojas ar lauksaimniecību un lauksaimniecisko ražošanu, no tiem 11 atrodas Vietalvas pagastā, 3- Klintaines pagastā, 6- Aiviekstes pagastā. Aiviekstes pagastā atrodas "Pļaviņu kokaudzētava" (AS "Latvijas valsts meži"). Informācija par uzņēmumu darbībai izsniegtām atļaujām attiecībā uz vidi sniegta 4.7. un 4.8. nodaļās.

Pļaviņu pilsēta ir bijušā Pļaviņu novada administratīvais centrs. Pļaviņās atrodas novada pašvaldība, tās pārvaldes un infrastruktūras iestādes, kur var saņemt kultūras, izglītības, tai skaitā pirmsskolas izglītības un vidējās izglītības, un sociālos pakalpojumus. Pilsētā ir pieejami ikdienā iedzīvotājiem nepieciešamie tirdzniecības, primārās veselības aprūpes pakalpojumi, aptiekas un pasta pakalpojumi.

Vienlaicīgi Pļaviņu pilsēta nodrošina plaša spektra darbavietas – gan pašvaldības iestādēs un uzņēmumos, gan privātajā sektorā. Pilsētas rietumdaļā izvietojas lielās ražotnes – SIA "Pļaviņu DM", SIA „Vagonete” teritorijas. Pļaviņās darbojas plaša spektra uzņēmumi - gan rūpnieciskās ražošana (SIA "Celtniecības dolomīti", kokapstrādes uzņēmums SIA "Aragons Plus", Mēbeļu ražošanas cehs SIA "Daiļrade-Koks"), gan citi, kā konditorejas cehs "Bezdelīgas 1" IU, apgērbu šūšanas uzņēmums SIA "JB Workwear", SIA "Latvijas propāna gāze" balonu realizācijas punkts, kravu pārvadājumi "Pato-1", SIA "Pļaviņu komunālie pakalpojumi", SIA "Ķegums ECU" Pļaviņu iecirknis.

Pļaviņās ir nodrošinājums ar centralizēto ūdensapgādi un kanalizāciju, un siltumu.

Kriškalni tieši robežojas ar Pļaviņām, atrodas uz ziemeļiem no pilsētas. 2018.gadā ciemā dzīvoja 158⁶ iedzīvotāji. Šeit iespējams saņemt pašvaldības pārvaldes pakalpojumus, pirmsskolas izglītības pakalpojumus. Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai Kriškalnos pieslēgts dzīvojamais sektors (privātmājas un daudzdzīvokļu apbūve), budžeta iestādes un atsevišķi uzņēmumi.

Krievciems atrodas bijušā Pļaviņu novada austrumdaļā, apbūve izvietota abpus autoceļam P37. Ciemā ir 12^[2] iedzīvotāji. Ciems pilda dzīvesvietas funkciju.

Īvāni atrodas bijušā Pļaviņu novada vidusdaļā, uz ziemeļaustrumiem no Pļaviņu pilsētas, 2018.gadā šeit dzīvo 26 ^[2] iedzīvotāji. Ciems pilda dzīvesvietas funkciju.

⁶ PMLP dati, publicēti http://vietvardi.lgia.gov.lv/vv/to_www.sakt?p_mode=1, skatīts 2018.gada decembrī.

Skujaini atrodas bijušā Pļaviņu novada austrumu daļā pie Aiviekstes upes, apbūvi veido 2 mazciemi - Dankeri un Skujaiņi, šeit dzīvo 52^[2] iedzīvotāji. Ciems pilda dzīvesvietas funkciju.

Kūģi atrodas bijušā Pļaviņu novada austrumdaļā, uz ZA no Pļaviņām, šeit dzīvo 76^[2] iedzīvotāji. Ciems pilda dzīvesvietas funkciju.

Mailupsala tieši robežojas ar Pļaviņu pilsētas ziemeļaustrumu daļu, tajā dzīvo 42^[2] iedzīvotāji. Ciems pilda dzīvesvietas funkciju.

Rīteri atrodas bijušā Pļaviņu novada dienvidrietumdaļā, pie autoceļa Rīga – Daugavpils, šeit dzīvo 90^[2] iedzīvotāji. Ciemā pieejami kultūras pakalpojumi Ciemā atrodas veikals.

Stukmaņi atrodas bijušā Pļaviņu novada dienvidrietumu daļā, 5 km no Pļaviņām, netālu no autoceļa Rīga - Daugavpils. Ciemā var saņemt pagasta pārvaldes pakalpojumus, šeit ir bibliotēka, brīvdabas estrāde. Vienlaikus pilda dzīvesvietas funkciju. Būtiska apbūves sastāvdaļa ir Stukmaņu muižas apbūve. Ciemā dzīvo 186^[2] iedzīvotāji. Ir nodrošinājums ar centralizētu ūdensapgādi un kanalizāciju.

Odziens atrodas bijušā Pļaviņu novada vidusdaļā, tā apbūves būtiska sastāvdaļa ir Odzienes muižas apbūve, ieskaitot saglabājušos parku ar dīķu kaskādi, kuras potenciāls tiek izmantots ar rekreāciju un tūrismu saistītas uzņēmējdarbības attīstībai. Pašreiz Odzienes muižas dzirnavās darbojas alus darītava, Odzienā darbojas viesu nams un kafējnīca „Odzienes krogusmāja”. Ciemā atrodas skola, kultūras nams, veikals. Odzienā dzīvo 50^[2] iedzīvotāji.

Vietalvā ir pirmsskolas izglītības iestāde, primārās veselības aprūpes iestāde (ģimenes ārsts) bibliotēka, pasta nodaļa, 3 veikali, kultūras nams, ģimenes ārsta prakse, bibliotēka, baznīca un pagasta administrācija.. Ir nodrošinājums ar centralizētu ūdensapgādi un kanalizāciju. Vietalvā dzīvo 161^[2] iedzīvotājs.

Plānošanas dokuments nosaka teritorijas izmantošanas veidus, kas nodrošina ilgtspējīgas apdzīvojuma struktūras un uzņēmējdarbības pastāvēšanu un attīstību.

4.3 Transporta infrastruktūra

Bijušā Pļaviņu novada transporta infrastruktūru veido autoceļu tīkls un dzelzceļa sliežu ceļi, dabas gāzes transporta cauruļvadi.

Bijušā Pļaviņu novada dienviddaļu- Klintaines un Aiviekstes pagastus un Pļaviņu pilsētu - šķērso vieni no galvenajiem Latvijas tranzītkoridoriem - autoceļš A-6 Rīga – Daugavpils un dzelzceļa līnija Rīga - Krustpils - Daugavpils/ Rēzekne, turklāt Pļaviņu pilsētas teritorijā transporta plūsma sadalās vairākos virzienos. Pateicoties novietojumam, Pļaviņu pilsētā ir nodrošināti gan sabiedriskie pārvadājumi ar autotransportu un dzelzceļu, kas savieno Pļaviņas ar Madonu, Gulbeni, Ērgļiem, Cēsīm.

Dzelzceļa sliežu ceļi šķērso bijušā Pļaviņu novada dienviddaļu - Klintaines un Aiviekstes pagastus un Pļaviņu pilsētu, nodrošina kravu un pasažieru pārvadājumus.

Maģistrālais gāzesvads “Rīga-Daugavpils” šķērso Aiviekstes un Klintaines pagastus.

Autoceļu tīkls sastāv no valsts reģionālajiem un vietējiem autoceļiem, pašvaldību, mežu un uzņēmumu, māju ceļiem.

Vietalvas pagasta pašvaldības ceļu kopgarums ir 51,9 km un ielas 3,645 km. Valsts ceļi pagasta teritorijā aizņem 50,3 km. Pagastu šķērso valsts I. šķiras ceļš: P-78 Pļaviņas - Ērgļi un valsts 2.šķiras ceļi: V 915 Koknese – Odziens – Jāņukalns – Bērzaune; V 916 Jaunbebri – Odziens –

Vietalva – Indrāni; V 917 Vietalva – Sausnēja – Irši; V 923 Alunāni – Bites – Salānieši; V 942 Alunāni – Irši. Pagasta teritorijā ir dzelzceļa atzars no Jaunkalsnavas līdz SIA „Rūpnīca Veseta” grants karjeram.

Aiviekstes pagasta kopējais ceļu garums ir 33,6km. Pagastu šķērso šoseja Rīga – Daugavpils – Krāslava – Baltkrievijas robeža (A6), 1.šķiras autoceļi Pļaviņas – Madona - Gulbene P37, Pļaviņas – Ērgļi P78 un 2.šķiras autoceļi Apšusala – Vilkukrogs V772, Pļaviņas – Krievciems V924, Mežezers – Bunduļi V943, Pļaviņas – Jaunmuiža V944, Pļaviņas – Juči V945, Skujaiņi – Mālkalni V946, Staburags – Sēliškas (V947), Koknese – Odziena – Jāņukalns -Bērzaune V915.

Aiviekstes pagastu šķērso trīs dzelzceļa līnijas: dzelzceļa līnija Rīga- Krustpils- Daugavpils/ Rēzekne, Pļaviņas - Gulbene un Jaunkalsnava - Veseta.

Klintaines pagastu šķērso valsts galvenais ceļš A6 Rīga – Daugavpils – Krāslava – Baltkrievijas robeža un A6 Rīga-Daugavpils-Krāslava-Baltkrievijas robežas (Pļaviņu apvedceļš), valsts 1. šķiras ceļš P78 Pļaviņas – Ērgļi, trīs valsts 2. šķiras autoceļi; V772 Apšusala – Vilkukrogs, V915 , Koknese – Odziena – Jāņukalns - Bērzaune, un autoceļš V947 Staburags –Sēliškas.

Klintaines pagastu šķērso dzelzceļa līnija Rīga- Krustpils- Daugavpils/ Rēzekne un atrodas viena dzelzceļa pieturvieta „Alotene”. Pašvaldības ceļu kopējais garums Klintaines pagastā ir 68,226 km (autoceļi) un 23,339 km ielas.

Satiksmes intensitātes monitorings tiek veikts uz valsts reģionālajiem autoceļiem un tā ietvaros vidējā diennakts intensitāte tiek mērīta uz šādiem valsts reģionālajiem autoceļiem:

2016.gadā vidējā autotransporta intensitāte uz autoceļa A-6 Rīga- Daugavpils sasniedza ⁷ 6882 autotransporta vienības diennaktī, no tām kravas automašīnas- 1583 automašīnas diennaktī.

Plānošanas dokuments nosaka teritorijas izmantošanas veidus, kas nodrošina transporta infrastruktūras attīstību.

Ja teritorijas plānojums netiktu īstenots, tas varētu ietekmēt turpmāko transporta infrastruktūras attīstību šādos aspektos:

- netiktu noteikti perspektīvā izbūvējamie autoceļu posmi;
- nebūtu radīti labvēlīgi apstākļi autoceļu infrastruktūras attīstībai un investīciju piesaistei;
- netiktu noteiktas transporta infrastruktūras aizsargjoslas;
- nebūtu nodrošināta iespēju sabiedrībai iegūt informāciju par īpašumu turpmāko izmantošanu.

4.4 Objekti un teritorijas, kas rada ietekmes uz vides kvalitāti

Jebkurā teritorijā esošie saimnieciskās darbības objekti savas darbības laikā ietekmē dažādus vides kvalitātes aspektus. Vides kvalitāti attiecībā uz sabiedrības veselību, augsnes un gruntsūdeņu un ūdens resursu kvalitāti potenciāli var ietekmēt dažādi faktori, kas rodas saimnieciskās darbības objektu un to teritorijas izmantošanas laikā. Sabiedrības veselību var ietekmēt izmaiņas gaisa kvalitātē, trokšņu līmeņos, vibrācijas un smakas, transporta infrastruktūras izmantošana. Augsnes, gruntsūdeņu un ūdens resursu kvalitāti var ietekmēt dažādas saimnieciskās darbības, kas saistītas ar zemes izmantošanu un apbūvi.

Valsts vides dienesta Madonas reģionālā vides pārvalde, atbilstoši likumam „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un likumam „Par piesārņojumu”, darbībām, kas ietekmē vides kvalitāti, izsniedz A

⁷ https://lvceli.lv/wp-content/uploads/2015/08/LV-Intensitates_A_2016.jpg

un B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas. Bijušā Pļaviņu novadā A kategorijas atļaujas nav saņēmis neviens uzņēmums. B kategorijas atļaujas ir saņēmuši 5 uzņēmumi. Noteicošā ir pazemes ūdeņu izmantošana un notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbība, 2 atļaujas izsniegtas saistībā ar ražošanu.

4.4.1 Lauksaimnieciskā ražošana

Pļaviņu novadā neatrodas lauksaimnieciskās ražotnes, kas atbilstu likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1. un 2.pielikumā noteiktajiem kritērijiem.

4.4.2 Ražošana (A vai B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas)

SIA „Pļaviņu DM” 01.10.2014. ir izsniegta B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja Nr.MA14IB0034 dolomīta šķembu ražošanai ražotnē Pļaviņās, Rīgas ielā 44. Atbilstoši www.kadastrs.lv telpiskajiem datiem, ražotne atrodas uz vairākām zemes vienībām.

Atļaujā norādīts, ka šķembu ražotnes jauda ir 800 000 tonnas gadā. Izejviela- dolomīts- tiek piegādāts no karjera „Aiviekste”. Ražotnē dolomītu sadrupina, sadala frakcijās, pēc vajadzības mazgā un īslaicīgi uzglabā krautnēs atklātos uzglabāšanas laukumos uzņēmuma teritorijā. Šķembu mazgāšanai tiek izmantots pazemes ūdens no trīs artēziskajiem urbumiem, tehniskā ūdens ieguves apjoms gadā - 800 000 m³. Tehniskais process ietver mazgāšanas ūdeņu nostādināšanu atklātos baseinos (nosēdlaukos), no kuriem attīrītais ūdens tiek novadīts Daugavā. Nosēdlaukos iegūtos nosēdumus izmanto lauksaimniecībā augšņu kaļķošanai un ceļu būvē.

Ražotnē darbojas divi apkures katli ar jaudu 50kW katrs, administrācijas ēka tiek apkurināta no atsevišķas katlumājas, kur atrodas 2 apkures katli ar kopējo jaudu 1,0 MW. Uzņēmuma teritorijā šim nolūkam aprīkotās vietās tiek veikti tehnikas remontdarbi, metālapstrāde, iekārtu remontdarbi.

Ražotnes teritorijā atrodas degvielas uzpildes stacija. Tās teritorijā tiek veikts pazemes ūdeņu monitorings, piesārņojums vai noplūdes nav konstatētas.

Atļauta bīstamo atkritumu īslaicīga uzglabāšana - līdz 5 tonnām gadā.

4. attēls. Dolomīta šķembu ražotnes teritorija. www.kadastrs.lv, skatīts 2018.gada decembrī.

SIA „Vagonete” 18.02.2010. ir izsniegta B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja Nr. MA10IB0011 kokmateriālu impregnēšanas ceha darbībai Bebrulejas ielā 3b, Pļaviņās.

Atļaujā norādīts, ka ražotnes jauda ir 45 000 impregnēti gulšņi mēnesī, ikgadējam produkcijas apjomam sasniedzot līdz 540 000 gulšņu gadā. Ražošanas process ir slēgts, koksne tiek apstrādāta īpašās iekārtās. Slānekļa eļļu ; kreozota eļļu, ar kuru piesūcina koksni, uzglabā 6 slēgtos metāla rezervuāros un padota uz iekārtām pa cauruļvadiem. Ražošanas procesā tiek izmantota slānekļa eļļa 700 tonnu gadā, kreozots 700 tonnu gadā. Tiek izmantots pazemes ūdens no artēziskā urbuma 530 m³ gadā. Ražotnē darbojas sadedzināšanas iekārtas ar jaudu 0.465MW. Tiek radīti sadzīves atkritumi līdz 4 tonnām gadā un bīstamie atkritumi – degslānekļa eļļas savākšanas atkritumi 1,2 m³ gadā.

Plānošanas dokuments identificē esošās ražošanas teritorijas un paredz nosacījumus jaunu, ar ražošanu saistītu teritoriju attīstībai, tādējādi nodrošinot ražošanas un ar to saistītās infrastruktūras attīstību. Neparedz noteikt īpašus nosacījumus jau strādājošiem ražošanas uzņēmumiem, tai skaitā attiecībā uz vides kvalitātes prasībām.

4.4.3 Lauksaimnieciskā teritorijas izmantošana

Pļaviņu novadā profilējošā lauksaimniecības nozares ir augkopība (lopbarība, graudi, kartupeļi), piena un gaļas lopkopība. Tiek audzētas arī zemenes, dārzeņi. Kā papildus nozare daudzām pagasta zemnieku saimniecībām ir mežizstrāde un kokapstrāde.

Vietalvas pagastā lauksaimniecībā izmantojamā zeme aizņem aptuveni 45 %, no tām 45-48 % ir meliorētas platības, Aiviekstes pagasta teritorijai raksturīgs neliels lauksaimniecībā izmantojamo zemju īpatsvars - 25% no kopējās teritorijas, no kurām ~60 % ir meliorētas. Klintaines pagastā lauksaimniecībā izmantojamā zeme aizņem aptuveni 50%.

Plānošanas dokuments identificē esošās lauksaimnieciskās teritorijas un paredz nosacījumus ar lauksaimniecību un lauksaimniecisko ražošanu saistītu teritoriju attīstībai, tādējādi nodrošinot arī visa veida lauksaimnieciskās ražošanas un ar to saistītās infrastruktūras attīstību.

4.4.4 Mežsaimnieciskā izmantošana

Vietalvas pagastā meži aizņem aptuveni 43%, lielākie mežu masīvi – Tautonas un Mailes meži atrodas teritorijas austrumdaļā. Vesetas upes apkārtnē dabas lieguma teritorijā sastopami slapjie meži ar niedrāju, dumbrāju un purvāju; sausieņu meži ar damaksni, lānu un vēri. Lielākais purvs-Vesetas palienes purvs (kopējā teritorija ~400 ha).

Izplatītākās koku sugas ir priede, egle un bērzs, atsevišķos nogabalos dominē melnalksnis, baltalksnis un vītols.

Aiviekstes pagasta mežu platība ir aptuveni 60%. Lielākie mežu masīvi atrodas pagasta ziemeļu un ziemeļaustrumu daļā.

Lielākie purvi atrodas pagasta austrumu daļā : Bokstu purvs (zemais purvs, platība 335ha), Vesetnieku purvs (zemais, platība 283ha), Ķeģeļu purvs augstais purvs, platība 177ha), Alaižu pārejas purvs (platība 165ha).

Klintaines pagasta mežu platība aizņem aptuveni 55%, lielākie mežu masīvi izvietoti teritorijas ziemeļdaļā.

Aiviekstes pagastā plašas mežu platības ir meliorētas, notece – uz Vesetu.

Aiviekstes pagasta teritorijā atrodas VAS „Latvijas valsts meži” Pļaviņu kokaudzētava.

Meži, izņemot teritorijas ĪADT „Vesetas purvs” un „Klintaine”, un mikroliegumu teritorijas, tiek izmantoti mežsaimnieciskai darbībai.

Novadā darbojas kokapstrādes uzņēmumi, kas nodarbojas ar kokmateriālu un galdniecības izstrādājumu ražošanu, būvizstrādājumu ražošanu.

Plānošanas dokuments identificē esošās mežsaimniecības teritorijas un paredz nosacījumus to izmantošanai, tai skaitā iespējas izveidot derīgo izrakteņu teritorijas mežos, ja tās nepieciešamas VAS „Latvijas valsts meži” vajadzībām.

4.5 Sadzīves notekūdeņu apsaimniekošana

B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas ir izsniegtas⁸ Pļaviņu pilsētas un Rīteru, Stukmaņu, Vietalvas, Odzienes ciemos esošo sadzīves notekūdeņu attīrīšanas iekārtu un ūdenssaimniecības sistēmu darbībai.

Pārējās apdzīvotās vietās sadzīves notekūdeņi tiek uzkrāti krājbedrēs, notekūdeņu dūņas tiek nodotas SIA „Pļaviņu komunālie pakalpojumi”.

ERAF projekta „Ūdenssaimniecības attīstība Vietalvas pagasta Vietalvā, Odzienā un Odzienes pamatskolā” ietvaros Odzienā izbūvētas jaunas attīrīšanas iekārtas un rekonstruēti kanalizācijas tīkli. Projekta trešajā kārtā 2007.gadā izbūvētas jaunas attīrīšanas iekārtas Vietalvas ciemā un pārtraukta notekūdeņu novadīšanu uz iepriekš izmantotajām iekārtām.

Pļaviņu pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas darbojas saskaņā ar Madonas reģionālās vides pārvaldes 01.09.2011. izsniegtās B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr. MA11IB0026 nosacījumiem. Sadzīves notekūdeņi tiek attīrīti divās attīrīšanas iekārtās: bioloģiskajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās SBR-917 (A600470) ar jaudu 700m³ diennaktī jeb 255 500m³ gadā un septiķīSMGF (A600270) ar notekūdeņu daudzumu līdz 2 m³ diennaktī jeb 730 m³ gadā. Pļaviņu pilsētas notekūdeņu savākšanu nodrošina kanalizācijas tīkli 17.3km kopgarumā (paštesces kolektori, spiedvadi, 238 pieslēgumi pie objektiem), 3 rekonstruētas sūkņu stacijas Bebrulejā, Jaunā Krasta un Pļavu ielā un jaunbūvētas sūkņu stacijas Dzirnavu ielā 2, Daugavas ielā 50, Rīgas ielā 15, Bebrulejas ielā 16, Raiņa ielā 21d. Daļa kanalizācijas tīklu ir rekonstruēta. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas SBR-917 komplekss sastāv no būves (ražošanas korpus) notekūdeņu mehāniskai attīrīšanai un dūņu apstrādei, bioloģiskās apstrādes bloka ar papildus avārijas dūņu krātuvi un nostādināšanas ierīcēm, septisko dūņu pieņemšanas būves, sadzīves korpusa un dūņu laukiem, kas nodrošina atūdeņoto dūņu pieņemšanu 1 gadu ilgā periodā. Ražošanas korpusā no pieņemšanas kameras notekūdeņi tiek novadīti uz atkritumu savākšanas iekārtām, novāktie atkritumi (20 l/dnn) tiek presēti un padoti uz konteineru ar šneka transportieri. Tad notekūdeņi tiek novadīti uz vertikāliem smilšu atdalītājiem, pēc tam - tiek padoti uz bioloģiskās apstrādes bloku aerācijai. Pēc pilna attīrīšanas cikla pabeigšanas attīrītie notekūdeņi tiek novadīti meliorācijas grāvī, pēc tam Daugavā, izvades vietas Nr. N600164. Savāktās dūņas tiek izvestas uz dūņu depozīta lauku. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas septiķa SMGF (A600270) jauda ir 12 m³/dnn. Pēc attīrīšanas notekūdeņi tiek novadīti meliorācijas grāvī, no kura tie ietek Daugavā (izplūdes vietas nr. N600262). Notekūdeņi (ieplūdē

⁸ VVD Madonas reģionālās vides pārvaldes izsniegtās atļaujas, interneta resurss http://www.vvd.gov.lv/izsniegtas-atlaujas-un-licences/a-un-b-atlaujas/?company_name=&pollution_category=B&pollution_id=&org_id=9&perm_date_from=&perm_date_to=&valid_date_from=&valid_date_to=&s=1, skatīts 2018.gada decembrī.

un izplūdē) tiek testēti akreditētā laboratorijā līdz 4 reizēm gadā, testēšanas pārskatos nosakot suspendētās vielas, slāpekļa un fosfora savienojumus, bioloģiski noārdāmās un nenoārdāmās vielas, kur oksidēšanai ir nepieciešams skābeklis. Izvērtējot testēšanas pārskatus, neviens no vielu un parametru vidējā rādītāja būtiski nepārsniedz pieļaujamo koncentrāciju un tiek nodrošināti ūdens kvalitātes standarti.

Vietalvas ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtas darbojas saskaņā ar Madonas reģionālās vides pārvaldes 29.08.2013. izsniegtās B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr. MA13IB0023 nosacījumiem. Sadzīves notekūdeņi tiek attīrīti bioloģiskajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās BioDRY-S-50 līdz 50m³ dnn jeb 18 250 m³ gadā. Vietalvas ciema pašteses kanalizācijas sistēmu kopgarums ir 2,96 km, tajā tiek novadīti sadzīves notekūdeņi no dzīvojamās apbūves, katlu mājas, skolas un administratīvās ēkas. Attīrīšanas iekārta sastāv no divkameru nostādinātāja/ septiķa, biobloka un otrreizēja nostādinātāja, mineralizatora, notekūdeņu pieņemšanas kameras, sūknētavas un plūsmas skaitītāja akas. Attīrītie notekūdeņi pa notekcaurulēm tiek novadīti uz nosēdīķi. Notekūdeņi tiek testēti akreditētā laboratorijā vienu reizi gadā, testēšanas pārskatos nosakot suspendētās vielas, slāpekļa un fosfora savienojumus, bioloģiski noārdāmās un nenoārdāmās vielas, kur oksidēšanai ir nepieciešams skābeklis. Izvērtējot testēšanas pārskatus, neviens no vielu un parametru vidējā rādītāja būtiski nepārsniedz pieļaujamo koncentrāciju un tiek nodrošināti ūdens kvalitātes standarti.

Stukmaņu ciema centralizētā notekūdeņu savākšanas sistēma savāc sadzīves notekūdeņus no 300 patērētājiem. Stukmaņu ciemata bioloģiskās attīrīšanas ietaises A600339 uzstādītas 1998. gadā. Notekūdeņi tiek attīrīti bioloģiskajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās- bioreaktorā BIO-50. Kopējā attīrīšanas jauda ir 50 m³/dnn ar iespējamu attīrīšanas jaudas palielināšanu līdz 80 m³/dnn. Kopējā attīrīšanas jauda ir 50 m³/dnn, bet parasti tiek attīrīti apmēram 2/3 no šī apjoma, izņemot lietus periodus. Dzeramā ūdens un notekūdeņu laboratoriskā kontrole BIO- 50 tiek veikta pēc noslēgtā līguma ar akreditētu laboratoriju. Ieplūde tiek kontrolēta vienu reizi gadā un izplūde vienu reiziceturksnī. Testēšanas pārskatos tiek noteiktas suspendētās vielas, slāpekļa un fosfora savienojumi, bioloģiski noārdāmās un nenoārdāmās vielas, kuru oksidēšanai ir nepieciešams skābeklis (BSP5 un ĶSP). Galvenās piesārņojošās vielas, kas tiek novadītas vidē pēc NAI, ir tipisku komunālo notekūdeņu palielošais piesārņojums. Notekūdeņi regulāri tiek testēti akreditētā laboratorijā, testēšanas pārskatos nosakot suspendētās vielas, slāpekļa un fosfora savienojumus, bioloģiski noārdāmās un nenoārdāmās vielas, kur oksidēšanai ir nepieciešams skābeklis. Izvērtējot testēšanas pārskatus, neviens no vielu un parametru vidējā rādītāja būtiski nepārsniedz pieļaujamo koncentrāciju un tiek nodrošināti ūdens kvalitātes standarti.

Rīteru ciemā ir izbūvēta kanalizācijas sistēma, bet pie tās nav neviena pieslēguma. Sadzīves notekūdeņi tiek uzkrāti lokālās notekūdeņu krājvertnēs pie katras ēkas, nav informācijas par to, kā tiek apsaimniekoti.

Plānošanas dokuments identificē esošās sadzīves notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas iekārtu teritorijas un paredz nosacījumus to izmantošanai un apbūvei.

Atbilstoši Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra apkopotajai informācijai bijušajā Pļaviņu novadā kopā ir identificētas 9 notekūdeņu novadīšanas vietas, kurās novadīti notekūdeņi atbilstoši normatīvo aktos norādītajām robežvērtībām. Kopējais 2018.gadā novadīto notekūdeņu apjoms sastādīja 692.106 tūkst m³ (skat. 1.tabulu). Notekūdeņu daudzumam 13.4072 tūkst.m³ apjomā ir veikta piesārņojošo vielu noteikšana un konstatēts, ka tas satur suspendētās vielas 3.478 t, BSP - 1,68 t, ĶSP- 5.32 t, nesatur naftas produktus un SVAV (skat.2.tabulu), satur 0,324 t fosforu

(P), 1,6658 nitrātus (skat.3.tabulu). Nesatur bīstamās ķīmiskās vielas (dzīvsudrabu,svinu,kadmiju, cinku , hromu, niķeli, varu) (skat. 4.tabulu)

1. tabula. Notekūdeņu novadīšana, 2018. gads.

(<http://parissrv.lv/gmc.lv/#viewType=waterDischarged&incrementCounter=4.>)

Pagasts	Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Kopā novadītie notekūdeņi tūkst m ³	T.sk ar att. norm. Tīri tūkst m ³	T.sk. ar att.nor m. netīri	T.sk bez att. norm. tīri	T.sk. bez att.nor m. netīri	T.sk. lietus	T.sk. citi
Klintaines pagasts	3.00	15.50	15.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Pļaviņu pilsēta	3.00	665.81	665.81	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Vietalvas pagasts	3.00	10.79	10.79	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Kopā	692.106	692.106	0	0	0	0	0	

2. tabula. Palielošais piesārņojums, 2018.gads

(<http://parissrv.lv/gmc.lv/#viewType=waterResidualContamination1&incrementCounter=8>)

Pagasts	Notekūdeņi, tūkst.m ³	Suspendētās vielas, t/gadā	BSP5, t/gadā	ĶSP, t/gadā	Naftas produkti, t/gadā	SVAV, t/gadā
Klintaines pagasts	2.86	0.35	0.31	1.45	0.00	0.00
Pļaviņu pilsēta	7.90	2.94	0.77	2.65	0.00	0.00
Vietalvas pagasts	2.65	0.19	0.60	1.21	0.00	0.00

3. tabula. Palielošais piesārņojums, 2018.gads. Ķīmiskās vielas

(<http://parissrv.lv/gmc.lv/#viewType=waterResidualContamination2&incrementCounter=9>)

Pagasts	Notekūdeņi, tūkst.m ³	Pkop t/gadā	P-PO4 t/gadā	Nkop t/gadā	N-NH4 t/gadā	N-NO2 t/gadā	N-NO3 t/gadā
Klintaines pagasts	2.86	0.08	0.00	0.57	0.02	0.00	0.08
Pļaviņu pilsēta	7.90	0.18	0.00	0.69	0.32	0.00	0.34
Vietalvas pagasts	2.65	0.07	0.00	0.40	0.18	0.00	0.00
Kopā:	13.4072	0.324	0	1.6658	0.5203	0	0.4145

4. tabula. Palielošais piesārņojums, 2018.gads. Bīstamās ķīmiskās vielas

(<http://parissrv.lv/gmc.lv/#viewType=waterResidualContamination3&incrementCounter=10>)

Notekūdeņi, tūkst.m ³	Hg t/gadā	Pb t/gadā	Cd t/gadā	Cr t/gadā	Zn t/gadā	Ni t/gadā	Cu t/gadā
13.4072	0	0	0	0	0	0	0

4.6 Gaisa kvalitāte

Gaisa kvalitāti novadā ietekmē stacionārie emisiju avoti (sadedzināšanas iekārtas) Pļaviņu pilsētā un Vietalvā, kas rada punktveida emisijas, autotransporta radītās emisijas un vietējās apkures sistēmu radītās emisijas pārējās apdzīvotās vietās, tai skaitā ražotnēs.

Pļaviņu pilsētā esošo divu stacionāro avotu - katlu māju - darbība tiek nodrošināta atbilstoši Madonas reģionālās vides pārvaldes 01.09.2011. izsniegtās B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr. MA11IB0026 nosacījumiem. Rīgas ielā esošās katlu mājas siltumslodze ir 5.8MW līdz 3.0MW, Daugavas ielā esošās katlu mājas siltumslodze ir 2.8MW. Kā kurināmais tiek izmantots koksne (malka; šķelda) . Kopējā izmešu summa sastāda 102.0419 t/gadā.

Vietalvas ciemā esošās katlu mājas darbība tiek nodrošināta atbilstoši Madonas reģionālās vides pārvaldes 29.08.2013. izsniegtās B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr. MA13IB0023 nosacījumiem. Kopējā katlu mājas jauda ir 1.12 MW. Kurināmais – koksne. Kopējās emisijas- 47.595 tonnas gadā.

Izvērtējot Valsts vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāzes "Gaiss" datus par 2017.gadu, secināms, ka bijušā Pļaviņu novada stacionāro piesārņojuma avotu radītās summārās piesārņojuma koncentrācijas ir nelielas un piesārņojošo vielu koncentrācijas nevienā gadījumā nepārsniedz gaisa kvalitātes robežlielumus saskaņā ar 03.11.2009. MK noteikumu Nr.1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti” noteiktajiem lielumiem.

Informācija par autotransporta radītām emisijām nav pieejama. Tomēr uzskatāms, ka, ņemot vērā to, ka novadu šķērso intensīvi izmantots autoceļš A-6 *Rīga – Daugavpils* , autotransporta radītās emisijas gaisā tās tuvumā ir būtiskas. Pārējo autoceļu tuvumā gaisa piesārņojums ir lokāla rakstura, turklāt, pastāvot pietiekamiem priekšnoteikumiem tā izklidei, tā ietekme tiek samazināta un piesārņojošo vielu koncentrācijas nevienā gadījumā nepārsniedz gaisa kvalitātes robežlielumus saskaņā ar 03.11.2009 MK noteikumiem Nr.1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti” noteiktajiem robežlielumiem.

Plānošanas dokuments neparedz nosacījumus gaisa kvalitātei.

4.7 Atkritumu apsaimniekošana

Atkritumu savākšanu un nogādāšanu sadzīves atkritumu izgāztuvē „Dziļā Vāda” Krustpils novadā nodrošina SIA „Pļaviņu komunālie pakalpojumi”.

Atkritumu apsaimniekošana notiek atbilstoši bijušā Pļaviņu novada pašvaldības saistošajiem noteikumiem.

Novada teritorijā ir nodrošinātas 24 dalīto atkritumu nodošanas vietas (punkti), kurās iedzīvotāji var nodot stiklu, papīru, plastmasu . No tām 13 atrodas Pļaviņās, 1 – Ķūģos, 1- Siljāņos (Vietalvas pagasts) , 1- pie Klintaines pagasta pārvaldes , 2- Vietalvā, 2- Odzienā, 1- Rīteros (Klintaines pagasts), 2- Aiviekstes pagastā 1.maija ielā, 1- Klintaines pagastā , Torņu un Akācijas ielu krustojumā.

Pļaviņu pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtās 1 gadā tiek radīti līdz 135 t notekūdeņu dūņas un nosēdumi. Pļaviņu pilsētā esošo divu stacionāro avotu - katlu māju – darbība rada (koksnes sadegšanas) pelnus līdz 48 tonnām gadā, kas tiek izmantoti lauksaimniecības zemju ielabošanai.

Vietalvas ciema katlu mājas darbība rada koksnes sadegšanas pelnu līdz 3 tonnām gadā, kas tiek izmantoti lauksaimniecības zemju ielabošanai.

Plānošanas dokuments neparedz nosacījumus atkritumu apsaimniekošanai.

4.8 Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas

Bijušā Pļaviņu novadā atrodas 16 potenciāli piesārņotas vietas.⁹ Piecas no tām ir bijušās sadzīves atkritumu izgāztuves. Atbilstoši pašvaldības sniegtajai informācijai Klintaines pagasta izgāztuve „Āžu kalns”, Vietalvas pagasta izgāztuve „Rūcejkalns” - abas rekultivētas un slēgtas, līdz 2031.gadam tajās tiek veikts monitoring.

Vislielākā potenciāli piesārņoto vietu koncentrācija ir Pļaviņās, kur atrodas ar ražošanu un naftas produktu uzglabāšanu saistītas teritorijas.

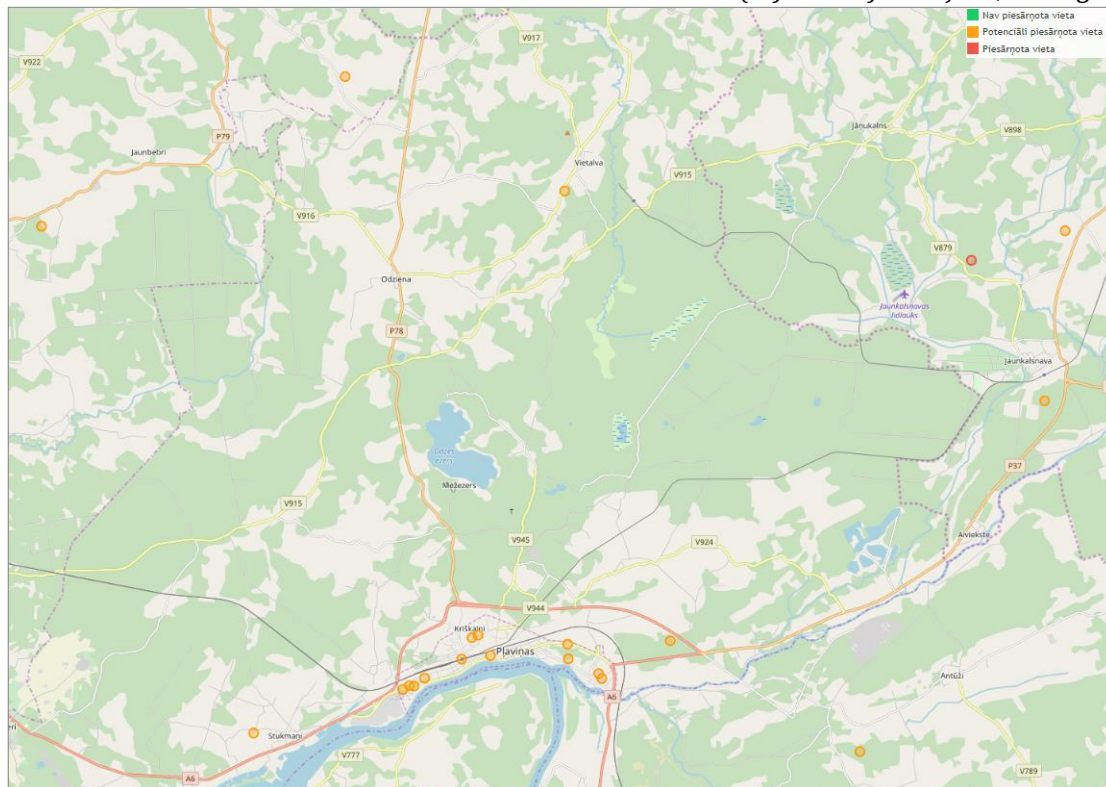
5. attēls. Potenciāli piesārņotās vietas (Informācija- LVGMC, 2019.gads)

Nr.p. k.	Reg. Nr.	Nosaukums	statuss	piezīmes
1.	32928/5280	Izgāztuve Rucēnkalns	potenciāli piesārņota vieta	netiek izmantota
2.	32588/5286	Izgāztuve Āžukalns	potenciāli piesārņota vieta	netiek izmantota
3.	32428/2812	Gateris	nav informācijas	notiek saimnieciska darbība
4.	32135/4419	SIA "Daiļrade koks" Pļaviņu cehs	nav informācijas	notiek saimnieciska darbība
5.	32135/2875	Bijusī mazuta glabātuve	nav informācijas	
6.	32135/2877	DUS Virši-A	nav informācijas	notiek saimnieciska darbība
7.	32135/2873	Dzelzceļa stacija Pļaviņas	nav informācijas	notiek saimnieciska darbība
8.	32928/5281	izgāztuve Sidrabītes	potenciāli piesārņota vieta	netiek izmantota
9.	32588/2878	naftas bāze	nav informācijas	
10.	32135/2876	Bijusī mazuta glabātuve	nav informācijas	
11.	32428/2874	Attīrīšanas iekārtas	Nav informācijas	
12.	32135/2872	Degvielas noliktava	Nav informācijas	
13.	32135/2871	SIA "Vagonete" teritorija	Nav informācijas	
14.	32135/2870	Bijusī degvielas noliktava	Nav informācijas	Iespējams piesārņojums ar naftas produktiem
15.	32428/2869	Atkritumu izgāztuve	Nav informācijas	Grunts piesārņota ar atkritumiem. Netiek izmantota
16.	32428/2811	Atkritumu izgāztuve	Nav informācijas	Kad. Nr. 32420110099 grunts piesārņota ar atkritumiem. Netiek izmantota.

⁹ <http://parissrv.lv/gmc.lv/#viewType=pppvListView&incrementCounter=1>, informācija 2019.gada maijā.

Plānošanas dokuments identificē potenciāli piesārņotās teritorijas, grafiski attēlo to atrašanās vietas un nosaka nosacījumus šādu teritoriju izmantošanai.

6. attēls. Attēls. Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu izvietojums novada teritorijā. (Informācija- LVĢMC, 2018.gads)

4.9 Dabas resursi un to izmantošana

4.9.1 Ūdens lietošanas atļaujas

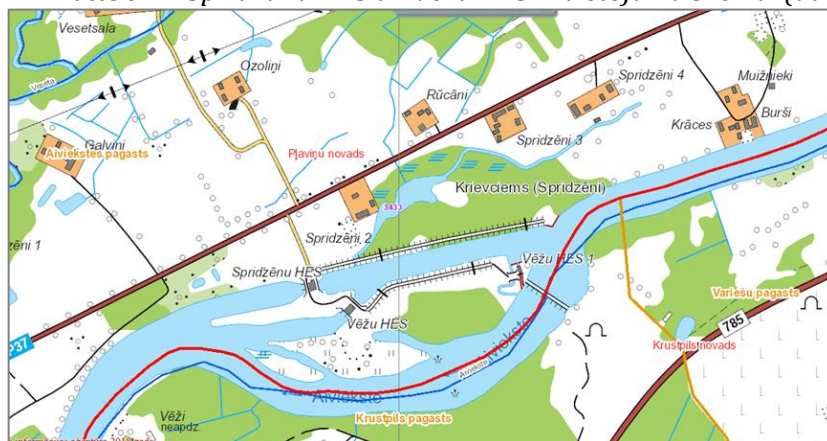
Ņemot vērā ūdens apsaimniekošanas likumā un 23.12.2003. MK Nr. 736 „Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju” noteikto, Valsts vides dienesta Madonas reģionālā vides pārvalde ir izsniegusi šādas ūdens resursu lietošanas atļaujas¹⁰ :

- Virszemes ūdens ieguvei no meliorācijas grāvja smilts, smilts- grants un dolomīta skalošanai, atļautā jauda 7 litri/ sekundē. 09.12.2014. atļauja Nr. MA14DU0016 izsniegta SIA „Rīteru dolomīts”. Objekts atrodas „Lapsas 2” Klintaines pagastā;
- Vesetas upes ūdens resursu izmantošanai Krievciema hidroelektrostacijas darbības nodrošināšanai. 08.09.2011. atļauja Nr. MA11DU0022 izsniegta SIA „Viora pluss”. Objekts atrodas „Krievciema ūdensdzirnavas”, Aiviekstes pagastā. Aprēķina caurplūdums 30. M³/sekundē, HES ģeneratoru jauda 175 kW.
- Aiviekstes upes ūdens resursu izmantošanai Spridzānu hidroelektrostacijas darbības nodrošināšanai SIA “Spridzēnu HES” 11.12.2013. izsniegta ūdens resursu lietošanas atļauja Nr. MA13DU0009. Atbilstoši atļaujā norādītajam, HES darbību nodrošina divas hidroturbīnas RK504/3, ģeneratoru jauda 1200kW. Aprēķina caurplūdums 16.0 M³/sekundē .

¹⁰ VVD Madonas reģionālās vides pārvaldes izsniegtās atļaujas ūdens resursu lietošanai, interneta resurss http://www.vvd.gov.lv/izsniegtas-atlaujas-un-licences/udens-resursu-lietosanas-atlaujas/?company_name=&org_id=9&perm_date_from=&perm_date_to=&s=1, informācija 2018.gada decembrī un 2019.gada maijā.

- Aiviekstes upes ūdens resursu izmantošanai Vēžu hidroelektrostacijas darbības nodrošināšanai SIA "Vēžu krāces" 11.12.2013. izsniegta ūdens resursu lietošanas atļauja Nr. MA13DU0008. Atbilstoši atļaujā norādītajam, HES darbību nodrošina četras hidroturbīnas HH1200SSK un viena hidroturbīna HH1450SSK, ģeneratoru jauda 990kW. Aprēķina caurplūdums 20,0 M³/sekundē. Vēžu HES atrodas zivju ceļš, kas nodrošina zivju resursu aizsardzību un atjaunošanos arī attiecībā uz Spridzānu HES darbību.

7. attēls. Spridzānu HES un Vēžu HES izvietojuma shēma. (datu avots: ©LĢIA)

Plānošanas dokumentā grafiski tiek attēlotas esošās hidroelektrostacijas, rakstveidā noteiktas normatīvo aktos noteiktās aizsargjoslas un prasības to izmantošanai.

4.10 Pazemes ūdeņu izmantošana

Pazemes ūdens izmantošana 800 530 m³ gadā ražošanas vajadzībām tiek nodrošināta, ņemot vērā Madonas reģionālās vides pārvaldes izsniegtās piesārņojošās darbības atļaujas divu uzņēmumu darbībai: SIA „Pļaviņu DM” 01.10.2014. ir izsniegta B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja Nr. MA14IB0034 un SIA „Vagonete” 18.02.2010. ir izsniegta B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja Nr. MA10IB0011.

Pazemes ūdens izmantošana 201 480 m³ gadā Pļaviņu pilsētas ūdensapgādei tiek nodrošināta atbilstoši Madonas reģionālās vides pārvaldes 01.09.2011. izsniegtās B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr. MA11IB0026 nosacījumiem.

Pazemes ūdens izmantošana 26 280 m³ gadā Vietalvas ciema ūdensapgādei tiek nodrošināta atbilstoši Madonas reģionālās vides pārvaldes 29.08.2013. izsniegtās B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr. MA13IB0023 nosacījumiem.

Pazemes ūdens izmantošanai 10 950 m³ gadā Stukmaņu ciema ūdensapgādei tiek nodrošināta atbilstoši Madonas reģionālās vides pārvaldes 30.09.2010. izsniegtās B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr. MA13IB0026 nosacījumiem.

Pazemes ūdens izmantošanai 6 570 m³ gadā Rīteru ciema ūdensapgādei tiek nodrošināta atbilstoši Madonas reģionālās vides pārvaldes 30.09.2010. izsniegtās B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr. MA13IB0026 nosacījumiem. Pazemes ūdens izmantošanai 36 500 m³ gadā Kriškalnu ciema ūdensapgādei tiek nodrošināta atbilstoši Madonas reģionālās vides pārvaldes 13.02.2012. izsniegtās ūdens resursu lietošanas atļaujas Nr. MA12DU0002 nosacījumiem.

Atbilstoši LVĢMC publiskajās datu bāzēs norādītajam, 2017. gadā bijušajā Pļaviņu novadā kopā no 24 dabīgajiem ūdens avotiem tika izmantoti 714.38 tūkst.m³, tai skaitā no pazemes ūdeņiem - 659.70 tūkst. m³ un no lietus ūdeņiem - 54.68 tūkst. m³. Savukārt 9 izplūdes vietās vidē tika

novadīti notekūdeņi 706.70 tūkst. m³ apjomā, tai skaitā: attīrīti- 702.35 tūkst. m³; neattīrīti - 4.35 tūkst. m³.

Bijušajā Pļaviņu novadā atrodas 128 Latvijas Vides, ģeoloģijas, metroloģijas centra „Atradņu reģistrā”¹¹ reģistrēti ūdensapgādes urbumi. No tiem 12 likvidēti vai neizmantoti urbumi, 26 ir darbojošies ūdensapgādes urbumi. Par pārējo urbumu stāvokli, kā arī piederību informācija uz vides pārskata sagatavošanas brīdi nebija pieejama.

5. tabula. Neizmantotie pazemes urbumi. (Informācija- LVĢMC, 2018.gads)

Ūdens ieguves vietas identifik. Nr.	LVĢMC Nr.	Adrese	Urbš. gads	Dziļums, m	Ūdens horizonts (ģeol. indekss)	Debits, l/s	Urbuma statuss	Ūdens lietotājs
	15318		1962	67,7	Q	0.300	likvidēts	
	16274	Ferma "Mežākas"	1963	48	D 3 pl + slp	2.000	neizmanto	
	16637	Rīgas rūpn. "Straume" atpūtas bāze "Klintaine"	1978	65	D 3 pl	3.000	neizmanto	
	16862	Mājas "Dārdedze"	1997	25	D 3 dg	1.000	likvidēts	
	19128	Pļaviņas dolomītu rūpnīca	1956	43	D 3 pl	3.500	likvidēts	
	19129	Ferma "Steģi"	1973	50	D 3 pl	6.000	neizmanto	
	6464	Pļaviņas "Vāgeles" Meža ielas galā	1987	130	D 3 gj	1.500	neizmanto	
	8116	Pļaviņas, Raina ielas gala (KSPU)	1982	135	D 3 gj	10.000	rezervē	'PĻAVIŅU KOMUNĀLIE PAKALPOJUMI' SIA
	8906	Ciem. Stukmaņi	2003	40	D 3 dg	3.000	rezervē	
600144	6860	"Sarkanā zvaigzne", Rīteru ciematā. Tamponēta 2006.g. novembrī	1965	49	D 3 pl - dg	5.000	aiztamponēts	
600147	6861	Ferma "Nadziņi"	1966	45	D 3 pl + slp	2.500	neizmanto	
600320	8118	Pļaviņas, Raina ielā 49 (KSPU)	1974	130	D 3 gj	7.000	neizmanto	SIA "Pļaviņu Komunālie Pakalpojumi"

¹¹ www.meteo.lv. Informācija 2018.gada decembrī.

6. tabula. Pazemes urbumi, kas tiek izmantoti ūdensņemšanai (Informācija- LVĢMC, 2018.gads)

Ūdens ieguves vietas identifik. Nr.	LVĢMC DB Nr.	Adrese	Urbš. gads	Dziļums, m	Ūdens horizonts (ģeol.indekss)	Debits, l/s	Izsniegta ūdens resursu lietošanas atļauja
0	16272	Ferma "Kalnieši"	1966	45	D 3 pl + slp	2.000	
0	16869	Kafejnīca "Velnīni"	1995	30	D 3 slp	10.000	
0	21511	Z/s"Avoti"	2006	102	D 3 gj	3.000	
0	24243	Ferma "Viesturi"	1965	50	D 3 pl + slp	1.000	
0	6463	Pļaviņas, Raiņa ielā 29	1996	25	D 3 pl + slp	1.000	
0	6465	Pļaviņas Lielā ielā 18	1969	30	D 3 slp + dg	3.100	
0	6466	Pļaviņas "Skanstenieki"	1977	20	D 3 dg	2.600	
0	6467	Pļaviņas Vidzemes ielā 94	1973	25	D 3 dg	3.000	
0	8567	Zemes īpaš.. "Oliņkalns" ar kadastra Nr.3258 009 0211	2001	67	D 3 am	1.000	
600115	13210	nekustamais īpašums "Rīteru pienotava", (Rīteru krejotava)	1967	125	D 3 gj	5.000	SIA "Aizkraukles piens"
600143	6859	Ciem. Stukmaņi	1964	65	D 3 pl	4.200	
600145	6862	Ferma "Mežākas"	1989	35	D 3 pl + slp	1.500	
600146	6858	Ferma "Avotiņi"	1971	57	D 3 pl	2.500	
600159	13209	Mājas "Peļņi"	1969	50	D 3 pl	2.000	
600318	8119	Pļaviņas, Raina ielā 73 (KSPU)	1958	135	D 3 gj + am	4.400	SIA "Pļaviņu Komunālie Pakalpojumi"

<i>Ūdens ieguve s vietas identif. Nr.</i>	<i>LVĢMC DB Nr.</i>	<i>Adrese</i>	<i>Urbš .gads</i>	<i>Dziļ ums, m</i>	<i>Ūdens horizon ts (ģeol.in dekss)</i>	<i>Debits , l/s</i>	<i>Izsniegta ūdens resursu lietošanas atļauja</i>
600319	8117	Pļaviņas, Raina ielas gala (KSPU)	1982	135	D 3 gj	10.00 0	SIA "Pļaviņu Komunālie Pakalpojumi"
600321	8201	Pļaviņas Rīgas iela KSPU	1973	140	D 3 gj	3.000	SIA "Pļaviņu Komunālie Pakalpojumi"
600322	8216	Pļaviņas Bebrulejas KSPU	1973	107	D 3 gj	21.00 0	SIA "Pļaviņu Komunālie Pakalpojumi"
600362	13272	Pļaviņas, Rīgas ielā 44 (urb. Nr.4); P600364	1963	40	D 3 pl	15.00 0	SIA "Pļaviņu DM"
600363	13273	Pļaviņas, Rīgas ielā 44 (urb. Nr.5); P600363	1966	40	D 3 pl	15.00 0	SIA "Pļaviņu DM"
600400	6460	Pļaviņas Vietalvas ielā	1968	130	D 3 gj	8.700	
600485	14224	Pļaviņas dolomītu rūpnīca	1960	45,9	D 3 pl	5.900	VAGONETE SIA
600647	21341	Z/s "Liepkalni"	2005	115	D 3 gj	6.000	
600652	21171	Pļaviņas, Raina ielā 21D, (paz. ūdeņu atradnes "Pļaviņu pilsēta" teritorijā, urb. Nr.1)	2004	140	D 3 gj	9.000	SIA "Pļaviņu Komunālie Pakalpojumi"
600653	21172	Pļaviņas, Raina ielā 21D, (paz. ūdeņu atradnes "Pļaviņu pilsēta" teritorijā, urb. Nr.2)	2004	140	D 3 gj	9.000	SIA "Pļaviņu Komunālie Pakalpojumi"
600668	21455	Rīteru ciems	2005	50	D 3 pl	1.300	

Ražošanas vajadzībām (tehnoloģiskais ūdens) pazemes ūdeņi tiek izmantoti divās ražotnēs:

- 1) SIA „Pļaviņu DM” 01.10.2014. ir izsniegta B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja Nr.MA14IB0034 ražotnes darbībai Pļaviņās, Rīgas ielā 44. Ražotnē notiek dolomīta šķembu ražošana, ražošanas procesā tiek patērēts tehnoloģiskais ūdens 800 000m³/ gadā, kas pēc attīrīšanas tiek novadīts Daugavā. Tehnoloģiskais ūdens tiek ņemts no Pļaviņu - Daugavas ūdens horizonta urbemos P600362; P600363 un no gruntsūdeņiem urbumā P600364. Sadzīves vajadzībām ūdens tiek ņemts no centralizētā ūdensvada, sadzīves notekūdeņi tiek novadīti centralizētajā kanalizācijā;
- 2) SIA „Vagonete” 18.02.2010. ir izsniegta B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja Nr. MA10IB0011 kokmateriālu impregnēšanas ceha darbībai Bebrulejas ielā 3b, Pļaviņās. Ražošanas procesā tiek izmantots pazemes ūdens no artēziskā urbuma 530 m³ gadā.

Pļavinās, Rīteru, Stukmaņu, Vietalvas ciemos centralizēta ūdensapgāde, kas tiek izmantota sadzīvē, ir nodrošināta no artēziskajiem urbumiem, kā arī publiskajiem brīvkrāniem un privātām grodu akām.

Pārējās apdzīvotajās vietās ūdens tiek iegūts galvenokārt no gruntsūdeņiem - grodu akām.

Pļaviņu pilsētas ūdensapgādes vajadzībām ir izveidoti 10 pazemes urbumi, no kuriem 6 ir rezervē. Pilsētas ūdensapgāde tiek nodrošināta no pazemes ūdens atradnes “Pļaviņu pilsēta”. Kopējais ūdensvadu garums ir aptuveni 13,45 km, pirms padošanas tīklā ūdens tiek attīrīts 2 ūdens atdzelžošanas stacijās, 2010.gadā centralizētā ūdensapgāde bija nodrošināta aptuveni 47 % jeb aptuveni 2600 iedzīvotāju. Centralizētās ūdensapgādes tīkls sastāv no 3 apakšsistēmām, katrai no tām ir atsevišķas ūdens ieguves un sadales iekārtas. Pilsētas teritorijā esošās māsājniecības, kuras nav pieslēgtas centralizētai ūdensapgādei, izmanto ūdeni no publiskajiem brīvkrāniem vai privātām grodu akām. Centra ūdensapgādes sistēma apkalpo pilsētas centrālo rajonu, ūdens padeve tiek nodrošināta no artēziskā urbuma AA8 Raiņa iela I (P600652) un AA9 Raiņa iela II (P600653). AP urbumiem ir izveidota stingrā režīma aizsardzības zona, bakterioloģiskās aizsargjoslas ierīkošana nav nepieciešama, ņemot vērā to, ka vertikālās filtrācijas laiks pārsniedz 200 dienas. Vietalvas ielas ūdensapgādes sistēmas ūdensapgāde tiek nodrošināta no urbuma AA7 Vietalvas iela 5 (P600400). Gostiņu ūdensapgādes sistēmai ūdens padevi nodrošina urbums AA10 Gostiņi (P600654).

Vietalvas ciema ūdensapgādes vajadzībām ir izveidoti 3 pazemes urbumi. Kopējais ūdensvadu garums ir ūdens padeve ir nodrošināta no urbumiem AA3 Centrs 1 (P600413), AA4 Centrs 2 (P600414) un AA2Noras (P600089) 72 m³ diennaktī jeb 26 280 m³ gadā. Ūdens tiek attīrīts atdzelžošanas iekārtās.

Stukmaņu ciema ūdensapgāde nodrošināta no artēziskā urbuma AA1 Stukmaņi P600143, jauda 30m³ diennaktī jeb 10950 m³ gadā, ūdensņemšanas horizonts – Daugavas (Dg3dg). Artēziskais urbums DB 8906 AA7 Stukmaņi netiek izmantots. Ūdensapgādes sistēmas darbību Stukmaņos nodrošina ūdenstornis, sistēma ir sliktā tehniskā stāvoklī. Ūdens tiek attīrīts atdzelžošanas stacijā. Urbums aprīkots ar krānu ūdens paraugu noņemšanai no urbuma, statiskais ūdens līmenis urbumā ir 25.9m. Patērētā ūdens uzskaitē uzstādīts ūdens skaitītājs. Urbumam nodrošināta stingrā režīma aizsargjosla. Centralizētā ūdensapgāde ir pagasta pārvaldes ēkai, pastam, veikaliem, kultūras namam, Stukmaņu muižas kompleksam, dzīvojamām ēkām.

Rīteru ciema ūdensapgādei izmanto vienu artēzisko urbumu AA6 Rīteri P60668, jauda 18 m³ diennaktī jeb 6570m³ gadā. Ūdens tiek atdzelzots. No artēziskā urbuma P600668 ar dzeramo ūdeni tiek apgādātas individuālās dzīvojamās mājas, veikali, kultūras nams, 8 dzīvokļu daudzdzīvokļu māja, kā arī ūdens tiek lietots mājlopu dzirdināšanai. No artēziskā urbuma paceltais ūdens tiek uzkrāts 1971. gadā izbūvētā tērauda ūdenstornī ar tilpumu 15m³. Ūdens tiek attīrīts atdzelžošanas stacijā. Cauruļvadi ir sliktā tehniskā stāvoklī.

Plānošanas dokumentā grafiski tiek attēlotas pazemes ūdens ņemšanas vietas un, atbilstoši Aizsargjoslu likumā noteiktajam, grafiski un rakstveidā noteiktas aizsargjoslas.

4.10.1 Derīgo izrakteņu izmantošana

Saskaņā ar Latvijas derīgo izrakteņu atradņu reģistrā¹² sniegto informāciju, Bijušajā Pļaviņu novadā atrodas 4 dolomīta, ne mazāk kā 17 smilts/ smilts - grants atradnes, 1 māla atradne, 7 sapropēja atradnes un 43 kūdras atradnes.

Dažādos informācijas avotos dati par smilts un smilts - grants atradnēm ir atšķirīgi. Atbilstoši pašvaldības administrācijas rīcībā esošajos plānošanas dokumentos norādītajam, konstatēts, ka bijušajā Pļaviņu novadā atrodas vismaz 17 smilts un/vai smilts- grants atradņu. LVĢMC publiskajās datu bāzēs pieejamā informācija norāda, ka novada teritorijā atrodas vairāk šādu atradņu, tomēr, ņemot vērā teritorijas plānojuma specifiku, vides pārskatā netiek detalizēti sniegta informācija par visām atradnēm.

4.10.1.1 Smilts, smilts- grants

7. tabula. Smilts un smilts- grants atradnes Pļaviņu novadā. (Pašvaldības informācija)

Nr.	Atradnes nosaukums	platība	krājumi milj. M ³ A	krājumi milj. M ³ N	Segkārtas biežums no-līdz/ vidēji	derīgais slānis, no-līdz/ vidēji	Piezīmes
1.	Kaivēni	4,6	79,4		0,0-0,3/0,2	3,2-16,3/10,4	Izmantojams ceļu būvei
2.	Rušēni: Vietalvas pagasts Aiviekstes pagasts	13,2 0,27	2668,5 26,46		0,2-2,9/0,8 0,2-2,9/0,76	19,5-29,7/26,2 6,5-14,1/9,8	ceļu būvei
3.	Veseta	83,1	7407,9		/1,4	/7,7	Izmanto VAS "Latvijas dzelzceļš", Licence Nr. 8/49vp
4.	Veseta II : Vietalvas pagasts Aiviekstes pagasts	324 57,2		59345,7 14,2	0,3-14,2/-	5,3-35,2/14,9 17,9-31,6/24,9	Izmanto VAS "Latvijas dzelzceļš", Licence Nr. 8/49vp
5.	Vietalva	1,4	141,9		0,3-5,5/2,0	2,4-12,9/10,4	1998.12.30-2017.12.31
6.	Ceriņi	12,12		0,8		/6,6	Valsts ģeoloģijas dienests
7.	Jučī	260,0	75,22	24,7	0,8-2,0	3,0-4,5/3,56	būvniecībai, ceļu būvei
8.	Draudavas	8,72	855,7		0,2-6,7/-	0,9-21,3/9,2	būvniecībai, ceļu būvei

¹²¹² www.meteo.lv, skatīts 2018.gada decembrī

Nr.	Atradnes nosaukums	platība	krājumi milj. M ³ A	krājumi milj. M ³ N	Segkārtas biezums no-līdz/vidēji	derīgais slānis, no-līdz/vidēji	Piezīmes
9.	Jaunāmuiža	2,31	119,7		0,2-3,6/1,45	2,7-5,9/4,6	būvniecībai, ceļu būvei
10.	Jučī (smilts)	2,89 9,57	526	96,1	/0,3	0-13,25/735	būvniecībai, ceļu būvei
11.	Kaijas 1	8,04	705,2		0,2-0,3/0,3	2,7-14,7	būvniecībai, ceļu būvei
12.	Līdaces	69,06		6806,2	0,4-11,9/2,6	3,9-29,0/9,9	būvniecībai, ceļu būvei
13.	Pļaviņas: Aiviekstes pagasts Klintaines pagasts	0,47	303,49		1,35-6,7/-	2,9-17,8/13,28	būvniecībai
14.	Siljuči	3,78	306,4		0,1-0,4/-	6,0-10,2/8,11	stikla izstrādājumiem
15.	Mūrnieki	5,7	203,6		0,-1,2/0,5	1,3-5,7/4,2	ceļu būvei
16.	Pļaviņas (I iecirknis)	1,8	261		1,3-6,7/-	6,7-17,8/14,5	būvniecībai, stikla ražošanai
17.	Sēlišķes	17	1756,1		0,3-6,5/3,0	6,1-30,9/10,3	ceļu būvei

Smilts – grants atradne “Veseta” iekļauta valsts nozīmes derīgo izrakteņu sarakstā. Atradne atrodas Vietalvas pagastā – Vidzemes augstienes dienvidrietumu nogāzē un aizņem 83 ha lielu patību. Iegula sastāv no oļu, grants un smilts maisījuma, kurā oļu un grants saturs sasniedz 40 un vairāk procentu. Vidējais derīgā slāņa biezums virs gruntsūdens līmeņa 7,65 m, zem – 1,7 m. Maksimālais derīgās slāņkopas biezums konstatēts atradnes rietumu daļā, minimālais – tās austrumdaļā. Segkārtas biezums mainās no 0,1 m līdz 4,3 m (vidēji 1,1 m). Dažviet derīgajā slāņkopā iegul 0,2-3,4 m biezi smilšu, smilšmāla un māla lēcveidīgi starpslāņi. Atradne pirmo reizi pētīta 1964. – 65.gadā, kad izpētes darbu gaitā tika aprēķināti A kategorijas krājumi – 11,1 milj. m³, no kuriem 0,16 milj. m³ iegul zem gruntsūdens līmeņa. 1997. gadā atradnes izmantošanas tiesības (licence) Valsts ģeoloģijas dienests izsniedzis VAS “Latvijas dzelzceļš”, kura 20 gados no atlikušajiem 7,4 milj. m³ krājumiem plāno te vēl iegūt 4 milj. m³ grants – smilts materiāla.

Smilts un smilts-grants ieguvei pašvaldība izsniegusi 7 atļaujas:

- SIA „Vēsma 3”, atradnē „Jaunbārdaiņi”, Klintaines pagastā;
- SIA „Vēsma 3”, atradnē „Pļaviņas”, Klintaines pagastā;
- AS Latvijas Valsts meži, atradnē „Līdaces”, Aiviekstes pagastā;
- SIA „Stonemix”, atradnē „Mūrnieki”, Klintaines pagastā;
- SIA „Rīteru dolomīts”, atradnē „Plikais purvs”, Klintaines pagastā;
- SIA „BMB Estate”, atradnē „Strautnieki- Tiltņieki”, Klintaines pagastā;
- SIA „BMB Estate”, atradnē „Zvirgzdi”, Klintaines pagastā.

4.10.1.2 Dolomīts

Atbilstoši bijušā Pļaviņu novada plānošanas dokumentos norādītajam, konstatēts, ka bijušajā Pļaviņu novadā atrodas vismaz 4 dolomīta atradnes.

Dolomīta izmantošanai Valsts vides dienests izsniedzis 1 atļauju :

- SIA „Rīteru dolomīts”, atradnē „Jaunsmilktiņas 1”, Klintaines pagastā.

8. tabula. Dolomīta atradnes. (pašvaldības Informācija)

Atradnes nosaukums	platība, ha	krājumi, tūkst. M3 (izpētes laikā)		Izpētes gads	biezums, m		Piezīmes
		izpētītie (A kategorija)	prognozētie (N kategorija)		segkārtā	derīgais slānis	
Aiviekste - labais krasts (Aiviekstes pagasts)	469,78 280,04	34293,94	20694,96	1974;1985	1,0-16,0	-/7,3	CaO saturs no 26% līdz 31,02 % MgO saturs no 19,51% līdz 23,13 % Izmantojams kaļķu ražošanā, dolomīta miltiem
Krievciems (Aiviekstes pagasts)	11,4	767,76	-	1957;1959	0,1-1,4	-/6,3	CaO saturs no 29,13% līdz 29,56 % MgO saturs no 20,47 % līdz 21,21 % Izmantojams kaļķu ražošanā, šķembām, dolomīta miltiem
Rīteri II (Klintaines pagasts, Kokneses novads)	14		1022	1963	0,-11,4/5,0	-/7,3	šķembām, būvkaļķiem, dekoratīvajam akmenim
Selga (Klintaines pagasts)	136,6		12591	1963	9,3-15,3/-	-/9,2	šķembām, būvkaļķiem, dekoratīvajam akmenim

4.10.1.3 Māls

Atbilstoši bijušā Pļaviņu novada administrācijas rīcībā esošajos plānošanas dokumentos norādītajam, konstatēts, ka bijušajā Pļaviņu novadā atrodas viena māla atradne.

9. tabula. Māla atradnes. (Pašvaldības informācija)

Atradnes nosaukums	platība, ha	krājumi, tūkst. M3 (izpētes laikā)		biezums, m no-līdz/vidēji		Piezīmes
		izpētītie (A kategorija)	prognozētie (N kategorija)	segkārtā	derīgais slānis	
Mālkalni	5,0	579,7		0,1-0,25/0,17	7,0-16,75/11,86	Izmantošana-ķieģeļu ražošanā, būvkeramikas ražošana

Māls netiek rūpnieciski iegūts.

4.10.1.4 Sapropelis un kūdra

Atbilstoši LVĢMC publiskajās datu bāzēs norādītajam, Bijušajā Pļaviņu novadā atrodas 7 sapropēja iegulas - pie Spīganu, Odzes, Garā ezera, Apaļā ezera, Dāmenzera, Alvišezera, Lidaces ezeriem.

Sapropelis netiek rūpnieciski iegūts.

Bijušajā Pļaviņu novadā atrodas 43 kūdras atradnes.

Kūdra netiek rūpnieciski iegūta.

Plānošanas dokuments identificē esošās derīgo izrakteņu ieguves teritorijas.

TIAN noteikts, ka mežos iespējama derīgo izrakteņu ieguve, savukārt Paskaidrojuma rakstā norādīts, ka mežos derīgo izrakteņu ieguve, ievērojot normatīvajos aktos noteikto kārtību un darbības, tai skaitā saņemot dabas resursu lietošanas atļauju, tiek paredzēta VAS „Latvijas valsts meži” vajadzībām mežsaimnieciskās teritorijās. h

5. Situācijas raksturojums vides aizsardzībai būtiskās teritorijās

5.1 Virszemes ūdensobjekti

Hidrogrāfisko tīklu bijušā Pļaviņu novada teritorijā veido Daugavas labā krasta sateces baseina ūdensobjekti. Novada austrumdaļas hidrogrāfisko tīklu veido Aiviekstes upes labā krasta sateces baseina ūdenstece un ūdenstilpes, rietumdaļas – Pērses upes un tās kreisā krasta sateces baseina ūdenstece un ūdenstilpes.

Novada vidusdaļai raksturīgi, ka atsevišķas teritorijas ir norobežotas no iepriekšminēto upju sateces baseiniem, veido lokālus beznoteces areālus.

Publisku ūdeņu statuss, atbilstoši Civillikuma I pielikumā noteiktajam, ir Daugavas un Aiviekstes upēm, Odzes, Dāmēnezeram un Līdaces ezeram.

5.1.1 Virszemes ūdenstece

Daugava robežojas un vienlaicīgi daļēji atrodas bijušā Pļaviņu novada teritorijā posmā no Aiviekstes ietekas līdz Rīteriem. Upes posms atrodas Pļaviņu HES ūdenskrātuves ietekmes zonā, tāpēc tā uzskatāma par mākslīgi pārveidotu ūdensobjektu. Daugavas platums svārstās no 300 līdz 600 m. Pretī Stukmaņiem ir izveidojušā daudzas salas, tai skaitā Oliņkalns un Sēlpils pilsdrupas, kas atrodas uz atsevišķām salām.

Applūdināts ir arī kādreizējais Klintaines dolomīta ieguves karjers, kas tagad ir savienots ar Daugavu.

Daugavai ir publisko ūdeņu statuss.

Daugavas 1.pakāpes labā krasta pietekas bijušā Pļaviņu novada teritorijā ir Aiviekste, Skanstupīte, Lokstene, Podrauze, Maltupīte, Piešupīte, Rīterupīte un vairākas mazas ūdenstece, galvenokārt grāvji. Pērse ietek Daugavā Kokneses novada robežās.

Aiviekste pēc baseina platības ir lielākā Daugavas pieteka. Kopējais upes garums 114 km, baseina platība 9160 km², kopējais kritums 26,9 m. Iztek no Lubāna ezera, savāc galvenokārt Austrumlatvijas zemienes ūdeņus. Aiviekstei ir publisko ūdeņu statuss.

Bijušajā Pļaviņu novadā Aiviekste tek pa viegli viļņotu apvidu. Šajā posmā upē ir vairākas salas, uz kurām ir uzceltas Vēžu un Spridzēnu hidroelektrostacijas (HES).

Aiviekstes labā krasta pietekas bijušā Pļaviņu novada teritorijā ir Vesetas kanāls/Veseta, Akmensstrauts.

Vesetas kopējais garums aptuveni 60 km, kritums 144 m. Veseta iztek no Kālezera, tek pa Vestienas pauguraini un Aronas paugurlīdzenumu līdz ietekai Aiviekstē. Augštecē upe rītorāla; Vietalvas apkaimē Veseta ir strauja, tās gultne dabiska, izteikti meandrēta. Ietekot Vesetas- Aronas pazeminājumā Veseta veido plašu applūstošu palienu, šajā posmā tā sadalās divās tecēs, daļai ūdeņu tekot pa mākslīgi izveidoto 3,2 km garo Jauno Vesetu. Lejtecē upes posmi ir mākslīgi pārveidoti un regulēti, tā savāc ūdeņus no plašām meliorētām mežu platībām tās abos krastos krastā. Pirms ietekas Aiviekstē izveidots 1,1 km garš kanāls - Vesetas kanāls, pa kuru lielākā daļa noteces ūdeņu ietek Aiviekstē. Bijušā Pļaviņu novadā atrodas Vesetas labā krasta

pieteka Riekstiņa (10 km) , grāvis, kas savieno Dāmenezeru ar Vesetu, un upes kreisā krasta pietekas Labonīte (6 km) un Šubraka (6 km).

Skanstupīte (arī Aizmata) sākas mežainā apvidū uz ziemeļiem no Ķūģiem. Upe visā garumā mākslīgi pārveidota un regulēta, lai novadītu pieguļošo teritoriju meliorēto platību ūdeņus. Ietek Daugavā pie Pļaviņām. Pie ietekas dolomīta kāple veido 0,7 m augsto Skanstupītes ūdenskritumu. Skanstupītē ietek 2.7 km garā Maiļupīte.

Lokstene sākas purvainā un mežainā apvidū pie Klintaines un Aiviekstes pagastu robežas, netālu no Vilku meža. Upe sākumposmā mākslīgi pārveidota un regulēta meliorācijas vajadzībām, Stēgu apkaimē upes gultne dabiska, meandrēta.

Podrauze, līdz 10 km gara potomāla upe, pirms ietekas Daugavā veido sauso gultni, daļēji pazūdot pazemē.

Piešupīte iztek no Rācenāju purvanetālu no Rīterupītes sākuma, tās garums aptuveni 6 km.

Maltupīte (Maltupe, Klintainīte) iztek no Grēvja purva, tās garums apmēra, 6 km. Pie Klintaines uz Maltupītes izveidots Būdes Dzirnavu ezers, aiz kura upe pazūd pazemē, veidojot sauso gultni. Šī teritorija iekļauta dabas liegumā „Klintaine”

Rīterupīte sākas purvainā un mežainā apvidū Siena purvā. Aptuveni 6 km gara. Mākslīgi pārveidota un regulēta meliorācijas vajadzībām. Upes lejtece būtiski pārmainīta Pļaviņu ūdenskrātuves ietekmē.

Pērse sākas mežainā apvidū, tās kopējais garums 50 km. Atsevišķi upes posmi mākslīgi pārveidoti un regulēti meliorācijas vajadzībām. 1.pakāpes kreisā krasta sateces baseina ūdensteces ir Naskāne, Samata, Pelava, Odze.

Pelava (Pelva) – sākas mežainā apvidū Ērgļu novada Sausnējas pagastā, kopējais garums 22 km. Vidustecē upes gultnes posmi mākslīgi pārveidoti un regulēti meliorācijas vajadzībām. Pietekas – Naskāne un Odze.

Odze (kods 41622) – Iztek no Odzes ezera, ietek Pērsē. Upe visā garumā mākslīgi pārveidota un regulēta. Kopējais garums 7 km.

Naskāne – sākas mežainā apvidū, uz upes uzstādīnāta Dīriķu ūdenskrātuve. Ietek Pērsē.

Samata sākas mežainā apvidū, netālu no Kalna Bencēniem. Upe ir daļēji mākslīgi pārveidota un regulēta meliorācijas vajadzībām, Odzienā uz tās ir izveidots aizsprosts un uzstādīnāts dīķis.

Kalkupīte sākas purvainā apvidū, aptuveni 0.12 km gara upe, ietek Odzes ezerā. Mākslīgi pārveidota un regulēta meliorācijas vajadzībām.

Vēžupe iztek no Tulmenīša, ietek Odzes ezerā. Aptuvenais garums - 1.2 km.

Melnupe ietek Odzes ezerā. Aptuvenais garums- aptuveni 1.9 km. Mākslīgi pārveidota un regulēta meliorācijas vajadzībām.

Saskaņā ar valsts SIA „Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” norādīto, bijušā Pļaviņu novada teritorijā valsts nozīmes ūdensnoteku kopējais garums 63,6 km, to skaitā regulētas 35,2 km. Ūdensteces atrodas Daugavas (ŪSIK kods 4:01) un Aiviekstes (ŪSIK kods 42:01) sateces baseinā. Kā promtekas kalpo valsts nozīmes ūdensnotekas:

- Veseta, ŪSIK kods 4241:01;
- Pelava, ŪSIK kods 4164:01;

- Naskane, ŪSIK kods 41644:01;
- Skanstupīte, ŪSIK kods 4178:01;
- Riekstiņa, ŪSIK kods 421472:01 un
- Labonīte, ŪSIK kods 421472:01.

Norādīts, ka atsevišķas ūdensnotekas – Labonīte, Riekstiņa, Naskāne ir piesērējušas un nepieciešama to pārtīrīšana.

8. attēls. Meliorācijas sistēmas. (Informācija www.melioracija.lv, 2018.gads)

5.1.2 Virszemes ūdenstilpes

Dažādos datu avotos tiek norādītas dažādas ūdenstilpes, www.ezeri.lv norāda 24 ūdenstilpes, savukārt pašvaldības sniegtajā informācijā un LĢIA datu bāzē tiek identificētas 22 ūdenstilpes.

10. tabula. Bijušā Pļaviņu novada ūdenstilpes (www.ezeri.lv).

Nr.p.k.	Pamatnosaukums	Platība, ha	Objekta veids
1.	Alunēnu dīķis		dīķis
2.	Aiviekstes karjera ūdenskrātuve	80	ūdenskrātuve (bij. karjers)
3.	Alvišezers	14	ezers
4.	Apaļais ezers	3,6	ezers

<i>Nr.p.k.</i>	<i>Pamatnosaukums</i>	<i>Platība, ha</i>	<i>Objekta veids</i>
5.	Apezers	3	ezers
6.	Baltenītis	1,6	ezers
7.	Dāmenezers	46	ezers
8.	Dīriķu ūdenskrātuve	nav info	ūdenskrātuve (uzpludinājums)
9.	Garais ezers	5	ezers
10.	Klintaines karjers	nav info	ūdenskrātuve (bij. karjers)
11.	Krievciema dzirnavezers	nav info	dzirnavezers
12.	Krievciema ūdenskrātuve	nav info	ūdenskrātuve (bij. karjers)
13.	Līdacis	11	ezers
14.	Līkais ezers	1,6	ezers
15.	Miķelēnu ezers	nav info	ezers
16.	Neļaubītis	1,8	ezers
17.	Odzes ezers	269	ezers
18.	Pļaviņu HES ūdenskrātuve	nav info	ūdenskrātuve (uzpludinājums)
19.	Skaidrais ezers	1,2	ezers
20.	Spridzēnu ūdenskrātuve	nav info	ūdenskrātuve (uzpludinājums)
21.	Spīganas ezers	6,4	ezers
22.	Tulmenītis	1,3	ezers
23.	Vabulītis	3	ezers
24.	Zvanezers	nav info	ezers

Alvišezers atrodas Vietalvas pagastā. Vidējais dziļums ir 1.5 metri, bet maksimālais dziļums - 2.0 metri. Hidroloģisko režīmu nodrošina 2 ietekoši grāvji, notece- strauts uz Vesetu.

Apaļais ezers- atrodas Klintaines pagastā. Savienots ar Pelavas upi.

Asarītis - ezers atrodas Pļaviņu pilsētā. Platība- 1 ha.

Dīriķu ūdenskrātuve atrodas Vietalvas pagastā. Vidējais dziļums ir 1.0 metri, bet maksimālais dziļums - 2.0 metri. Mākslīgi izveidota, uzstādinot Naskenas upi.

Garais ezers atrodas Vietalvas pagastā. Maksimālais dziļums ir 1.0 metrs.

Karjeru dīķis (mākslīgā ūdenskrātuve) atrodas Aiviekstes pagastā. Platība 4.9 ha.

Krievciema dzirnavezers atrodas Aiviekstes pagastā, uzstādināts mazās HES vajadzībām.

Krievciema ūdenskrātuve atrodas Aiviekstes pagastā, izveidota bijušā dolomīta karjerā, platība 10,0 ha, dziļums 3.metri.

Krogleju dzirnavezers atrodas Vietalvas pagastā, netālu no Krievciema, 3 km uz DA no Vietalvas, mākslīgā ūdenskrātuve izveidota uz Vesetas upes, lai ievadītu ūdeņus derivācijas kanālā.

Līdacis (Līdecis) ezers atrodas Aiviekstes pagastā. Vidējais dziļums ir 3.1 metri, bet maksimālais dziļums - 8.3 m. Platība 11 ha, vidējais dziļums 3,1 m, maksimālais dziļums 8.3 m.

Miķelēnu ūdenskrātuve atrodas Vietalvas pagastā, mākslīgi uzstādināta, platība 8 ha.

Neļaubas ezers (Neļaubis, Neļaubītis) atrodas Aiviekstes pagastā. Platība 1,8 ha, noteci veido strauts uz Vesetu.

Odzes (Trakšēnu) ezers atrodas Aiviekstes pagastā. Vidējais dziļums ir 3.7 metri, bet maksimālais dziļums - 6.6 metri. Platība 268.7 ha, Ietek Vēžupīte, Kaļķupīte, Melnupe vairāk igrāvji, iztek Odzes upe..

Šeit mīt rudulis, karūsa, plicis, asaris, karpa, līdaka, līnis, plaudis, rauda, zandarts, kā arī zutis.

Odzijas diķis atrodas Vietalvas pagastā, Odzianā, tā platība 1.1 ha, mākslīgi izveidota ūdenskrātuve.

Odzijas dzirnavezers atrodas Vietalvas pagastā, 1 km uz dienvidiem no Odzijas, mākslīga ūdenskrātuve.

Sarmalas ūdenskrātuve atrodas Vietalvas pagastā, mākslīga ūdenskrātuve. Platība 1.5 ha.

Silītis (Alaužu ezers) atrodas Aiviekstes pagastā, platība 1.1 ha.

Skaidrais ezers atrodas Aiviekstes pagastā, platība 1.2 ha.

Spīšanas ezers atrodas Aiviekstes pagastā. Platība 6.4 ha, maksimālais dziļums 1.4 m.

Tulmenītis (Tulmens, Tulmenes ezers) atrodas Aiviekstes pagastā, platība 1.3 ha.

Vabulītis (Baltažu / Vabuliša/ Baltāžu ezers) atrodas Vietalvas pagastā, platība 2.1 ha.

Vārdainītis atrodas Vietalvas pagastā, platība 1.0 ha.

Vietalvas ūdenskrātuve atrodas Vietlavā, platība 1.0 ha, dziļums 3 m. Izveidota mākslīgi, paplašinot Vietalvas centra diķi.

Plānošanas dokuments identificē esošās virszemes ūdensobjektu teritorijas, nosaka to turpmāko izmantošanu un paredz nosacījumus to teritoriju izmantošanai, un nosaka to aizsargjoslas.

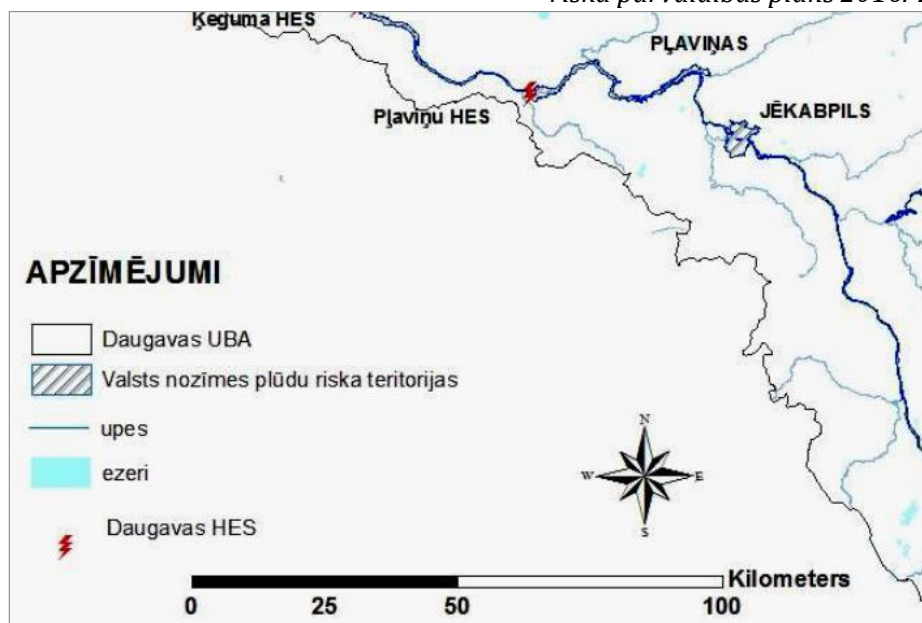
Ja teritorijas plānojums netiktu īstenots, tas varētu ietekmēt turpmāko virszemes ūdensobjektu attīstību šādos aspektos:

- netiktu noteikts virszemes ūdensobjektu statuss un turpmākās izmantošanas nosacījumi, tai skaitā iespējas rekreācijai un atpūtai saistībā ar piegulošās sauszemes teritorijas attīstību;
- nebūtu radīti labvēlīgi apstākļi virszemes ūdensobjektu attīstībai un nepieciešamo investīciju piesaistei;
- netiktu noteiktas aizsargjoslas;
- nebūtu nodrošināta iespēju sabiedrībai iegūt informāciju par īpašumu turpmāko izmantošanu.

5.1.3 Applūstošas teritorijas

Daugavas upju baseina apgabala plūdu riska pārvaldības plāns 2016.-2021.gadam (turpmāk – PRPP), vienlaicīgi izvērtējot plūdu iestāšanās cēloņus, identificē nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijas Daugavas (ūdensobjekta kods D427SP) labajam krastam piegulošā teritorijā, ko rada Daugavas HES kaskādes Pļaviņu ūdenskrātuves hidroloģiskais režīms.

9. attēls. Nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijas (Daugavas upju baseina apgabala plūdu riska pārvaldības plāns 2016.-2021.gadam)

Daugavas krastu applūšana sākas pie ūdens līmeņa 73.04 m LAS, pie atzīmes 73.34m LAS sasniedzot kritisko līmeni. Applūšanas cēlonis ir pavasara plūdu un ledus iešanas izraisīti plūdi, kas līdz 2013.gadam ietekmēja plašas teritorijas Daugavas labajā krastā un Aiviekstes labajā krastā.

Pļaviņu pilsētas aizsargdambja rekonstrukcijas pabeigšana 2013.gadā pilnībā novērsusi applūšanas riskus Pļaviņu pilsētā. Vienlaikus nemainīgi saglabājas applūšanas riski Aiviekstes labā krasta teritorijās pavasara plūdu un ledus iešanas laikā. Applūstošās teritorijas atrodas aizsargjoslā.

Plānošanas dokuments nosaka ar virszemes ūdensobjektu hidroloģisko režīmu saistītās teritorijas, kurās pastāv 10% applūšanas risks.

Ja teritorijas plānojums netiktu īstenots, tas varētu ietekmēt turpmāko applūstošo teritoriju izmantošanu šādos aspektos:

- netiktu noteiktas teritorijas, kurās pastāv 10% applūšanas risks;
- nebūtu nodrošināta iespēja sabiedrībai iegūt informāciju par aprobežojumiem īpašumu turpmākajā izmantošanā un apbūvē.

5.1.4 Virszemes ūdensobjektu kvalitāte

Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam¹³ (turpmāk- Apsaimniekošanas plāns) sniedz informāciju un izvērtē vispārīgu Daugavas upju baseinu raksturojumu un slodzes uz ūdens resursiem, tai skaitā sniedzot novērtējumu par punktveida un izklidētā piesārņojuma avotu radītām slodzēm un ietekmēm, to būtiskumu, prioritāro un prioritāri bīstamo vielu raksturojumu, pārrobežu piesārņojuma slodzi, ūdeņu kvantitatīvo stāvokli

13

https://www.meteo.lv/fs/CKFinderJava/userfiles/files/Vide/Udens/Ud_apsaimn/UBA%20plani/Daugavas_upju_baseinu_apgabala_apsaimniekosanas_plans_2016_-2021_g_final.pdf

ietekmējošām slodzēm un hidromorfoloģisko pārveidojumu radītām slodzēm, ūdeņu stāvokli aizsargājamās teritorijās Direktīvas 2000/60/EK izpratnē kā virsūdens ieguves vietas, teritorijas, kas noteiktas ekonomiski nozīmīgu ūdensaugu un ūdensdzīvnieku sugu aizsardzībai, ūdenstilpes, kas noteiktas kā rekreācijas ūdeņi (tai skaitā peldvietu teritorijas), teritorija, kas ir jutīgas no augu barības vielu viedokļa (*nitrātu jutīgas teritorijas*) un teritorijas, kas noteiktas dzīvotņu un sugu aizsardzībai (ĪADT), ja ūdens resursu stāvokļa saglabāšana vai uzlabošana ir svarīgs to aizsardzības faktors. Ņemot vērā apkopoto informāciju, Apsaimniekošanas plāns nosaka pasākumu programmu vides kvalitātes mērķu sasniegšanai.

Bijušā Pļaviņu novadā atrodas četri Apsaimniekošanas plānā norādīti ūdensobjekti.

11. tabula. Bijušā Pļaviņu novada ūdensobjekti. (*Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam*)

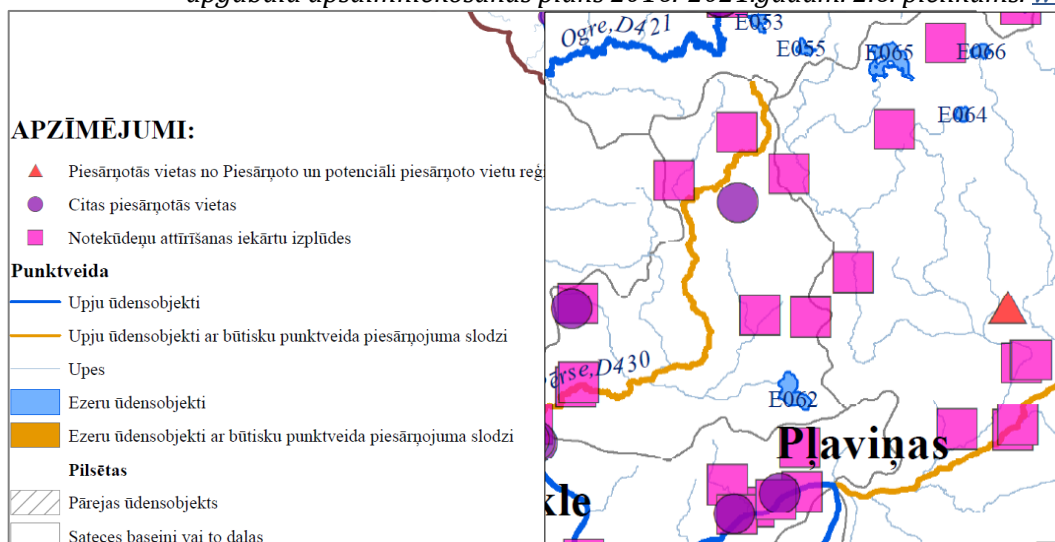
Ūdensobjekta kods	Nosaukums	Izcelsme	Ūdensobjekta tips	Raksturlielums	Notece, Mm/gadā
D 468	Aiviekste (upe)	Dabisks	R6	17.35 km garums	20.7
D 427 SP	Daugavas (upe) posms no Pļaviņām līdz Aizkrauklei	SPŪO	R6	93.65 km posma kopgarums	620
D 469	Daugavas (upe) posms no Jēkabpils līdz Pļaviņām	Dabisks	R6	14.4 km posma kopgarums	529
E062	Odzes ezers	Dabisks	L5	2.6 km ² spoguļvirsmas platība	-

Apsaimniekošanas plānā konstatēts, ka:

- Odzes ezera ekoloģiskā kvalitāte, atbilstoši tā tipam, vērtējama kā vidēja (ticamība vidēja);
- Daugavas upes posma D427SP ekoloģiskā kvalitāte vērtējama kā vidēja (ticamība zema);
- Daugavas upes posma (D469) ekoloģiskā kvalitāte vērtējama kā vidēja (ticamība zema);
- Aiviekstes upes (D469) ekoloģiskā kvalitāte vērtējama kā vidēja (ticamība zema).

Atbilstoši Apsaimniekošanas plānā norādītajam, punktveida piesārņojumu bijušā Pļaviņu novada teritorijā rada galvenokārt novada teritorijā esošās notekūdeņu attīrīšanas iekārtu izplūdes. Konstatēts, ka Aiviekstes upei ir būtiska punktveida piesārņojuma slodze, tās izcelsme netiek identificēta, iespējami, ka tā rodas, ņemot vērā notekūdeņu izplūdes vietu izvietojuma un Aiviekstes mākslīgi pārveidoto posmu ietekmē. Netiek konstatēts, ka ezeru ūdensobjektiem un Daugavai būtu būtiska punktveida piesārņojuma slodze.

10. attēls. Punktteida piesārņojuma slodze bijušā Pļaviņu novadā. (Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam. 2.6. pielikums. www.meteo.lv)

11.attēlā parādīts notekūdeņu attīrīšanas iekārtu izvietojums bijušā Pļaviņu novada teritorijā un tam piegulošajās teritorijās.

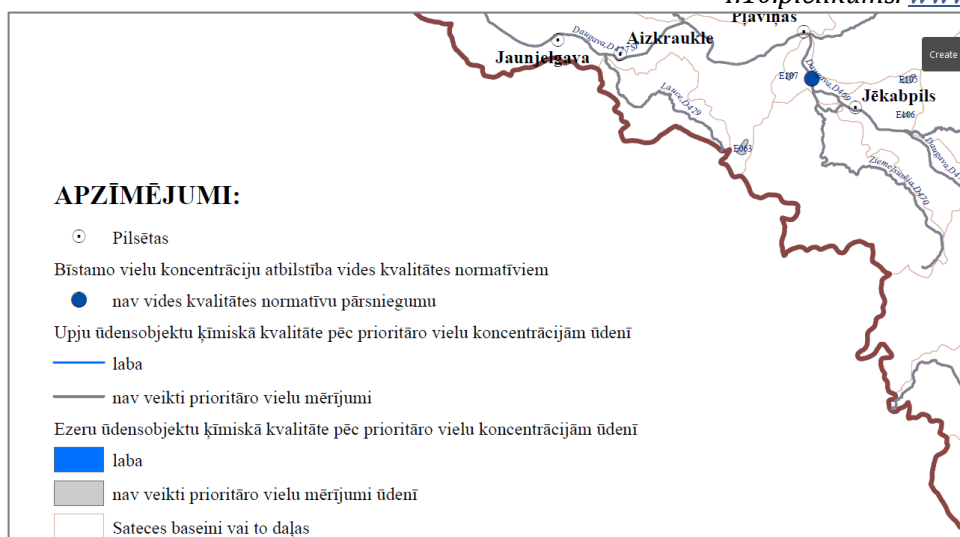
11. attēls. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu izvietojums bijušā Pļaviņu novadā. (<https://kartes.lgia.gov.lv/karte/>)

AI3431006 notekūdeņu attīrīšanas iekārtas

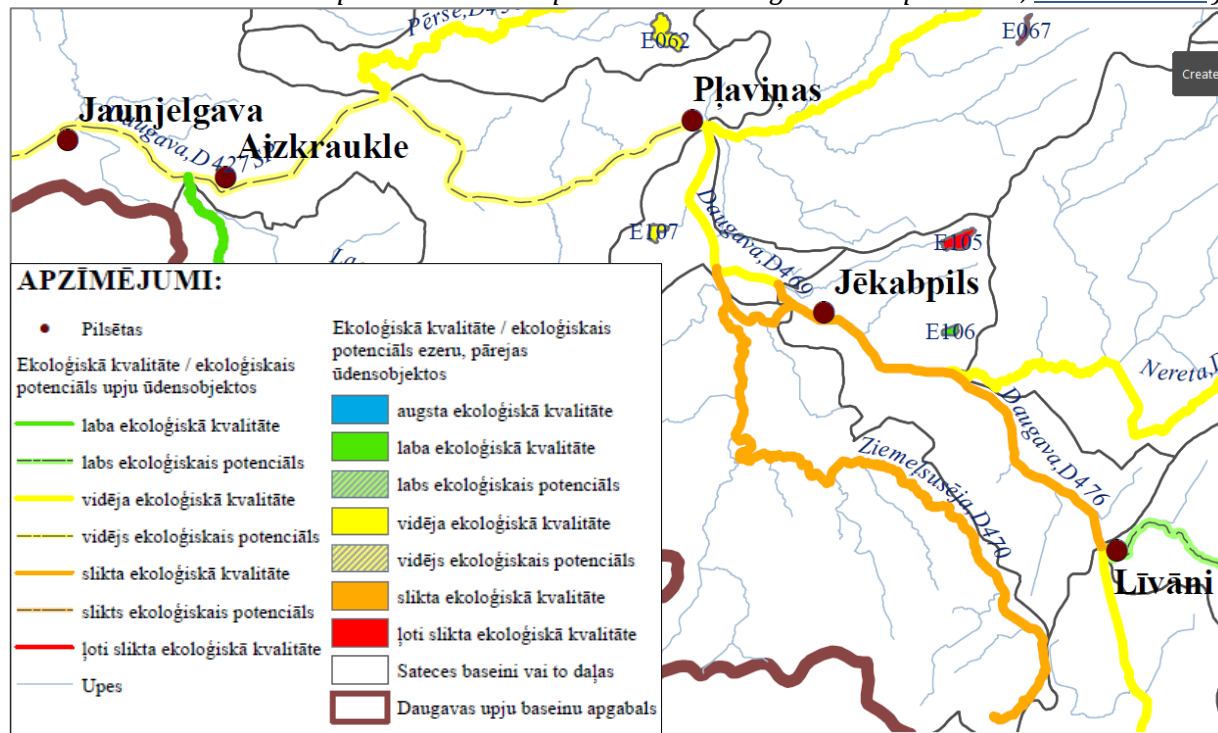
Atbilstoši Apsaimniekošanas plānā norādītajam, bijušā Pļaviņu novada ūdensobjektos nav veikts ūdensobjektu ķīmiskās kvalitātes novērtējums pēc prioritāto vielu koncentrācijām virszemes ūdeņos, ķīmiskās kvalitātes novērtējums veikts tuvākajā novadam izvietotajā mērījumu punktā Daugavā (D469) pie Zeļķu tilta lejpus Sakas salai, un konstatēts, ka nav vides kvalitātes robežlielumu pārsniegumu.

12. attēls. Attēls. Ūdensobjektu ķīmiskā kvalitāte pēc prioritāro vielu koncentrācijām ūdenī un bīstamo vielu koncentrāciju novērtējums Daugavas upju baseinu apgabalā 2009.-2014.gadā (Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam. 4.10.pielikums. www.meteo.lv)

Atbilstoši Apsaimniekošanas plānā norādītajam, bijušā Pļaviņu novada ūdenstilpju (E067) ekoloģiskā kvalitāte pēc 2009.-2014.gada monitoringa rezultātiem tiek vērtēta kā vidēja.

13. attēls. Daugavas upju baseinu apgabala virszemes ūdensobjektu ekoloģiskā kvalitāte pēc 2009.-2014.g. monitoringa cikla rezultātiem (Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam. 4.6.pielikums, www.meteo.lv)

Bijušajā Pļaviņu novadā atrodas šādas Direktīvas 2000/60/EK izpratnē aizsargājamās teritorijas:

- Prioritārie zivju ūdeņi, kurus, atbilstoši MK 12.03.2002. noteikumos Nr. 118 "Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti" noteiktajam, iedala lašveidīgo zivju un karpveidīgo zivju ūdeņos.

Bijušajā Pļaviņu novadā kā karpveidīgo zivju prioritārie ūdeņi noteiktas Daugavas upe un Aiviekstes upe, kā lašveidīgo zivju prioritārie ūdeņi- Vesetas upe.

Apsaimniekošanas plānā norādīta informācija apliecina, ka nav konstatēti prioritārajiem karpveidīgo zivju ūdeņiem noteikto robežlielumu pārsniegumi laika periodā no 2006.līdz 2014.gadam. Prioritāro zivju ūdeņu neatbilstība MK not. Nr.118 (12.03.2002.) norādītajām mērķa vērtībām ir novērojama biežāk, tomēr neatbilstība stingrajām mērķa vērtībām nav tik kaitīga zivju populācijai, kā robežlielumu pārsniegums. Atbilstoši Apsaimniekošanas plāna 3.4.pielikumā sniegtajai informācijai Daugavā leļpus Pļaviņām un Aiviekstē pie grīvas kopvērtējumā laika periodā no 2006.-2014.gadam robežlielumi nav pārsniegti, bet konstatētas neatbilstības NH4 mērķlielumu pārsniegumiem.

Vienlaicīgi Apsaimniekošanas plānā norādīts, ka bijušā Pļaviņu novadā ir labs pazemes ūdeņu kvalitatīvais stāvoklis.

Bijušais Pļaviņu novads neietilpst nitrātu jutīgā teritorijā.

Bijušā Pļaviņu novada virszemes ūdensobjektu stāvoklis kopumā vērtējams kā apmierinošs, no teritorijas izmantošanas aspekta vislielākā uzmanība būtu jāpievērš applūstošām teritorijām.

Teritorijas plānojumā ir identificētas esošās virszemes ūdensobjektu teritorijas, pazemes ūdens ņemšanas vietas, nosaka to turpmāko izmantošanu un paredz nosacījumus to teritoriju izmantošanai.

Ja teritorijas plānojums netiktu īstenots, tas varētu ietekmēt Daugavas upju baseina ūdensobjektu stāvokli šādos aspektos:

- netiktu noteiktas aizsargjoslas;
- nebūtu radīti labvēlīgi apstākļu investīciju piesaistei ūdeņu apsaimniekošanai;
- nebūtu nodrošināta iespēju sabiedrībai iegūt informāciju par īpašumu turpmāko izmantošanu.

5.2 Dabas aizsardzība

Bijušā Pļaviņu novada teritorijā atrodas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas- divi dabas liegumi „Vesetas palienes purvs” un „Klintaine” (NATURA2000), dendroloģiskais stādījums “Kalsnavas dendrārijs”, ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis „Klintaines saugultne un karsta kritenes” un aizsargājamie koki.

NATURA2000 tīklā ietilpst divas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas – dabas liegumi „Vesetas palienes purvs” un „Klintaine”.

5.2.1 Dabas liegums Vesetas palienes purvs

Kods: LV0524800

Administratīvais iedalījums: Aizkraukles novada Vietalvas pagasts/ Aiviekstes pagasts; Madonas novada Kalsnavas pagasts.

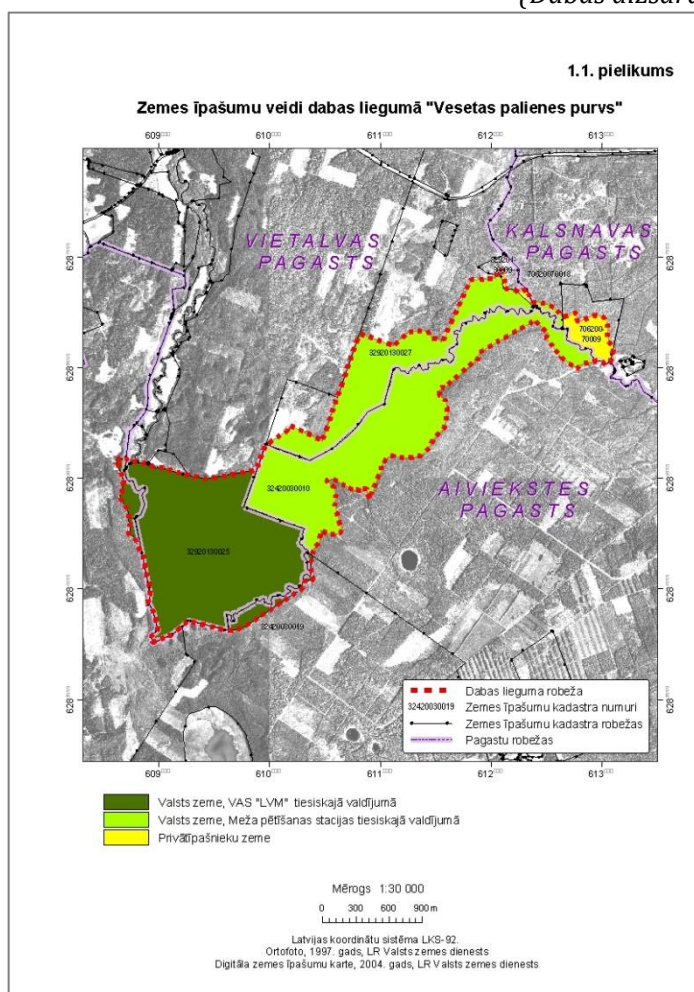
Platība: 424 ha

Teritorija ietver zāļu un pārejas purvus gar Vesetas upi un ir pārejas purva, kas veidojies upes palienē, nozīmīga aizsardzības vieta.

Dabas liegums 427,1 ha platībā izveidots, lai nodrošinātu vienota mitrāju kompleksa – pārejas purvu, slapjo mežu un palieņu pļavu saglabāšanu. Lieguma teritorija ietilpst Aizkraukles novada Aiviekstes (158,6 ha jeb 1,1 % pagasta teritorijas) un Vietalvas (251,3 ha) un Madonas novada Kalsnavas pagastos (17,2 ha). Teritorija izvietojas abos krastos Vesetas upei.

Teritorijā konstatēti īpaši aizsargājamo biotopu, tai skaitā 3 dabisko mežu biotopu, veidi, kas kopumā aizņem 26,3 % no lieguma teritorijas un nodrošina dzīvotnes 18 aizsargājamo vaskulāro augu, 10 sūnu, 13 putnu, 10 zīdītājdzīvnieku, 1 abinieku un 13 bezmugurkaulnieku sugu pastāvēšanai. Dabas lieguma teritorija nav apdzīvota.

14. attēls. Dabas lieguma „Vesetas palienes purvs” robežu shēma un nekustamo īpašumu veidi. (Dabas aizsardzības pārvalde, 2019)

5.2.2 Dabas liegums "Klintaine"

Kods: LV0529300

Administratīvais iedalījums: Aizkraukles novada Klintaines pagasts

Platība: 83 ha

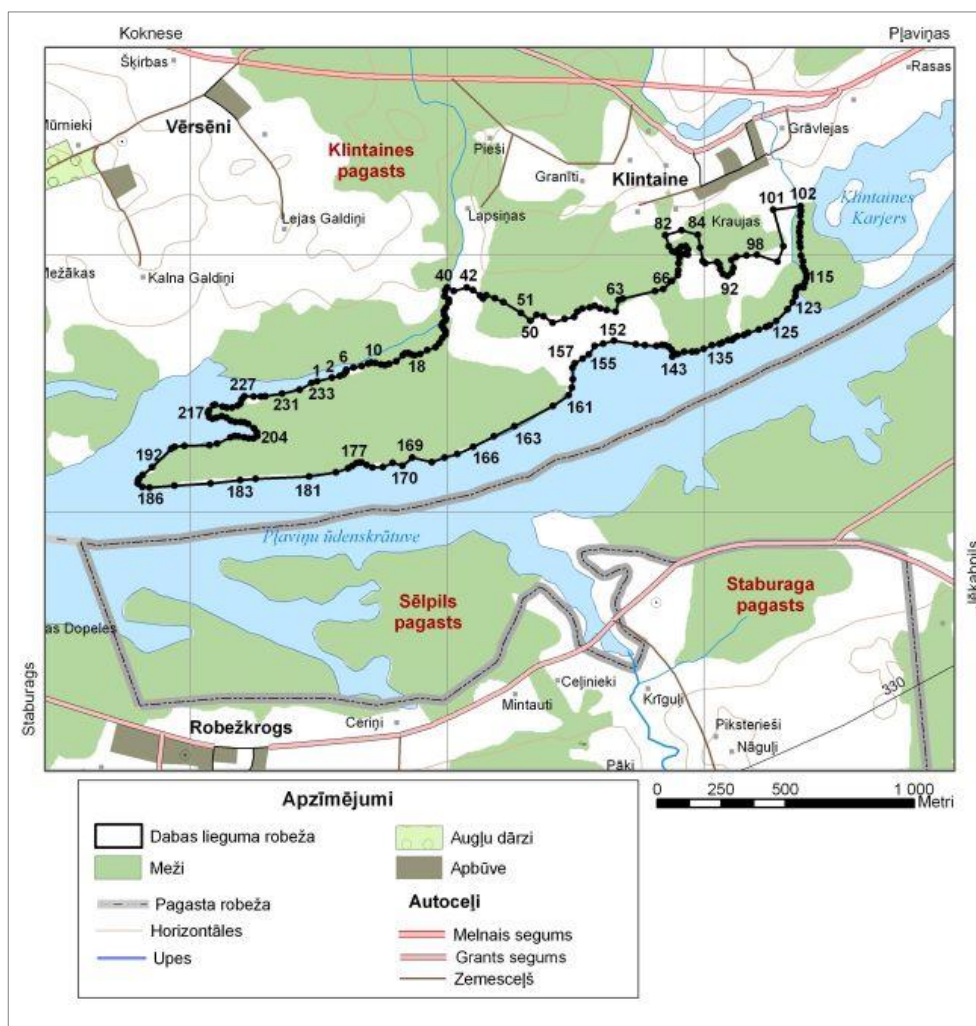
Dibināšanas gads: 2004

Teritorija izveidota kaļķiežu (dolomītu) atsegumu, kā arī divu ES Biotopu direktīvas 2.pielikuma pļavu biotopu saglabāšanai. Nozīmīgu teritorijas daļu aizņem mēreni mitras pļavas (NATURA2000 kods 6510), mozaikveidā mijoties ar sausām pļavām kaļķainās augsnēs (NATURA2000 kods 6210). Dabas lieguma teritorijā konstatētas vairākas īpaši aizsargājamas augu sugas, kā krustlapu drudzene, meža silpurene. Daļa pļavu ir tipisks dabisko pļavu etalons ar neielabotu pļavu indikatorsugām, tās nav bijušas uzartas un regulāri apsaimniekotas, noganītas un nopļautas. Teritorijā atrodas kaļķiežu atsegumi (NATURA2000 kods 8210).

Teritorijā konstatētas vairākas īpaši aizsargājamas augu sugas, piemēram, krustlapu drudzene u.c. Daļa pļavu nav bijušas uzartas, regulāri apsaimniekotas un tās ir tipisks dabisko pļavu etalons ar neielabotu pļavu indikatorsugām. Konstatēta meža silpurene.

Austrumu daļā teritorija pārklājas ar ģeomorfoloģisko dabas liegumu "Klintaines sausgultne un karsta kritenes", kur atrodas Maltupītes sausā gultne, un kas ir aktīva karsta kriteņu veidošanās zona.

15. attēls. Attēls. Dabas lieguma „Klintaine” robežu shēma. (Dabas aizsardzības pārvalde, 2019)

Plānošanas dokuments grafiski nosaka īpaši aizsargājamo dabas teritoriju robežas un rakstveidā nosaka, teritoriju izmantošana jāveic atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Ja teritorijas plānojums netiktu īstenots, tas varētu ietekmēt turpmāko īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izmantošanu šādos aspektos:

- netiktu noteiktas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas;
- nebūtu nodrošināta iespēja sabiedrībai iegūt informāciju par aprobežojumiem īpašumu turpmākajā izmantošanā.

5.2.3 Dendroloģiskais stādījums "Kalsnavas dendrārijs"

Kods: LV0470540

Aizsardzības kategorija: aizsargājams dendroloģiskais stādījums

Administratīvais iedalījums: Madonas novada Kalsnavas pagasts, Aizkraukles novada Aiviekstes pagasts

Aiviekstes pagastā atrodas daļa no dendroloģiskā stādījuma "Kalsnavas dendrārijs" ("Slodas", Jaunkalsnava, Kalsnavas pagasts, Madonas novads).

Nozīmīgākā teritorijas dendroloģiskā vērtība ir citzemju kokaugu un ziemciešu sugu stādījumi, kas ietver 22 535 eksemplārus un grupas, kas pieder pie 2891 taksona no 213 ģintīm. Kalsnavas dendrārijs ir viena no Latvijas bagātākajām kokaugu kolekcijām – daudziem no dabas pieminekļa teritorijā sastopamajiem citzemju kokaugu taksoniem šī ir vienīgā augšanas vieta Latvijā.

Dabas vērtības: Kalsnavas dendrārija teritorijā konstatētas 23 īpaši aizsargājamās sugas – no tām 10 vaskulāro augu, septiņas bezmugurkaulnieku, kā arī sešas putnu sugas. Visas sešas Kalsnavas dendrārija teritorijā konstatētas īpaši aizsargājamo putnu sugas (baltais stārķis (*Ciconia ciconia*), grieze (*Crex crex*), dzērve (*Grus grus*), brūnā čakste (*Lanius collurio*), vidējais dzenis (*Leiopicus medius*) un sila cīrulis (*Lullula arborea*)) iekļautas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/147/EK par savvaļas putnu aizsardzību I pielikumā. Viena no Kalsnavas dendrārija teritorijā sastopamajām sugām (zirgskābeņu zilenītis (*Lycaena dispar*)) ir iekļauta Biotopu direktīvas II pielikumā, trīs sugas (Eirāzijas bebrs (*Castor fiber*), raibgalvas purvspāre (*Leucorhinia albifrons*) un resnvēdera purvspāre (*Leucorhinia caudalis*)) ir iekļautas IV pielikumā, savukārt trīs sugas (apdzira (*Huperzia selago*), vālišu staipeknis (*Lycopodium clavatum*) un parka vīngliemezis (*Helix pomatia*)) ir iekļautas V pielikumā

5.2.4 Ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis "Klintaines saugultne un krasta kritenes"

Klintaines pagastā, dabas liegumā „Klintaine” teritorijā atrodas aizsargājams ģeoloģisks un ģeomorfoloģisks dabas piemineklis „Klintaines saugultne un karsta kritenes” (kods: LV0440020). Dabas pieminekli veido Klintaines upītes ieleja ar upes gultnē esošajām kritenēm – ūdensrijējiem un saugultnes posmu. Upītes gultnē ir vairāki ūdensrijēji, bet lielākais no tiem, gultnes vidusdaļā, uzņem praktiski visu upes noteci mazūdens periodā. Saugultne ir izsekojama līdz Pļaviņu ūdenskrātuves līcim. Teritorijas austrumu mala ietiecas pamestā applūdušā dolomīta karjerā, kurā ir daļēji aizbirusi dolomītu atseguma siena - Daugavas svītas apakšējās pasvītas dolomīti. Teritorijā novēroti aizsargājami augi meža vizbulis (*Anemone sylvestris*) un dziedniecības indaine (*Vincetoxicum hirculinaria*). Minētais dabas veidojumu komplekss ir nozīmīgs visas Latvijas mērogā kā viena no izteiksmīgākajām un vieglāk pieejamajām ūdensrijēju izpausmes vietām.¹⁴

¹⁴ www.daba.gov.lv

5.2.5 Aizsargājамie koki

Aizsargājамie koki ir lieli un veci koki, kam ir kultūrvēstures, izglītojoša vai zinātniska funkcija. Vienlaikus tiem ir liela nozīme vispārējās bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā. Dižkoks uztverams kā patstāvīga ekosistēma un ir dzīvotelpa daudzām retām un apdraudētām zīdītāju, putnu, kukaiņu, sēņu u.c. organismiem.

16. attēls. Aizsargājамie koki. (Informācija- Dabas aizsardzības pārvalde, 2018.gads)

ID numurs	Nosaukums		Cita informācija		Pagasts
1780	Quercus robur L.	Parastais ozols	Madonas-Pļaviņu ceļš, 200m no Vesetas tilta, upes kreisajā krastā, ceļmalā Apsekojuma datums: 27.07.1994 Info avots: Nacionālā botāniskā dārza dendrofloras laboratorija, apkārtmērs: 5.52, augstums: 20, stumbru sk.: 1, veselības stāvoklis: Nav zināms, statuss: Dzīvs.	Vesetnieku ozols Madonas-Pļaviņu ceļš, 200m no Vesetas tilta, upes kreisajā krastā,	Aiviekstes pagasts
971	Quercus robur L.	Parastais ozols		Stukmaņi, SE no pils	Klintaines pagasts
972	Quercus robur L.	Parastais ozols		Stukmaņi, parks	Klintaines pagasts
973	Quercus robur L.	Parastais ozols		Stukmaņi	Klintaines pagasts
974	Quercus robur L.	Parastais ozols		Stukmaņi, 30m S no pils,	Klintaines pagasts
1485	Quercus robur L.	Parastais ozols			Klintaines pagasts
1752	Quercus robur L.	Parastais ozols			Klintaines pagasts
1753	Quercus robur L.	Parastais ozols			Klintaines pagasts
1754	Quercus robur L.	Parastais ozols			Klintaines pagasts
1755	Quercus robur L.	Parastais ozols		300m N no autobusa pieturas - Klintaine (autoceļš Rīga-Daugavpils)	Klintaines pagasts
1756	Quercus robur L.	Parastais ozols		Caunas, 400m SE no ēkām	Klintaines pagasts
1757	Quercus robur L.	Parastais ozols		Caunas, 80m S no ēkām	Klintaines pagasts
1758	Quercus robur L.	Parastais ozols			Klintaines pagasts
1759	Quercus robur L.	Parastais ozols			Klintaines pagasts
1760	Quercus robur L.	Parastais ozols			Klintaines pagasts
1761	Quercus robur L.	Parastais ozols		Priedkalni, 30m S no ēkas	Klintaines pagasts
1762	Quercus robur L.	Parastais ozols		Priedkalni, 200m S no Priedkalna	Klintaines pagasts

ID numurs	Nosaukums		Cita informācija		Pagasts
1763	Quercus robur L.	Parastais ozols			Klintaines pagasts
1764	Quercus robur L.	Parastais ozols			Klintaines pagasts
1765	Quercus robur L.	Parastais ozols			Klintaines pagasts
1766	Quercus robur L.	Parastais ozols			Klintaines pagasts
1767	Quercus robur L.	Parastais ozols			Klintaines pagasts
1768	Quercus robur L.	Parastais ozols			Klintaines pagasts
1920	Ulmus laevis Pall.	Vīksna			Klintaines pagasts
565	Acer platanoides L.	Parastā kļava	Parastā kļava (Acer platanoides L.) Apmekl. datums: 05.08.1994 Info avots: Nacionālā botāniskā dārza dendrofloras laboratorija, apkārtmērs: 3.12, augstums: 23, stumbru sk.: 1, veselības stāvoklis: Nav zināms, statuss: Dzīvs.	Adamoviči. Bij. viensēta	Vietalvas pagasts
566	Acer platanoides L.	Parastā kļava	Parastā kļava (Acer platanoides L.) Kalēni, W no mājas, pie iebraucamā ceļa Apmekl. datums: 05.08.1994 Info avots: Nacionālā botāniskā dārza dendrofloras laboratorija, apkārtmērs: 3.88, augstums: 20, stumbru sk.: 1, veselības stāvoklis: Nav zināms, statuss: Dzīvs.	Kalēni.	Vietalvas pagasts
567	Acer platanoides L.	Parastā kļava	Parastā kļava (Acer platanoides L.) Kalēni. Pie mājas Apmekl. datums: 05.08.1994 Info avots: Nacionālā botāniskā dārza dendrofloras laboratorija, apkārtmērs: 2.76, augstums: 22, stumbru sk.: 1, veselības stāvoklis: Nav zināms, statuss: Dzīvs.		Vietalvas pagasts
991	Fraxinus excelsior L.	Parastais osis	Parastais osis (Fraxinus excelsior L.) Apmekl. datums: 04.09.1995 Info avots: Nacionālā botāniskā dārza dendrofloras laboratorija,	Odzienas parks, 100m E no pils, ceļa malā	Vietalvas pagasts

ID numurs	Nosaukums		Cita informācija		Pagasts
			apkārtmērs: 3.71, augstums: 18, stumbru sk.: 1, veselības stāvoklis: Nav zināms, statuss: Dzīvs.		
1774	Quercus robur L.	Parastais ozols	Parastais ozols (Quercus robur L.) Apmekl. datums: 05.08.1994 Info avots: Nacionālā botāniskā dārza dendrofloras laboratorija, apkārtmērs: 4.43, augstums: 25, stumbru sk.: 1, veselības stāvoklis: Nav zināms, statuss: Dzīvs.	Jaunāmuiža, Bišudravas, E no mājām 200 m, otrā gravas malā	Vietalvas pagasts
1775	Quercus robur L.	Parastais ozols	Parastais ozols (Quercus robur L.) atrodas: Aizkraukles novads, Vietalvas pagasts,. Apmekl. datums: 05.08.1994 Info avots: Nacionālā botāniskā dārza dendrofloras laboratorija, apkārtmērs: 5.45, augstums: 29, veselības stāvoklis: Nav zināms, statuss: Dzīvs.	Jaunāmuiža, Klētnieki, 300m W no mājām J	Vietalvas pagasts
1776	Quercus robur L.	Parastais ozols	Parastais ozols (Quercus robur L.) Apmekl. datums: 05.08.1994 Info avots: Nacionālā botāniskā dārza dendrofloras laboratorija, apkārtmērs: 8, augstums: 27, stumbru sk.: 1, veselības stāvoklis: Nav zināms, statuss: Dzīvs.	Jaunāmuiža, "Klētnieki"	Vietalvas pagasts
1777	Quercus robur L.	Parastais ozols	Parastais ozols (Quercus robur L.) Apmekl. datums: 05.08.1994 Info avots: Nacionālā botāniskā dārza dendrofloras laboratorija, apkārtmērs: 4.28, augstums: 23, stumbru sk.: 1, veselības stāvoklis: Nav zināms, statuss: Dzīvs.	Jaunāmuiža, "Klētnieki", 50m no mājām, krūmajā	Vietalvas pagasts

Bijušā Pļaviņu novada teritorijā esošo ĪADT stāvoklis kopumā vērtējams kā vidējs/labs, no teritorijas izmantošanas aspekta vislielākā uzmanība būtu jāpievērš tam, lai TIAN tiek noteikti normatīvajos aktos paredzētie nosacījumi un ierobežojumi (atbilstoši MK 30.04.2013. noteikumiem Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" to pašreizējā redakcijā).

Plānošanas dokuments nosaka ĪADT teritorijas.

Ja teritorijas plānojums un Attīstības programma netiktu īstenotas, tas varētu ietekmēt turpmāko ĪADT izmantošanu šādos aspektos:

- nebūtu nodrošināta iespēja iegūt informāciju par aprobežojumiem īpašumu turpmākajā izmantošanā.

5.3 Kultūrvēsturiskais mantojums

Nr.p.k.	Valsts aizsardzības Nr.	Nosaukums	Adrese
1.	105	Puduļu pilskalns	Aiviekstes pagasts, pie Puduļiem
2.	8756	Mūra tilts pār Vesetas upi	Aiviekstes pagasts, pie Vesetas upes ietekas Aiviekstes upē
3.	2	Robežakmens	Klintaines pagasts, Rīgas – Daugavpils šosejas 120.km, Lejas Silā
4.	112	Avotiņkalns - pilskalns	Klintaines pagasts, pie bij. Avotiņiem un Lūzāniem
5.	116	Oliņkalns - pilskalns	Klintaines pagasts, sala Daugavā iepretim Stukmaņiem
6.	114	Kalnapelņu senkapi	Klintaines pagasts, pie Kalnapelņiem
7.	115	Vīna kalns - pilskalns un senkapi	Klintaines pagasts, pie Vīnkalniem
8.	104	Draudavu senkapi ar krustakmeni	Aiviekstes pagasts, pie Draudavām
9.	113	Pļaviņu pilskalns (Kaķu kalns)	Klintaines pagasts, pie Kaķkalniem
10.	4	Rakstnieka J.Jaunsudrabiņa un gleznotāja A.Štrāla dzīves vieta	Pļaviņas, Kalna iela 11
11.	2607	Gostiņu skanstis - viduslaiku nocietinājums	Pļaviņas, Gostiņos pie Skanstupītes ietekas Daugavā
12.	6156	Stukmaņu muižas apbūve	Klintaines pagasts, Klintaine, Stukmaņu muiža
13.	6157	Vecā kungu māja "Sikadele"	Klintaines pagasts, Klintaine, Stukmaņu muiža
14.	6158	Ratnīca un zirgu stallis ar torni	Klintaines pagasts, Klintaine, Stukmaņu muiža
15.	6159	Klētis (divas)	Klintaines pagasts, Klintaine, Stukmaņu muiža
16.	6165	Gostiņu luterāņu baznīca	Pļaviņas, Lielā iela 34
17.	8755	Pļaviņu luterāņu baznīca	Pļaviņas, Raiņa iela 18
18.	8843	Odzienas muižas pils	Vietalvas pagasts, Vietalva

Bijušā Pļaviņu novada teritorijā atrodas astoņpadsmit valsts aizsardzībā esoši nekustamie kultūras pieminekļi.

Bijušā Pļaviņu novada kultūrvēsturiskā mantojuma stāvoklis vērtējams neviennozīmīgi, atbilstoši katra objekta apsaimniekošanas īpatnībām un atrašanās vietai, no teritorijas izmantošanas aspekta vislielākā uzmanība būtu jāpievērš šādu objektu apsaimniekošanas īpatnībām un no normatīvajiem aktiem izrietošām prasībām un ierobežojumiem.

Plānošanas dokuments paredz, ka visu nekustamo kultūras pieminekļu atrašanās vietas iezīmētas teritorijas plānojuma grafiskajā daļā un ap tiem tiek attēlota aizsargjosla atbilstoši Aizsargjoslu likumā noteiktajam.

Ja teritorijas plānojums netiktu īstenots, tas varētu ietekmēt turpmāko kultūrvēsturiskā mantojuma izmantošanu šādos aspektos:

- netiktu noteiktas valsts aizsardzībā esošo nekustamo kultūras pieminekļu teritorijas;
- netiktu attēlotas aizsargjoslas ap valsts aizsardzībā esošiem nekustamiem kultūras pieminekļiem;
- nebūtu nodrošināta iespēja sabiedrībai iegūt informāciju par aprobežojumiem īpašumu turpmākajā izmantošanā.

6. Raksturojums atbilstoši teritorijas plānojumā noteiktajiem risinājumiem

Plānošanas dokumenta risinājumos iespējams nošķirt divu veidu teritorijas izmantojumu atbilstoši 13.04.2013. MK noteikumos Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” noteiktajam, un to principiālā atšķirība ir apbūves raksturā - nosakot funkcionālās zonas, ņem vērā teritorijas iedalījumu pilsētās, ciemos un lauku teritorijās:

- savrupmāju apbūves teritorija (DzS), mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM), daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzD), jauktas centra apbūves teritorija (JC) nosakāma tikai pilsētās un ciemos,
- publiskās apbūves teritorija (P), rūpniecības apbūves teritorija (R), transporta infrastruktūras teritorija (TR), tehniskās apbūves teritorija (TA), dabas un apstādījumu teritorija (DA), mežu teritorija (M), lauksaimniecības teritorija (L), ūdeņu teritorija (Ū) var noteikt pilsētās, ciemos un lauku teritorijās

6.1 Pilsētas un ciemi

Novada nozīmes centrā - Pļaviņu pilsētā - paredzēts noteikt savrupmāju, mazstāvu un daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas, publiskās, jauktas centra apbūves, rūpnieciskās apbūves teritorijas, transporta, tehniskās infrastruktūras un dabas un apstādījumu teritorijas, mežu un ūdeņu teritorijas. Apbūves teritorijas mazstāvu un daudzstāvu dzīvojamās apbūvei, publiskai, jauktai centra apbūvei, transporta, tehniskai infrastruktūrai tiek noteiktas atbilstoši esošajam zemes gabalu izmantojumam.

Savrupmāju apbūves teritorijas paredzēts noteikt esošās apbūves robežās un līdz šim neapbūvētām teritorijām atsevišķos rajonos pilsētas ziemeļu daļā. Atbilstoši VZD kadastra datiem šīm teritorijām raksturīgs gan dabiska veģetācija, gan ruderali biotopi. Teritorijām ir labvēlīgi ģeotehniskie apstākļi, nav nepieciešama papildus inženiertehniskā labiekārtošana. Būvatļauju izsniegšanas gaitā papildus jāizvērtē iespējas sniegt pašvaldības ūdenssaimniecības pakalpojumus.

Rūpnieciskās ražošanas teritorijas paredzēts noteikt esošās apbūves robežās un līdz šim neapbūvētām teritorijām kvartālā uz dienvidiem no A6/E22 autoceļa pie Jaunmuižas ielas.

Atbilstoši VZD kadastra datiem šīm teritorijām raksturīgi ruderāli biotopi, mežs. Būvatļauju izsniegšanas gaitā papildus jāizvērtē iespējas veikt konsultācijas ar VVD par nepieciešamajām atļaujām paredzētajai darbībai.

Vietējas nozīmes centros - Stukmaņos paredzēts noteikt savrupmāju un mazstāvu dzīvojamās apbūves, jauktas centra apbūves, publiskās apbūves, rūpnieciskās apbūves, tehniskās apbūves, kā arī dabas un apstādījumu, lauksaimniecības teritorijas un Vietalvā paredzēts noteikt savrupmāju un mazstāvu dzīvojamās apbūves, jauktas centra apbūves, publiskās apbūves, rūpnieciskās apbūves, tehniskās apbūves, kā arī ūdeņu, mežu, dabas un apstādījumu, lauksaimniecības teritorijas atbilstoši pašreizējam izmantojumam.

Pirmā līmeņa centros - Odzienā, Ķūgos, Rīteros, Krievciemā, Kriškalnos, Maiļupsalā paredzēts noteikt savrupmāju un mazstāvu dzīvojamās apbūves, jauktas centra apbūves, publiskās apbūves, rūpnieciskās apbūves, tehniskās apbūves, kā arī ūdeņu, mežu, dabas un apstādījumu, lauksaimniecības teritorijas atbilstoši pašreizējam izmantojumam.

Minētajās teritorijās pieļaujami visi plānošanas dokumentā paredzētie teritorijas izmantošanas veidi. Uzsākot jaunu vai izmainot esošo darbību, jāņem vērā normatīvajos aktos noteiktās prasības un ierobežojumi.

Tiek izmainītas un samazinātas ciemu robežas, paredzot, ka blīvas apbūves teritorija, kas iepriekš tika plānota kā izmantojama apbūves vajadzībām Īvānu, Skujaiņu, Kriškalnu, Ķūgu, Rīteru, Stukmaņu, Odzienes, Vietalvas ciemos, tiek samazināta. Plānots, ka Maiļupsalai un Krievciemam, ņemot vērā šo apdzīvoto vietu apbūves struktūru un iedzīvotāju skaitu, tiek likvidēts apdzīvotās vietas statuss.

Šajās teritorijās nepastāv faktori, kā, piemēram, derīgo izrakteņu atradnes, kuras potenciāli varētu ietekmēt iedzīvotāju dzīvesvides pasliktināšanos.

6.2 Lauku teritorija

Lauku teritorijā paredzēts noteikt publiskās apbūves teritoriju, mežu, lauksaimniecības, ūdeņu teritoriju atbilstoši pašreizējam izmantojumam.

6.2.1 Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)

Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R): visā novada teritorijā zemes vienībās, kuras uz plānojuma izstrādes brīdi tiek izmantotas saistībā ar rūpniecisko apbūvi, paredzēts saglabāt šādu izmantojumu. Atsevišķām zemes vienībām, kuras uz plānojuma izstrādes brīdi tiek izmantotas lauksaimniecības, mežsaimniecības vajadzībām, paredzēts noteikt rūpniecisko apbūvi. Atbilstoši VZD kadastra datiem šīm teritorijām raksturīga lauksaimniecības zeme, mežs. Būvatļauju izsniegšanas gaitā papildus jāizvērtē nepieciešamība veikt papildus izpēti un iespējas veikt konsultācijas ar VVD par nepieciešamajām atļaujām paredzētajai darbībai.

Aiviekstes pagastā, teritorijā, kas pieguļ A6/E22 un P37 autoceļu krustojumam, atbilstoši VZD kadastra datiem raksturīga lauksaimniecības zeme, mežs. Ieteicams izstrādāt detālplānojumu. Būvatļauju izsniegšanas gaitā papildus jāizvērtē nepieciešamība veikt papildus izpēti un iespējas veikt konsultācijas ar VVD par nepieciešamajām atļaujām paredzētajai darbībai.

6.2.2 Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R1)

Klintaines pagastā rūpnieciskās apbūves teritorijas tiek plānotas atbilstoši tam, kā jau pašreiz izmanto teritoriju.

Vietalvas pagastā – Vesetas atradnes teritorijā tiek saglabāta pašreizējā izmantošana derīgo izrakteņu ieguves vajadzībām, kā arī noteikt jaunas teritorijas atbilstoši atradnes robežām. Jāveic konsultācijas ar VVD par nepieciešamajām atļaujām.

Aiviekstes pagastā rūpnieciskās apbūves teritorijas (R1) tiek noteiktas teritorijās, kur pašreiz atrodas mežs. Būvatļauju izsniegšanas gaitā papildus jāizvērtē nepieciešamība veikt papildus izpēti un iespējas veikt konsultācijas ar VVD par nepieciešamajām atļaujām paredzētajai darbībai.

6.2.3 Transporta infrastruktūras teritorijas

Transporta infrastruktūras teritorija TIN7 tiek plānota Klintaines pagastā, teritorijā, kur uz plānošanas dokumenta izstrādes brīdi atrodas lauksaimniecības zemes un meži. Vienā no zemes vienībām atrodas slēgta atkritumu izgāztuve. Turpmākajā plānošanas procesā ieteicams izstrādāt detālplānojumu. Būvatļauju izsniegšanas gaitā papildus jāizvērtē iespējas veikt konsultācijas ar VVD par nepieciešamajām atļaujām paredzētajai darbībai.

6.2.4 Citas teritorijas

Tehniskās apbūves teritorijas tiek noteiktas ap esošiem objektiem.

Dabas un apstādījumu teritorija tiek noteiktas kapsētām, aizsargājamiem kultūras pieminekļiem un citām teritorijām.

Mežu teritorija tiek noteikta visā novada teritorijā zemes vienībās, kuras uz plānojuma izstrādes brīdi tiek izmantotas kā mežs.

Lauksaimniecības teritorija tiek noteikta visā novada teritorijā zemes vienībās, kuras uz plānojuma izstrādes brīdi tiek izmantotas lauksaimniecības vajadzībām.

Ūdeņu teritorija tiek noteikta visā novada teritorijā zemes vienībās, kuras uz plānojuma izstrādes brīdi tiek izmantotas kā ūdeņi.

Minētajās teritorijās pieļaujami visi plānošanas dokumentā paredzētie teritorijas izmantošanas veidi. Uzsākot jaunu vai izmainot esošo darbību, jāņem vērā normatīvajos aktos noteiktās prasības un ierobežojumi.

7. Iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots

Teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi pēc to apstiprināšanas pašvaldībā tiek izdoti kā pašvaldības saistošie noteikumi, kas kā ārējais administratīvais akts ar tajā izvirzītiem nosacījumiem ir saistoši fizisko un juridisko personu saimnieciskajai darbībai pašvaldības teritorijā.

Ja teritorijas plānojums netiks īstenots, tad:

- netiks garantētas zemes īpašnieku tiesības izmantot un attīstīt savu īpašumu saskaņā ar teritorijas plānojuma nosacījumiem;
- netiks izvērtēts teritorijas attīstības potenciāls kopumā un noteiktas tā izmantošanai nepieciešamās prasības un ierobežojumi;
- netiks nodrošināta regulēta apbūves teritoriju attīstība;
- netiks samazinātas pašreiz noteiktās atsevišķu ciemu robežas;
- netiks sabalansēta ainavas kvalitāte ar ekonomiskās attīstības interesēm;
- netiks noteikti aprobežojumi teritorijas izmantošanai virszemes un pazemes ūdeņiem nozīmīgās teritorijās;
- netiks radīti vienlīdzīgi un labvēlīgi apstākļi uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei uzņēmējdarbībā;

- netiks veicināta kultūras mantojuma saglabāšana;
- netiks noteiktas prasības derīgo izrakteņu ieguvei un karjeru izveidošanai;
- netiks nodrošināta mežu zemju apsaimniekošana mežsaimniecības vajadzībām;
- netiks noteiktas teritorijas un aprobežojumi, kas izriet no dabas vērtību apsaimniekošanas prasībām mežu zemju izmantošanā.

Teritorijas plānojuma neīstenošanas gadījumā tiek negatīvi ietekmēta:

- apdzīvojuma struktūras ilgtspēja;
- lauksaimniecības zemju ilgtspējīga izmantošana;
- nepārdomāta ekstensīva blīvu apbūves teritoriju attīstība ciemos bez adekvāta inženiertehniskā, satiksmes infrastruktūras nodrošinājuma;
- kvalitatīva dzīves vides nodrošināšana cilvēkam un sabiedrībai kopumā.

8. Ar plānošanas dokumentu saistītas vides problēmas

Vides stāvoklis bijušajā Pļaviņu novadā ir vērtējams kā ilgtspējīgs, ko ietekmējusi līdzšinējā zemes izmantošanas un apbūves teritoriju izvietojums un struktūra, saimnieciskā darbība un iedzīvotāju blīvums un izvietojums.

Teritorijas plānojums paredz noteikt blīvas apbūves teritorijas ciemos, ārpus šīm teritorijām tiek paredzētas iespējas teritoriju izmantot ar lauksaimniecību, enerģētiku un infrastruktūru saistītu objektu apbūvei atbilstoši TIAN noteiktai apbūves intensitātei un blīvumam vienlaicīgi ar viensētu apbūvi un tūrisma un rekreācijas pakalpojumu attīstību.

Virszemes ūdensojektu teritorijās un tiem piegulošā sauszemē iespējams attīstīt ar ūdenstransporta tīkla attīstību saistītās ostas.

Paredzētas iespējas lauksaimnieciskās ražošanas objektu būvniecībai. Ir paredzētas iespējas dolomīta ieguvei un māla, smilts/grants ieguvei. Nozīmīgākie ar Plānošanas dokumentu saistītie jautājumi, kuri varētu izraisīt izmaiņas apkārtējā vidē nākotnē, ir jebkuru derīgo izrakteņu un rūpnieciskās ražošanas objektu apbūves, komercdarbības, publiskās apbūves, transporta un inženiertehniskās infrastruktūras, jaunu dzīvojamās apbūves teritoriju attīstība, tāpēc TIAN paredz nosacījumus to izstrādei jaunajās apbūves teritorijās un prasības inženiertehniskās apgādes nodrošinājumam.

Bez tam jāņem vērā apstākļi, kas veidojas pēc Maiļupes un Krievciema apdzīvoto vietu statusa likvidēšanas un atsevišķu ciemu robežu samazināšanas attiecībā uz riska faktoriem, kas izriet no iespējas lauksaimniecības zemēs un mežos iegūt derīgos izrakteņus. Tāpēc būvatļauju un/ vai citu atļauju izsniegšanas procesā īpaša uzmanība jāpievērš dzīves apstākļu stabilitātei viensētās, kas atrodas visā lauku teritorijā.

Galvenie faktori, kas ir identificējami un var ietekmēt vides stāvokli kopumā visā bijušā Pļaviņu novadā, īstenojot paredzētos plānošanas dokumenta risinājumus ir:

- ir jāparedz priekšnoteikumi derīgo izrakteņu ieguvei;
- lai realizētu Aizsargjoslu likumā noteikto aizliegumu būvēt teritorijās ar 10% applūstamības varbūtību, ir veikts izvērtējums un secināts, ka novadā atrodas teritorijas ar 10% applūšanas varbūtību, tāpēc ir nepieciešams noteikt applūstošās teritorijas;

- uzņēmējiem ir iespējas diversificēt lauku teritorijas izmantošanu un attīstīt to lauksaimnieciskās ražošanas, tūrisma pakalpojumu, rekreācijas vajadzībām;
- investīciju piesaiste pašvaldības projektu īstenošanai;
- uzlabojumi inženiertehniskajā un transporta infrastruktūrā;
- uzlabojumi uzņēmējdarbības attīstības atbalstam;
- vides jomas problēmu risināšana;
- kultūras, izglītības un sociālo jomu ilgtspējas nodrošināšana;
- lai nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību, vēlams noteikt ciemu robežas atbilstoši novada TP risinājumiem.

Problēmas, kuras nevar atrisināt teritorijas plānojums, ir šādas:

- investīciju un projektu prioritāšu noteikšana īpašumos, kas nepieder pašvaldībai;
- infrastruktūras objektu finansējuma kārtība;
- investīciju piesaiste iespējamo apbūves teritoriju attīstībai;
- nekustamā īpašuma tirgus attīstība;
- tūrisma un rekreācijas objektu un infrastruktūras izmantošanas politika;
- Lauksaimniecības zemju apsaimniekošanas veids un bioloģiskās lauksaimniecības attīstība;
- Meža zemju apsaimniekošanas veids un meža resursu izmantošanas politika;
- nav iespējams pilnībā nodrošināt esošo viensētu un lauku saimniecību sadzīves un saimniecisko notekūdeņu attīrīšanu;
- pieprasījums pēc ūdenssaimniecības pakalpojumiem;
- iedzīvotāju skaita dinamika.

Vides pārskata izstrādes laikā netika identificētas iespējamās problēmas, kas var izraisīt izmaiņas apkārtējā vidē, realizējot plānošanas dokumentu, pie nosacījuma, ja tiek ņemtas vērā normatīvajos aktos noteiktās prasības, ierobežojumi, apgrūtinājumi un saņemtas visas nepieciešamās atļaujas.

9. Starptautiskie un nacionālie vides aizsardzības mērķi, Teritorijas plānojuma atbilstība starptautiskajiem vides aizsardzības mērķiem

Latvija ir ratificējusi virkni starptautisku konvenciju, tādējādi apņēmoties dot savu ieguldījumu šajos dokumentos nosprausto mērķu īstenošanai.

Ilgspējīgas attīstības jēdziens definēts Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Pasaules Vides un attīstības komisijas ziņojumā "Mūsu kopējā nākotne" (1987.). Ilgtspējīga attīstība tiek skaidrota kā „attīstība, kas nodrošina šodienas vajadzību apmierināšanu, neradot draudus nākamo paaudžu vajadzību apmierināšanai”. Ilgtspējīgu attīstību raksturo trīs savstarpēji saistītas dimensijas: vides, ekonomiskā, sociālā. Tas nozīmē, ka stingras vides aizsardzības prasības un augsti ekonomiskie rādītāji nav pretrunā, ka ekonomiskā augšupeja nedrīkst degradēt vidi un vienlaikus tiek nodrošināta augsta dzīves kvalitāte.

Galvenie starptautiskie vides aizsardzības mērķi un principi ir noteikti ANO Riodežaneiro deklarācijā „Par vidi un attīstību” (1992.), citos starptautiskos līgumos un nacionālajā likumdošanā

- „Vides aizsardzības likumā” (2006.). Eiropas Savienības Ilgtspējīgas attīstības stratēģija ir viens no būtiskākajiem ES stratēģiskajiem plānošanas dokumentiem, kas nosaka ES virzību uz ilgtspējīgu attīstību.

1992. gadā ANO konferencē par vidi un attīstību tika parakstīti pieci svarīgi dokumenti, kuri radīja pamatu turpmākam darbam globālo vides problēmu novēršanā:

- Riodežaneiro Deklarācija par Vidi un Attīstību;
- Visa veida mežu apsaimniekošana, aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības principi;
- Konvencija par klimatiskām izmaiņām;
- Konvencija par bioloģisko daudzveidību;
- Rīcības plāns „Agenda 21”.

Teritorijas plānojuma risinājumi ir izstrādāti tā, lai nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību.

Teritorijas plānojumam ir saistošas vairākas starpvalstu konvencijas. Zemāk minēti svarīgākie dokumenti, kas nosaka starptautiskos vides aizsardzības mērķus, kuri ir noteikti starpvalstu konvencijās.

Konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību - Bernes konvencija (1979). Tās mērķis ir aizsargāt savvaļas floru un faunu un to dabiskās dzīvotnes, it īpaši tās sugas un dzīvotnes, kuru aizsardzībai nepieciešama vairāku valstu sadarbība. Akcentēta apdraudēto un izzūdošo sugu aizsardzība. Šī konvencija ar aktuāla saistībā ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzību un apsaimniekošanu.

Plānošanas dokumentā ir ņemtas vērā teritorijas, kuras ir nozīmīgas bioloģiskās daudzveidības aspektā, un kā tādas tās ir noteiktas teritorijas plānojuma risinājumos.

Ramsāres konvencija „Par starptautiskas nozīmes mitrājiem, īpaši kā ūdensputnu dzīves vidi”, stājās spēkā 1975.gada 21.decembrī. Ramsāres konvencija ir starptautisks līgums par nozīmīgu mitrāju saglabāšanu un ilgtspējīgu lietošanu. Konvencijas dalībvalstis apņemas novērst to samazināšanos tagad un nākotnē, atzīt mitrāju fundamentālo ekoloģisko nozīmi un to ekonomisko, kulturālo, zinātnisko un rekreatīvo vērtību. Saskaņā ar starptautiskās putnu aizsardzības organizācijas „Birdlife International” un „Wetlands International” programmas „Putniem nozīmīgās vietas Eiropā” noteiktajiem kritērijiem, Latvijā izdalītas 38 putniem īpaši nozīmīgās vietas.

Plānošanas dokuments ņem vērā nacionālajā likumdošanā noteiktās prasības putniem īpaši nozīmīgu vietu, t.sk. mikroliegumos mežu zemēs un ĪADT izmantošanai.

Konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību, UNESCO konvencija. Konvencija nosaka, ka katrai tās dalībvalstij ir pienākums nodrošināt tās teritorijā esošā kultūras un dabas mantojuma identifikāciju, aizsardzību, konservāciju, popularizāciju un nodošanu nākošajām paaudzēm. Tādēļ tām jādara viss, kas ir to spēkos, gan maksimāli izmantojot esošos resursus, gan arī nepieciešamības gadījumā izmantojot starptautisko, tajā skaitā jebkuru tai pieejamo finansiālo, māksliniecisko, zinātnisko un tehnisko palīdzību un sadarbību. Lai nodrošinātu pēc iespējas efektīvāku kultūras un dabas mantojuma, kas atrodas to teritorijā, aizsardzību, konservāciju un popularizāciju, šīs Konvencijas dalībvalstīm iespēju robežās un atbilstoši katras valsts apstākļiem jāveicina:

- īstenot atbilstošu politiku, kuras mērķis būtu piešķirt kultūras un dabas mantojumam zināmas funkcijas sabiedrības dzīvē, kā arī iekļaut šī mantojuma aizsardzību aptverošas plānošanas programmās;

- nodibināt, ja tādu vēl nav, savā teritorijā vienu vai vairākus kultūras un dabas mantojuma aizsardzības, konservācijas un popularizācijas dienestus, kam būtu atbilstošs personāls un līdzekļi, kas ļautu izpildīt tiem uzliktos pienākumus;
- attīstīt zinātnes un tehnikas studijas un pētījumus un pilnveidot darba metodes, kas ļauj valstij novērst briesmas, kas draud tās kultūras un dabas mantojumam;
- veikt atbilstošus juridiskus, zinātniskus, tehniskus, administratīvus un finanšu pasākumus, lai atklātu, aizsargātu, konservētu, popularizētu un atjaunotu šo mantojumu;
- atbalstīt tādu nacionālu vai reģionālu centru izveidošanu vai attīstību, kas sagatavo speciālistus kultūras un dabas mantojuma aizsardzībai, konservācijai vai popularizācijai, kā arī lai veicinātu zinātniskos pētījumus šajā jomā.

Plānošanas dokumentā, atbilstoši teritorijas plānojuma kompetencei, ir ņemtas vērā novada teritorijā esošās nekustamo kultūras pieminekļu teritorijas, noteikts to statuss un paredzēti nosacījumi to izmantošanā.

10. Nacionālie vides aizsardzības mērķi

Latvijas vides politikas dokumenti ir cieši saistīti ar starptautiskajām konvencijām, kā arī ES direktīvās noteiktajām prasībām vides un dabas aizsardzības jomā.

Valsts vides politikas mērķi ir definēti **Vides politikas pamatnostādnes 2014. - 2020. gadam**. Vides politikas virsmērķis ir nodrošināt iedzīvotājiem iespēju dzīvot tīrā un sakārtotā vidē, īstenojot uz ilgtspējīgu attīstību veiktas darbības, saglabājot vides kvalitāti un bioloģisko daudzveidību, nodrošinot dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanā un informētību par vides stāvokli. Ievērojot to, ka vides un dabas jautājumi aptver plašu jomu daudzveidību, Vides politikas pamatnostādnes veidotas no ieskata horizontālajos jautājumos un šādās tematiskajās sadaļās: augsne un zemes dzīles, otrreizējās izejvielas, dabas aizsardzība, gaisa aizsardzība, klimata pārmaiņas, ūdens resursi un Baltijas jūra, vides piesārņojums un riski, vides veselība, vides monitorings.

Vides politikas pamatnostādnes tematiskajās sadaļās ir izvirzīti sekojoši mērķi:

- **Vides politika-** Nodrošināt labu vides pārvaldību visos līmeņos, kā arī labu vides komunikāciju, kas balstīta uz iespējami pilnīgu un izsvērtu vides informāciju; veicināt sabiedrības plašu iesaistīšanos vides jautājumu risināšanā.
- **Augsne un zemes dzīles, otrreizējās izejvielas:** 1) nodrošināt augsnes ilgtspējīgu izmantošanu un aizsardzību; 2) nodrošināt sabiedrību ar mūsdienīgu, aktuālu informāciju par zemes dzīļu resursiem un mūsdienu ģeoloģiskajiem procesiem, kas tiek ņemta vērā attīstības plānošanā; 3) novērst atkritumu rašanos un nodrošināt apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanu, nodrošināt atkritumu kā resursu racionālu izmantošanu, kā arī atkritumu apglabāšanu cilvēku veselībai un videi drošā veidā.
- **Dabas aizsardzība:** Nodrošināt ekosistēmu kvalitāti, dabas aizsardzības un sociāli - ekonomisko interešu līdzsvarotību, sekmēt Latvijas kā „zaļas” valsts tēla veidošanos.
- **Gaisa aizsardzība:** Līdz 2020.gadam samazināt gaisa piesārņojuma ietekmi uz iedzīvotājiem un ekosistēmām līdz līmenim, kas nerada draudus veselībai un neizraisa ekosistēmu degradāciju. Prasību minimums šā mērķa sasniegšanai ir spēkā esošo gaisa kvalitātes normatīvu izpilde un faktiskā emisiju apjoma samazināšana zem emisijas griestu līmeņa.

- **Klimata pārmaiņas:** 1) nodrošināt Latvijas ieguldījumu globālo klimata pārmaiņu samazināšanā, ņemot vērā Latvijas vides, sociālās un ekonomiskās intereses; 2) veicināt Latvijas gatavību pielāgoties klimata pārmaiņām un to izraisītajai ietekmei.
- **Ūdens resursi un Baltijas jūra:** Nodrošināt labu ūdeņu stāvokli un to ilgtspējīgu izmantošanu
- **Vides piesārņojums un riski:** Nodrošināt dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu un aizsardzību, veicinot vides risku mazināšanu un pārvaldību.
- **Vides veselība:** Samazināt nelabvēlīgo vides faktoru ietekmi uz cilvēku veselību un labklājību, t.sk. novēršot pēc iespējas psihosomatisko ietekmi, ko rada vides veselības informācijas trūkums vai neadekvāta tās komunicēšana sabiedrībai.
- **Vides monitorings:** Nodrošināt savlaicīgu un visaptverošo vides un klimata pārmaiņu datu un informācijas apkopošanu un vispusīgu analīzi, lai noteiktu politikas mērķus un atbilstošus pasākumus vides stāvokļa uzlabošanai un savlaicīgai reaģēšanai uz klimata pārmaiņām, kā arī novērtētu līdzšinējo pasākumu un ieguldītā finansējuma lietderību un efektivitāti.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam jeb Latvija 2030 mērķis ir pārdomāti lietot nacionālo bagātību, lai nākamajām paaudzēm to nodotu nenoplicinātu un pavairotu. Dabas resursi, vieta, cilvēki un zināšanas tiek uzsvērti kā nozīmīgs kapitāls attīstībai. Viena no prioritātēm ir „Daba kā nākotnes kapitāls”, kuras galvenais attīstības virziens un ilgtermiņa mērķis ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, inovatīva ekosistēmu un pakalpojumu un atjaunojamo energoresursu izmantošana.

Lai nodrošinātu Latvija 2030 noteikto attīstības prioritāšu un rīcības virzienu īstenošanu vidējā termiņā, izstrādāts **Nacionālai attīstības plāns 2014.-2020.gadam**, kurā definētas nozaru politikas un teritoriju attīstības prioritāšu un rīcības virzienu kopums un to finansēšanas avoti.

Bioloģiskās daudzveidības nacionālā programma (2000) nosaka šādus stratēģiskos mērķus:

- saglabāt un atjaunot ekosistēmu un to dabiskās struktūras daudzveidību;
- saglabāt un veicināt vietējo savvaļas sugu daudzveidību; saglabāt savvaļas sugu, kā arī kultūraugu un mājdzīvnieku šķirņu ģenētisko daudzveidību;
- veicināt tradicionālās ainavas struktūras saglabāšanu;
- nodrošināt dzīvās dabas resursu līdzsvarotu un ilgtspējīgu izmantošanu.

Plānošanas dokumentos izvirzītie stratēģiskie mērķi, prioritātes un pasākumi nav pretrunā ar Bioloģiskās daudzveidības nacionālās programmas pamatnostādnēm un ir vērsti uz tajās definēto mērķu sasniegšanu.

Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013.-2020.gadam mērķi ir novērst atkritumu rašanos, palielinoties ekonomiskajai izaugsmei, nodrošināt atkritumu kā resursu racionālu izmantošanu, nodrošināt, ka radītie atkritumi nav bīstami vai arī tie rada nelielu risku videi un cilvēku veselībai, kā arī nodrošināt apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanu un atkritumu apglabāšanu cilvēku veselībai un videi drošā veidā.

Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013.-2020.gadam mērķi ir šādi:

- **novērst** atkritumu rašanos, palielinoties ekonomiskajai izaugsmei, un **nodrošināt** kopējā radīto atkritumu daudzuma ievērojamu samazināšanu, izmantojot maksimāli visas labākās pieejamās atkritumu rašanās novēršanas iespējas un labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, palielinot resursu izmantošanas efektivitāti un veicinot ilgtspējīgākas patērētāju uzvedības modeļa attīstību;

- **nodrošināt** atkritumu kā resursu racionālu izmantošanu;
- **nodrošināt**, ka radītie atkritumi nav bīstami vai arī tie rada nelielu risku videi un cilvēku veselībai, atkritumi pēc iespējas tiek atgriezti atpakaļ ekonomiskajā apritē, it īpaši izmantojot pārstrādi, vai arī tiek atgriezti vidē noderīgā (piemēram, komposts), un, ka atkritumi tiek pārstrādāti pēc iespējas tuvāk to rašanās vietām;
- **nodrošināt** apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanu un atkritumu apglabāšanu cilvēku veselībai un videi drošā veidā;

Vērtējot ūdensobjektu kvalitāti un mērķus ūdens kvalitātes sasniegšanai, Vides pārskatā ir ņemts vērā **Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2016.-2021.gadam**. Apsaimniekošanas pamatmērķi, atbilstoši Ūdeņu struktūrdirektīvai, tiek noteikti, lai sasniegtu visu virszemes un pazemes ūdensobjektu labu stāvokli. Virszemes (upju, ezeru, piekrastes un pārejas) ūdensobjektiem tas nozīmē labas ekoloģiskās kvalitātes un labas ķīmiskās kvalitātes sasniegšanu. Stipri pārveidotajiem ūdensobjektiem jāasniedz labs ekoloģiskais potenciāls, kas nozīmē, ka pārveidotā ūdensobjekta īpašības minimāli atšķiras no atbilstošā dabisko ūdeņu tipa īpašībām, un laba ķīmiskā kvalitāte. Savukārt pazemes ūdensobjektiem labu kvalitāti veido labs kvantitatīvais stāvoklis un laba ķīmiskā kvalitāte. Ja ūdensobjekta kvalitāte jau ir atzīta par labu vai augstu, tad, atbilstoši Ūdeņu direktīvas prasībām, kvalitātes mērķis ir nepieļaut esošās ūdensobjekta kvalitātes pasliktināšanos nākotnē.

Plūdu riska pārvaldības virsmērķis Daugavas apgabalā ir samazināt ar plūdiem saistītu nelabvēlīgu ietekmi uz cilvēku veselību, vidi, kultūras mantojumu un saimniecisko darbību, tai skaitā, mazināt virszemes ūdeņu iespējamu piesārņojumu un krasta erozijas procesus jūras, upju, ezeru un HES uzpludinājumu krastos. Ir izvirzīti plūdu riska pārvaldības specifiski mērķi Daugavas apgabalā, tai skaitā uz Pļaviņām, kas ir Nacionālās nozīmes plūdu riska teritorija: Samazināt jūras krastu erozijas un upju plūdu izraisīto apdraudējumu blīvi apdzīvotām vietām, mazinot risku iespējami lielākam iedzīvotāju skaitam un publiskās infrastruktūras objektiem.

11. Teritorijas plānojuma īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums

Analizējot Plānošanas dokumentu, iespējams identificēt tā risinājumu ietekmē radītās tiešās un netiešās ietekmes uz vides kvalitāti.

11.1 Atbilstība normatīvo aktu prasībām

Ietekmes uz vidi novērtēšanas procesā tika pieņemts, ka visu Teritorijas plānojumā ietvertu nosacījumu realizācija pilnībā atbilst normatīvajām prasībām un tiks saņemtas normatīvajos aktos noteiktās nepieciešamās atļaujas.

Tiek pieņemts, ka:

- projektiem, kam piemērojams „Likums par ietekmes uz vidi novērtējumu” tiks veikts ietekmes uz vidi novērtējums pirms atļauju saņemšanas;
- atbilstoši „Likumā par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteiktajam, pirms paredzētās darbības uzsākšanas tiks veikts paredzētās darbības ietekmes sākotnējais izvērtējums;
- jaunās apbūves teritorijām tiek izstrādāti detālplānojumi;
- apdzīvotās vietās tiek noteiktas teritorijas inženiertehniskās infrastruktūras objektu izbūvei un transporta infrastruktūras (ielu) attīstībai;
- būvniecība netiek veikta teritorijā ar 10% applūstamības varbūtību;
- jaunas apbūves teritorijām tiek noteikti inženiertehniskās apgādes risinājumi;
- īpaši aizsargājamās dabas teritorijas tiek apsaimniekotas atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam;
- dabas pieminekļu, kultūrvēsturisko pieminekļu, mikroliegumu teritorijas, to buferzonas un aizsardzības zonas tiek izmantotas atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam;
- autoceļu infrastruktūras darbību rezultātā netiks pārsniegtas noteiktās pieļaujamās trokšņa robežvērtības (13.07.2004. MK noteikumi Nr.597 „Vides trokšņa novērtēšanas kārtība”);
- tiek ievēroti aizsargjoslās noteiktie aprobežojumi.

11.2 Tiešo ietekmju vispārīgs raksturojums

11.2.1 Apbūve

Paredzamās ietekmes dažādu veidu un tipu dzīvojamo ēku būvniecības procesā ir zemes darbi, ēku būvdarbi, inženiertīklu un ceļu izbūve. Eksploatācijas procesā dzīvojamās ēkās tiek patērēts ūdens, energoresursi un radīti sadzīves atkritumi, sadzīves notekūdeņi, emisijas no kurināmā patēriņa. Tiek pārveidota dabiskā zemsega, izveidoti segti laukumi un ceļi, izmainīta dabiskā ainava. Tiešās ietekmes nozīmība uz bioloģisko daudzveidību un dabas aizsardzību, sabiedrības veselību, ūdens resursiem, augsni un gruntsūdeņiem, kultūrvēsturisko mantojumu un ainavu prognozējama kā nebūtiska.

Paredzamās ietekmes dažāda veida sabiedrisko, darījumu, atpūtas, tūrisma un rekreācijas ēku un būvju būvniecības procesā ir zemes darbi, ēku būvdarbi, inženiertīklu un ceļu izbūve. Eksploatācijas procesā ēkās tiek patērēts ūdens, energoresursi un radīti sadzīves atkritumi, sadzīves notekūdeņi, emisijas no kurināmā patēriņa. Tiek pārveidota dabiskā zemsega, izveidoti

segti laukumi un ceļi. Tiešās ietekmes nozīmība uz bioloģisko daudzveidību un dabas aizsardzību, sabiedrības veselību, ūdens resursiem, augsni un gruntsūdeņiem, kultūrvēsturisko mantojumu un ainavu prognozējama kā nebūtiska.

Paredzamās ietekmes ražošanas, noliktavu un lauksaimnieciskās ražošanas ēku būvniecības procesā ir zemes darbi, ēku būvdarbi, inženiertīklu un ceļu izbūve. Eksploatācijas procesā ražošanas ēkās tiek patērēts ūdens sadzīves un ražošanas vajadzībām, energoresursi, radīti atkritumi, t.sk. iespējami arī ražošanas atkritumi un bīstamie atkritumi, notekūdeņi, t.sk. iespējami arī ražošanas notekūdeņi, emisijas no kurināmā patēriņa. Var tikt radīts troksnis, smakas. Tiek pārveidota zemsega, izveidoti segti laukumi, ceļi. Ietekmes nozīmība uz bioloģisko daudzveidību un dabas aizsardzību, kultūrvēsturisko mantojumu prognozējama kā nebūtiska. Ietekmes nozīme uz sabiedrības veselību, ūdens resursiem ir izvērtējama atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Satiksmes infrastruktūras un inženiertīklu izbūvei tiek veikti zemes darbi. Eksploatācijas procesā var tikt radīts troksnis, diennakts tumšajā laikā izmantots mākslīgais apgaismojums. Tiek pārveidota zemsega. Tiek ietekmēta ainava un augsne. Ietekmes nozīmība uz sabiedrības veselību, ūdens resursiem, gruntsūdeņiem, kultūrvēsturisko mantojumu prognozējama kā nebūtiska. Ietekmes nozīme uz bioloģisko daudzveidību ir izvērtējama atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

11.2.2 Derīgo izrakteņu ieguve

Derīgo izrakteņu ieguves¹⁵ vajadzībām tiek veikti zemes darbi, ēku būvdarbi, ceļu, inženiertīklu izbūve. Eksploatācijas procesā tiek patērēti energoresursi, radīti ražošanas atkritumi, iespējami tiek radīti arī bīstamie atkritumi, patērēts un novadīts ražošanai nepieciešamais ūdens. Tiek radīts troksnis. Tiek būtiski pārveidota zemsega, zemes virsa. Tiek ietekmēta ainava, augsne un pazemes ūdeņi. Ietekmes nozīmība uz kultūrvēsturisko mantojumu ir papildus jāizvērtē. Ievērojot smilts - grants un māla iegulu teritorijas kopplatību, tiešā ietekme uz ainavu atsevišķās novada vietās prognozējama kā būtiska.

Ievērojot plānoto dolomīta ieguves laukumu izvietojumu, tiešā ietekme uz ainavu prognozējama kā būtiska. Ievērojot to, ka dolomīta iegulas ir tieši saistītas ar pazemes ūdens slāņiem, pie noteiktiem izstrādes apstākļiem, ko nosaka karjerā izstrādātā derīga izrakteņa iegulu dziļums, to apjoms, karjera dziļums, ir iespējama būtiska ietekme uz tuvākajā apkārtnē esošo aku ūdensgūtnēm, veidojoties depresijas piltuvei. Lai noteiktu ietekmes būtiskumu, nepieciešams veikt papildus izpēti. Dolomīta ieguves laikā tiek atsūknēti un pēc tam virszemes ūdenstecēs novadīti gruntsūdeņi, tāpēc tā ieguve iespējami būtiski var ietekmēt virszemes ūdensobjektus, pazemes ūdens resursu patēriņu un kvalitāti, līdz ar to ietekmējot arī piegulošajās teritorijās esošo ēku ūdensapgādi. Lai izvērtētu ietekmes būtiskumu uz kultūrvēsturisko mantojumu, virszemes ūdensobjektu stāvokli, bioloģisko daudzveidību un dabas aizsardzību, paredzētās darbības un tai piegulošā teritorijā nepieciešams veikt detalizētu novērtējumu un noteikt pasākumus ietekmes mazināšanai. Ir iespējama būtiska ietekme uz piegulošajā teritorijā (aptuveni līdz 0,3 - 0,5 km rādiusā) dzīvojošo dzīves apstākļiem. Tiek radīti ražošanas un tehnoloģisko procesu atkritumi un ražošanas notekūdeņi.

11.2.3 Mežsaimnieciskā un lauksaimnieciskā izmantošana

Mežsaimnieciskā izmantošana rada galvenokārt troksni, tiek pārveidota zemsega. Mežsaimnieciskās darbības laikā izmantotie resursi atjaunojas. Tiek ietekmēta ainava. Ietekmes nozīmība uz sabiedrības veselību, ūdens resursiem, augsni un gruntsūdeņiem, kultūrvēsturisko

¹⁵ 'Basics in Minerals Processing. Project handbook', Metso Minerals, 2008

mantojumu ir nebūtiska. Ietekmes nozīmība uz bioloģisko daudzveidību un dabas aizsardzību atsevišķos gadījumos var būt būtiska un tā izvērtējama, veicot detalizētu pētījumu.

Lauksaimnieciskās darbības intensifikācija rada ietekmi uz augsni un ūdens resursiem, kas ir nebūtiska.

Paredzamās ietekmes dažādu veidu un tipu lauksaimnieciskās ražošanas būvju būvniecības procesā ir zemes darbi, ēku būvdarbi, inženiertīklu un ceļu izbūve. Eksploatācijas procesā ēkās tiek patērēts ūdens, energoresursi un radīti ražošanas un sadzīves atkritumi, notekūdeņi, emisijas no kurināmā patēriņa. Tiek pārveidota dabiskā zemsega, izveidoti segti laukumi un ceļi, izmainīta dabiskā ainava. Tiešās ietekmes nozīmība uz bioloģisko daudzveidību, kultūrvēsturisko mantojumu, ainavu un dabas aizsardzību vērtējama kā nebūtiska. Tiešās ietekmes nozīmība uz sabiedrības veselību, ūdens resursiem, augsni un gruntsūdeņiem prognozējama kā būtiska, atsevišķos gadījumos tā var būt būtiska un tāpēc izvērtējama ietekmes uz vidi novērtējuma procedūrā.

Lauksaimniecības intensifikācija mikroliegumos, dabas pieminekļu teritorijās vai to tuvumā teritorijas plānojumā nav paredzēta un tiešu ietekmi neatstās.

Virszemes ūdensobjektu izmantošana aktīvajai atpūtai īpaši aizsargājamās dabas teritorijās teritorijas plānojumā nav paredzēta un tiešu ietekmi neatstās.

11.3 Netiešās ietekmes

Plānošanas dokumenta risinājumi paredz samazināt iepriekš noteiktās blīvas apbūves – ciemu - teritorijas. Līdz ar to izmaiņas blīvas apbūves teritoriju izvietojumā vērtējamas kā nozīmīgas.

Teritorijas plānojuma īstenošanas laikā prognozējams, ka satiksmes intensitāte pieaugs, ja tiks uzsākta derīgo izrakteņu ieguve.

11.4 Īslaicīgas, vidēji ilgās un ilglaicīgas ietekmes

Plānošanas dokumentos paredzētās darbības var sagrupēt, ņemot vērā to radīto ietekmju īslaicīgumu vai ilglaicīgumu - īslaicīgās, vidēji ilgās un ilglaicīgās ietekmēs.

Plānošanas dokumentu īstenošana radīs īslaicīgas ietekmes saistībā ar dažādu būvdarbu veikšanu, kas izraisīs relatīvi īslaicīgu traucējumu vidē, un pēc to pabeigšanas neradīsies būtiski traucējumi, ja vien darbības veiktas atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Galvenās ietekmes ir ar būvniecību saistītās izmaiņas - troksnis, putekļu emisijas, lokāla atkritumu koncentrēšanās.

Vidēji ilgās ietekmes ir saistītas ar daļēji atjaunojamo resursu izmantošanu saimnieciskajā darbībā. Pietiekami būtisku, vidēji ilgu ietekmi uz vidi atstāj mežu izciršana, kā rezultātā tiek izmainītas dzīvotnes un iznīcināti biotopi, tomēr, ievērojot to, ka teritorijas plānojums tikai nosaka teritorijas, kuras izmantojamas mežsaimnieciskai darbībai, šādas izcelsmes ietekmes nav prognozējamas kā būtiskas.

Teritorijas plānojuma realizācijā konsekventi jāievēro normatīvo aktu izvirzītie nosacījumi, pretējā gadījumā īslaicīgās un vidēji ilgās ietekmes var pārvērsties ilglaicīgajās ietekmēs. Tieši ilglaicīgās ietekmes var atstāt būtiskāko ietekmi uz cilvēku veselību, kultūrvēsturisko mantojumu, ainavu, saimnieciskās darbības iespējamību teritorijā.

Ilglaicīgās ietekmes:

- zemes transformācija citos zemes izmantošanas veidos;

- visa veida būvniecība (ēkas, būves, transporta infrastruktūra, inženierkomunikācijas);
- apbūves teritoriju paplašināšana;
- derīgo izrakteņu ieguve un pārstrāde.

Plānošanas īstenošana radīs ilglaicīgas ietekmes, kuras var atstāt ietekmes lokālā areālā, galvenokārt derīgo izrakteņu ieguves teritorijās un blīvas apbūves teritorijās.

Neskatoties uz to, ka lauku zemēs iespējama ļoti dažāda teritorijas izmantošana un apbūve, TIAN nosacījumi paredz pietiekami skaidrus nosacījumus, kas līdzsvaro arī prognozējamo ietekmju ilglaicīgumu. Apbūve apdzīvotās vietās pakāpeniski un to īstenošanu uzraudzīs pašvaldība un citas institūcijas, prognozējams, ka ilglaicīgās ietekmes nebūs negatīvi būtiskas. Kā ilglaicīga, būtiska ir prognozējama ietekme no derīgo izrakteņu (māls, smilts, grants, dolomīts) ieguves atklātos karjeros teritorijās. To īstenošanas laikā nepieciešams veikt papildus detālas izpēti un ietekmju izvērtējumu. Pašvaldībai un citām institūcijām jānodrošina, lai tiktu pilnībā ievērotas likumdošanā noteiktās prasības.

11.5 Pozitīvās un negatīvās ietekmes

Plānošanas dokumenta īstenošanas ietekmē radītās pozitīvās ietekmes uz vidi ir saistītas ar uzņēmējdarbības attīstību un nodarbinātības pieaugumu, iedzīvotāju dzīves kvalitātes paaugstināšanu un teritorijas sasniedzamības, nepieciešamo pakalpojumu pieejamības nodrošināšanu, zemes izmantošanas un vides aizsardzības jautājumu tiesiskuma un vides kvalitātes mērķu sasniegšanas nodrošināšanu. Tās atstās neitrālu līdz vidēji būtisku ietekmi uz vidi.

Teritorijas plānojums sniegs priekšstatu par teritorijas turpmākās attīstības iespējām.

Izvērtētās teritorijas plānojuma realizācijas laikā radītās negatīvās ietekmes uz vidi saistītas galvenokārt ar derīgo izrakteņu iegūvi par 25 ha lielākās teritorijās un to ietekme var svārstīties - no neitrālas vai vidēji būtiskas līdz būtiski negatīvai. Detalizētu vērtējumu katrā konkrētā gadījumā var nodrošināt tikai veicot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru - izstrādājot Vides pārskatu ar norādēm un limitējošām prasībām derīgo izrakteņu ieguvei atkarībā no ieguves apjoma, kopplatības un citiem blakusapstākļiem, un kura prasības ir saistošas turpmākajā lēmumu pieņemšanas procedūrā.

11.6 Teritorijas plānojuma īstenošanas un citu darbību savstarpējās un kopīgās ietekmes

Kopīgās (summārās) ietekmes uz vidi teritorijas plānošanas laikā rodas, realizējot plānošanas dokumentā paredzēto teritorijas izmantošanu visā tās darbības laikā. Ar Plānošanas dokumenta īstenošanu saistāmās darbības jomas - kā uzņēmējdarbības un nodarbinātības attīstība, citu tautsaimniecības nozaru attīstība, pašvaldības pakalpojumu pieejamība un iedzīvotāju dzīves kvalitāte, ir lokāla rakstura un tās savstarpēji ietekmējas. Plānošanas dokumentu īstenošana iespējama tikai mijiedarbojoties ar citām tautsaimniecības nozarēm, un kopīgās ietekmes var tikt gan pastiprinātas, gan vājinātas.

Tā kā Plānošanas dokumenta risinājumos tiek ievērotas:

- normatīvo aktu prasības par teritorijas plānojumā iekļaujamo informāciju;
- galvenie normatīvie akti attiecībā uz vides aizsardzību teritorijas plānošanas aspektā;
- investīciju piesaiste dažādu vides jomas projektu īstenošanai;

- infrastruktūras uzlabojumi un atjaunošana;
- ņemtas vērā institūciju izvirzītās prasības un nosacījumi;
- izvērtēta esošā situācija un izvirzīti nosacījumi plānotajai (atļautajai) darbībai;
- noteikti nosacījumi teritorijas izmantošanai un apbūvei;
- iesaistīti iedzīvotāji, uzņēmēji, valsts un pašvaldību institūciju pārstāvji;
- paredzēti preventīvie pasākumi iespējamo ietekmju novēršanai,

kā arī tiks ņemtas vērā institūciju sniegtās norādes par nepieciešamajiem precizējumiem, var uzskatīt, ka teritorijas plānojuma īstenošanas summārā ietekme uz vidi būs neitrāla.

11.6.1 Tiešās ietekmes

Nav prognozējams, ka kopējais iedzīvotāju skaits būtiski palielināsies, tāpēc kopējā attīstības perspektīvā, lai veicinātu ilgtspējīgu novada attīstību, jāveicina vides infrastruktūras pieejamība esošajās apdzīvotajās vietās.

Ietekme no derīgo izrakteņu ieguves prognozējama, ja tiks uzsākta derīgo izrakteņu ieguve lauku zemēs, mežu teritorijās un derīgo izrakteņu ieguves teritorijās - tiks izmainīti atsevišķi vides raksturlielumi, tiks pārveidota ainava.

11.6.2 Netiešās ietekmes

Esošo apdzīvoto vietu attīstība minimāli ietekmēs dabiskās un ekoloģiski jūtīgās teritorijas, tai skaitā tās teritorijas, kuras intereses dabas aizsardzībā ir noteiktas ar normatīvajiem aktiem.

Lauku zemju - teritoriju ārpus ciemiem - un novada attīstības dažādošana veicinās nodarbinātību un ainavas ilgtspēju.

11.6.3 Īslaicīgās vidēji ilgās un ilglaicīgās ietekmes

Visas ietekmes, kas radīsies jebkuru būvdarbu (jaunbūve, rekonstrukcija, renovācija) veikšanas laikā ir klasificējamas kā īslaicīgās ietekmes.

Ietekmes, kas radīsies lauku zemju un mežu teritoriju izmantošanas laikā ir klasificējamas kā vidēji ilgās ietekmes.

Kā ilglaicīgas ir klasificējamas ietekmes, kas radīsies derīgo izrakteņu ieguves procesā, apdzīvoto vietu un apdzīvojuma struktūras attīstības gaitā un pēc visa veida jaunbūvju - dzīvojamo, ražošanas, publisko, darījumu u.tml. būvniecības beigām.

11.6.4 Pastāvīgās ietekmes

Jebkura veida zemes izmantošanas veidu nomaiņa radīs neatgriezeniskas izmaiņas ainavā. Prognozējams, ka kopumā bijušā Pļaviņu novadā tas attiecināms uz ne vairāk kā 5% no visas teritorijas kopplatības, pārējā daļā saglabājot dabas apvidiem raksturīgo atvērto telpu.

11.7 Risinājumi ietekmes uz vidi samazināšanai

Galvenais nosacījums ietekmes uz vidi samazināšanai ir Latvijas likumdošanā izvirzīto prasību ievērošana.

Teritorijas plānojums tiek pieņemts pašvaldības saistošo noteikumu veidā, kas atļauj regulēt un ierobežot pašvaldības teritorijā veicamās darbības. Tas ir instruments, ar kura palīdzību tiek samazinātas uzņēmējdarbības, tautsaimniecības nozaru, būvniecības radītās ietekmes uz vides kvalitāti un vides aizsardzībai būtiskām teritorijām.

Par pamatotu uzskatāma paredzētā ciemu robežu maiņa, kas paredz samazināt ciemu apbūves teritorijas.

Par pamatotu uzskatāma paredzētā lauku zemju izmantošana.

Par pamatotu uzskatāms nosacījums apbūves teritorijas neparedzēt applūstošās teritorijās.

Aizsargjoslas tiek noteiktas kā platības, kuru uzdevums ir aizsargāt dažāda veida objektus no nevēlamās ārējās iedarbības, nodrošina to ekspluatāciju un drošību, pasargā vidi un cilvēku no kāda objekta kaitīgās ietekmes.

Izvērtējot plānošanas dokumenta risinājumus, var secināt, ka tiek ievērotas normatīvajos aktos noteiktās prasības vides un dabas aizsardzībai.

Tāpēc, sagatavojot teritorijas plānojumu kā saistošos noteikumus, ir jānodrošina nosacījumi:

1. jebkuru teritoriju izmantošanā ir jāņem vērā normatīvajos aktos noteiktie aprobežojumi dabas interešu aizsardzībai;
2. noteikt būvniecībai nepiemērotas teritorijas, tai skaitā teritorijas ar 10% applūstamības varbūtību.

Izstrādājot plānošanas dokumentu kā būtiskākie aspekti, kas samazinātu ietekmes uz vidi, ir likumdošanā izvirzīto prasību ievērošana un visa veida ietekmju pārvaldības nodrošināšana. Izvērtējot plānošanas dokumentu, var secināt, ka tiek ievēroti vides un dabas aizsardzības normatīvi.

Izvērtējot plānošanas dokumenta saistību ar citām jomām, var secināt, ka tajā paredzēto rīcību īstenošana veicinās kultūrvides attīstību, izglītības un sociālās jomas attīstību, uzņēmējdarbību, saimnieciskās darbības un infrastruktūras attīstību, lauku telpas attīstību.

Vides infrastruktūras attīstība ir nepieciešams priekšnoteikums un pamats novada ekonomiskajai attīstībai. Vides aizsardzības infrastruktūra nodrošina ne tikai pakalpojumu, piemēram, ūdensapgādes, notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas, kā arī atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu pieejamību visiem iedzīvotājiem neatkarīgi no to dzīvesvietas, bet arī nodrošina vides piesārņojuma samazināšanu un dabas resursu racionālu izmantošanu. Ciemu teritorijās prasības vides infrastruktūras attīstībai jānosaka kā viens no galvenajiem priekšnoteikumiem.

Pārējos pasākumus var attiecināt uz savstarpēji saistītu jomu – apdzīvojuma struktūras attīstība, saimnieciskās darbības un transporta infrastruktūras attīstība, lauku zemju attīstība, aizsargājamo dabas teritoriju un ainavu un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzība.

11.8 Alternatīvu pamatojums

11.8.1 Nulles scenārijs

Nulles scenārijs jeb saglabāt spēkā esošo plānošanas dokumentu risinājumus nav reāla alternatīva, ņemot vērā normatīvo aktos noteiktās prasības, bijušā Pļaviņu novada rīcībā esošos resursus un sociāli ekonomiskās problēmas.

Teritorijas plānojuma Paskaidrojuma rakstā tiek atzīmēts, ka iepriekšējā plānošanas periodā spēkā esošo Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes un Klintaines pagastu teritorijas plānojumu darbības laikā nav bijis nepieciešams tos grozīt, kas liek secināt, ka funkcionālās zonas noteiktas atbilstoši vajadzībām. Bijušā Pļaviņu novada telpiskā attīstība nav iespējama, ja teritorijas plānojuma risinājumi nepiemērojas mainīgajam uzņēmējdarbības pieprasījumam noteikta veida teritoriju – kā ražošanas vai jaukta centra – attīstībai, ņemot vērā tautsaimniecības nozaru attīstības tendences.

11.8.2 Teritorijas plānojuma alternatīvie scenāriji

Teritorijas plānojuma risinājumu izvēlē liela nozīme ir pēctecības principam, vienlaicīgi paredzot iespējas diversificēt dažāda veida teritorijas izmantošanas veidus, kas ir ļoti būtiski, lai piemērotos tādu nozaru kā lauksaimniecība, mežsaimniecība, derīgo izrakteņu ieguve – mainīgajām attīstības tendencēm. Līdz ar to teritorijas plānojuma izstrādes laikā, kas pamatots ar iepriekšējā plānošanas perioda plānošanas dokumentu analīzi, tika izvēlēts viens attīstības scenārijs, un netika izstrādāti iespējamie alternatīvie scenāriji, Teritorijas plānojums, ņemot vērā novada teritorijā esošos resursus un tā izstrādes laikā apzinātos viedokļus attiecībā uz teritorijas izmantošanu, paredz vienu alternatīvo scenāriju un neparedz noteikt alternatīvas teritorijas attīstībai.

Ja plānošanas dokumenti netiek realizēti, tad:

- netiks nodrošināta bijušā Pļaviņu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas ieviešana;
- netiks nodrošināta finanšu resursu plānošana un investīciju piesaiste;
- netiks nodrošināta vides jomas projektu īstenošana;
- netiks noteiktas vienotas prasības visa novada teritorijas izmantošanā;
- netiks noteiktas samazinātas apbūves teritorijas ciemos;
- netiks precizētas derīgo izrakteņu ieguves platības;
- nebūs iespējams piesaistīt teritorijas attīstībai nepieciešamās investīcijas, jo svarīgs priekšnoteikums Eiropas Savienības fondu apguvei ir apstiprināts pašvaldības teritorijas plānošanas dokuments un attīstības programma.

Ja plānošanas dokumenta gala redakcijas sagatavošanā tiek ņemtas vērā valsts institūciju norādes, izvērtēts sabiedrības viedoklis, pietiekami detalizēti izvirzīti nosacījumi turpmākajai plānošanai, tad izstrādātie plānošanas dokumenti ir vispiemērotākā alternatīva pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģijas īstenošanas instrumentam.

Ja realizācijā tiek ievērotas normatīvajos aktos noteiktās prasības, plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, nosacījumi katras teritorijas izmantošanai, tad izstrādātais teritorijas plānojums ir piemērotākā alternatīva.

11.9 Iespējamie kompensēšanas mehānismi, ja tādi nosakāmi saskaņā ar Likumu „Par īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām”

Teritorijas plānojuma īstenošana neradīs tāda veida ietekmes, kas varētu ietekmēt Natura 2000 tīkla īpaši aizsargājamo dabas teritoriju integritāti, funkcijas un dabas aizsardzības mērķu īstenošanu.

Teritorijas plānojuma īstenošana neradīs tāda veida ietekmes, kas varētu ietekmēt sugu un biotopu aizsardzībai izveidoto mikroliegumu teritoriju funkcijas.

Teritorijas plānojuma īstenošana neradīs tāda veida ietekmes, kas varētu ietekmēt kultūras pieminekļu stāvokli un līdz ar to kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu.

Teritorijas plānojuma īstenošana neradīs tāda veida ietekmes, kas varētu ietekmēt virszemes ūdeņu stāvokli un traucēt uzlabot virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti, veicinot to laba stāvokļa sasniegšanu.

Teritorijas plānojuma TIAN pieņemšana pašvaldības saistošo noteikumu veidā garantē, ka ne vien īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, bet arī tām pieguļošā teritorija attīstīsies atbilstoši plānojumā izvirzītajiem nosacījumiem. Teritorijas plānojums ir izstrādāts, balstoties uz prasībām, kuras tiek izvirzītas vides jomas normatīvajos aktos.

11.10 Iespējamās pārrobežu ietekmes

Teritorijas plānojuma risinājumi un tā ieviešana neietekmē pārrobežu piesārņojuma izplatīšanos.

12. Monitorings

Plānošanas dokumentu īstenošanas monitoringa plāna nepieciešamību nosaka 23.03.2004. MK noteikumi Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”. Monitoringu veic ar nolūku konstatēt plānošanas dokumenta īstenošanas laikā radīto tiešo un netiešo ietekmi uz vidi, kā arī, lai sagatavotu informāciju un izstrādātu nepieciešamos plānošanas dokumentu grozījumus.

Monitoringa veikšanai izmanto valsts statistikas datus, pašvaldības rīcībā esošo informāciju un pētījumu datus, arī iedzīvotāju aptaujas datus. Bez valsts veiktā vides monitoringa un operatoru (uzņēmumu) pašmonitoringa būtiska ir būvvaldes veiktā būvniecības uzraudzība, kā arī valsts institūciju veiktā uzraudzība lauksaimnieciskās darbības un pārtikas ražošanas, mežsaimniecības, vides un dabas aizsardzības jomās u.c.

12.1 Teritorijas plānojuma īstenošanas monitorings

Rezultatīvos rādītājus izvēlas, lai noteiktā laika posmā izvērtētu vides kvalitāti un, atbilstoši VPVB norādēm, veiktu teritorijas plānojuma ieviešanas ietekmju izvērtējumu. Ieteicamie indikatori, pēc kuriem varētu vērtēt izmaiņas vides kvalitātē apkopotā tabulā „Teritorijas plānojuma ieviešanas vides indikatoru saraksts”.

Atsevišķā monitoringa laikā iegūtus datus ieteicams publiskot pašvaldības internetvietnē.

12. tabula. Teritorijas plānojuma ieviešanas Vides indikatoru saraksts		
Sektors	Mērķis	Izmantojamie indikatori (kvantitatīvie un kvalitatīvie izejas dati)
Ūdensobjektu stāvoklis	Veicināt atbilstību upju apsaimniekošanas norādītajam	Daugavas baseinu plānā Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu izvietojums Aizsargdambju izvietojums un tehniskie rādītāji
Ūdens resursu izmantošana	Ilgspējīgs ūdens patēriņš Nodrošināt un uzlabot ūdenssaimniecības pakalpojumus Uzlabot ūdenssaimniecības infrastruktūru	resursu uzlabot Pieslēgumu skaits, kas nodrošina centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus Kopējais ūdens patēriņš, apjoms m ³ decentralizētas kanalizācijas sistēmas (pilsētās/ciemos/pārējās vietās) Atjaunoti inženiertīkli, kopgarums Izbūvēti inženiertīkli, kopgarums
Zemes resursi	Ilgspējīga derīgo izrakteņu ieguve un izmantošana	Izsniegto atļauju un/ vai licenču skaits Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas, platība ha Derīgo izrakteņu ieguves apjomi gadā Projekti, kuriem veikts ietekmes uz vidi novērtējums

12. tabula. Teritorijas plānojuma ieviešanas Vides indikatoru saraksts

Sektors	Mērķis	Izmantojamie indikatori (kvantitatīvie un kvalitatīvie izejas dati)
Augsnes kvalitāte	Nodrošināt izgāztuvē noglabājamā kopējā radīto atkritumu daudzuma samazināšanu Nodrošināt augsnes un grunts kvalitātes atbilstību normatīviem	Atkritumu dalītās vākšanas punkti Kompostēšanas laukumi Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas, to rekultivācija un uzraudzība
Lauksaimniecība	Veicināt ilgtspējīgu lauksaimniecības attīstību Veicināt diversificētu lauku zemju izmantošanu	Meliorācijas sistēmu kopgarums (LAD dati)
Sugas un biotopi	Saglabāt biotopu un vietējo savvaļas sugu daudzveidību īpaši aizsargājamās dabas teritorijās	ĪADT kopējās platības Mikroliegumu kopējās platības
Ainavas aizsardzība	Nodrošināt ainavas apsaimniekošanu	Pētījumu un inventarizācijas rezultāti Apdzīvotās vietas (iedzīvotāju skaits, platība) Transporta infrastruktūras attīstība (autoceļu kopgarums)
Saimnieciskā darbība	Veicināt dabas aizsardzības un saimniecisko interešu līdzsvarotību	Tūrisma un rekreācijas infrastruktūras attīstība Iespēja aktīvai atpūtai, sportam
Klimata pārmaiņas	Veicināt energoefektivitāti un atjaunojamo energoresursu izmantošanu	Ēku siltināšana (būvprojektu skaits) Iedzīvotāju skaits, kuriem pieejama centralizēta siltumapgāde
Iedzīvotāji	Nodrošināt un uzlabot cilvēku dzīves vides kvalitāti	Iedzīvotāju skaits apdzīvotajās vietās Teritorijas kopplatība, kurās cilvēki pakļauti saimnieciskās darbības izraisītām ietekmēm (troksnis, smakas)
Būvniecība	Veicināt tautsaimniecības attīstību	Iesniegto būvniecības ieceru skaits gada laikā Izdotās atļaujas